Begroting 2026

gemeente Staphorst

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **1**
Aanbieding **5**
Samenvatting **7**
Programma 0 - Algemeen bestuur en organisatie **14**
Programma 1 - Openbare orde en veiligheid **19**
Programma 2 - Verkeer en vervoer **22**
Programma 3 - Economie en ondernemen **25**
Programma 4 - Onderwijs **29**
Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie en toerisme **32**
Programma 6 - Sociaal domein **37**
Programma 7 - Gezondheid en milieu **44**
Programma 8 - Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening **49**
Programma 9 - Overhead en financiën **52**
Paragrafen **56**
Paragraaf 1 - Weerstandsvermogen en risicomanagement 57
Paragraaf 2 - Onderhoud kapitaalgoederen 63
Paragraaf 3 - Financiering 67
Paragraaf 4 - Bedrijfsvoering 70
Paragraaf 5 - Verbonden partijen 76
Paragraaf 6 - Grondbeleid 83
Paragraaf 7 - Lokale heffingen 85
Paragraaf 8 - Openbaarheidsparagraaf (Woo) 89
Financiële begroting **90**
Overzicht van baten en lasten 91
Toelichting op het overzicht van baten en lasten 92
Balans 96
Overzicht reserves- en voorzieningenpositie 99
Bijlagen **101**
Taakvelden overzicht 102
Overzicht investeringen 107
Indicatoren 111
Liquiditeitsplanning 115

Aanbieding

Hierbij biedt het college van burgemeester en wethouders u de begroting 2026 aan, inclusief de meerjarenraming 2027 tot en met 2029 en de financiële onderbouwing voor het komende jaar. Deze begroting is opgesteld op basis van de kaders in de Kadernota 2026. De kadernota is in 2025 voor het eerst volgens het nieuwe behandelproces vastgesteld. In de planning en control cyclus is het zwaartepunt voor de financiële afwegingen gelegd op de behandeling van de kadernota.

Ondanks de structureel lagere inkomsten vanuit het Rijk, is het gelukt om voor alle jaren binnen deze begrotingsperiode een positief saldo te realiseren. Dit is het resultaat van keuzes die zijn gemaakt, waaronder lastenverhoging. De begroting biedt ruimte om bestaande beleidslijnen door te zetten. Tegelijkertijd blijven we alert op de financiële houdbaarheid op de lange termijn. De vrij besteedbare reserve blijft boven de door u vastgestelde ondergrens, waarmee we ook in onzekere tijden voldoende weerbaar blijven.

Daarnaast attenderen wij u erop dat de gemeentelijke inzet wat betreft het uitvoeren van het hele Staphorster Bod voor grootschalige munitieopslag merkbaar wordt vanaf 2026, evenals andere grote opgaven, zoals de ontwikkelingen rondom de schoolgebouwen en de opgaven rondom de woningbouw. Nadat het kabinet in december 2025 naar verwachting besluit over het Staphorster Bod (als onderdeel van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie) is de benodigde inzet op dit onderdeel beter te overzien. Het college is een belangrijke partner in de samenwerking tussen het Rijk, provincie en andere partners in het Staphorster bod. We informeren u regelmatig over de ontwikkelingen.

In 2026 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Deze verkiezingen markeren een belangrijk moment voor de koers van onze gemeente in de komende bestuursperiode. De begroting biedt een solide basis voor het nieuwe bestuur om keuzes te maken die passen bij de ambities van de raad en de samenleving.

Financieel beeld
In de begroting 2026 en het meerjarenperspectief 2027-2029 wordt de koers van een robuuste begroting voortgezet: de structurele lasten worden gedekt vanuit structurele middelen. De vrij besteedbare reserve neemt de komende jaren weliswaar behoorlijk af, maar blijft wel boven de gestelde grens van 6,2 miljoen voor noodgevallen. De algemene uitkering die we ontvangen vanuit het rijk blijft grillig en zorgt voor ramingsinstabiliteit. Op het moment van het opstellen van deze begroting is de septembercirculaire 2025 ontvangen. Deze zorgt voor 2025 en 2026 voor extra incidentele middelen voor jeugdzorg en duurzaamheid, maar de structurele middelen nemen zelfs iets af. De septembercirculaire 2025 is niet in de begroting verwerkt.

Deze meerjarenbegroting geeft een doorkijk tot en met 2029 en houdt nog geen rekening met een aantal grote investeringen vanaf 2030, zoals bijvoorbeeld de investeringen die gedaan moeten worden in de schoolgebouwen, de opgaven rondom de woningbouw of de investeringen rond het Staphorster Bod.

Het begrotingssaldo 2026 en het meerjarenperspectief 2027-2029 zijn als volgt:

Begrotingsjaar	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo 2026-2029	642	0	102	133
Waarvan incidentele baten en lasten	403	367	327	327
Structurele begrotingssaldo na verwerking meicirculaire 2025	**1.045**	**367**	**429**	**460**

Bedragen x €1.000

Belastingvoorstellen en -druk
De OZB is voor 2026 geïndexeerd met de CPI-index van t-2 (2024). Dit is de meest actuele beschikbare index voor een volledig jaar en bedraagt 3,3%. De rioolheffing blijft overeenkomstig het kostendekkingsplan riolering gelijk aan 2025. De overige belastingen, leges/retributies zijn voor 2026 geïndexeerd met de lagere BBP-index van 2,74%, aangezien deze heffingen maximaal kostendekkend mogen zijn. Voor alle heffingen geldt dat de jaren 2027 tot en met 2029 zijn geïndexeerd met 1,5%.

Belastingsoort	Raming 2025	Raming 2026
Afvalstoffenheffing (vast + variabel)	€ 257	€ 265
Rioolheffing	€ 208	€ 208
OZB	€ 382	€ 404
Totaal	**€ 847**	**€ 877**

De gemeenteraad bespreekt de begroting en het meerjarenperspectief op 28 oktober en op 11 november 2025 vindt de vaststelling plaats.

Slot
Tot slot spreken wij de wens uit dat uw gemeenteraad, onze medewerkers en wij in het komende jaar onder Gods zegen ons werk mogen doen.

Staphorst, 7 oktober 2025,

Het college van burgemeester en wethouders van Staphorst

J. ten Kate
Burgemeester

M.T. van de Wetering
Gemeentesecretaris

Samenvatting

Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we onder andere in op de gehanteerde uitgangspunten van deze begroting. Het structurele begrotingssaldo wordt gespecificeerd en er wordt een samenvatting gegeven van de grootste / belangrijkste mutaties in deze begroting en de opbouw van de begroting. Verder is een prognose opgenomen van de 'nieuwe' investeringen en de reserves voor de periode 2026 - 2029, waardoor u in deze samenvatting op hoofdlijnen een beeld hebt van de financiële positie van de gemeente Staphorst.

Algemene uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2026-2029:

- Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de eigen financiële beleidsregels van de gemeente Staphorst (zoals de financiële verordening en de nota reserves en voorzieningen) zijn het uitgangspunt.
- De gemeentebegroting moet voldoen aan eisen voor het repressief toezicht die de provincie stelt in haar toezichtkader. De colleges van Gedeputeerde Staten van de twaalf provincies hebben hiervoor een "gemeenschappelijk toezichtkader (GTK 2020)" vastgesteld. Deze is van toepassing op de begroting 2026 en verder.
- Het financiële kader vormt het coalitieakkoord 2022 - 2026 'Bouwen en verbinden' en de uitwerking hiervan in het collegeprogramma.
- De Kadernota 2026 vormt het uitgangspunt voor het opstellen van de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029.
- Alle (structurele) begrotingswijzingen die zijn doorgevoerd na vaststelling van de begroting 2025 worden niet nogmaals toegelicht in de programma's.
- De lonen zijn geïndexeerd met 5,1% (2027), 4,2% (2028) en 4,5% (2029), conform de prijsindexen CPB en CEP, loonvoet sector overheid.
- Bovenop de standaard prijsindexatie voor de overige budgetten van 1,5%, zijn de subsidies conform de subsidieregeling aanvullend geïndexeerd.
- Bijstelling van de bijdragen aan verbonden partijen zijn opgenomen op basis van de begroting 2026 van de betreffende verbonden partijen.
- De meicirculaire 2025 (o.b.v. lopende prijzen) is de basis voor geraamde algemene uitkering voor de begroting 2026 en verder.

Infographic

BEGROTING 2026

In de begroting van 2026 staan de plannen van gemeente Staphorst voor komend jaar. Hierin staan ook de kosten van deze plannen en hoe deze betaald worden. Op deze pagina ziet u in één oogopslag waar alle inkomsten en uitgaven op begroot zijn.

INKOMSTEN

Waar komt het geld vandaan?

Het Rijk	€ 35,3 miljoen
Lokale heffingen	€ 10,4 miljoen
Overige opbrengsten	€ 14,6 miljoen
Reservemutaties	€ 5,7 miljoen
Totaal	**€ 66,0 miljoen**

POSITIEF SALDO

0,6 miljoen

UITGAVEN

Waar gaat het geld naartoe?

Sociaal Domein	€ 22,0 miljoen
Overhead en financiën	€ 11,0 miljoen
Gezondheid en milieu	€ 6,0 miljoen
Sport, cultuur, recreatie en toerisme	€ 5,1 miljoen
Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 5,0 miljoen
Algemeen bestuur en organisatie	€ 4,4 miljoen
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	€ 4,1 miljoen
Economie en ondernemen	€ 2,9 miljoen
Onderwijs	€ 2,8 miljoen
Openbare orde en veiligheid	€ 2,1 miljoen
Totaal	**€ 65,4 miljoen**

Bekijk de volledige begroting

Meer lezen over de plannen en de hele begroting bekijken? Dat kan op www.staphorst.nl/begroting of scan de QR-Code.

gemeente Staphorst

Financiële samenvatting 2026 - 2029

De uitkomst van de begroting en meerjarenraming is als volgt:

Exploitatie	Meerjarenbegroting 2025 - Jaarschijf 2026	Begroting 2026	Verschil Begroting 2026 vs MJB 25 jaarschijf 26	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
Lasten	-59.907.069	-64.015.055	-4.107.986	-62.182.875	-61.998.953	-62.362.767
Baten	56.894.197	60.354.339	3.460.142	59.007.390	60.708.164	61.373.049
Saldo van baten en lasten voor bestemming	**-3.012.872**	**-3.660.716**	**-647.843**	**-3.175.485**	**-1.290.789**	**-989.718**
Stortingen	-1.379.501	-1.379.501	0	-1.354.501	-1.329.501	-1.329.501
Onttrekkingen	4.343.581	5.682.652	1.339.071	4.529.671	2.722.276	2.452.276
Mutaties reserves	**2.964.080**	**4.303.151**	**1.339.071**	**3.175.170**	**1.392.775**	**1.122.775**
Saldo van baten en lasten na bestemming	**-48.793**	**642.435**	**691.228**	**-315**	**101.986**	**133.057**

Structurele begrotingssaldo

De begroting 2026 zoals die voor u ligt is structureel (en reëel) in evenwicht. Dat wil zeggen dat de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

De jaarschijven 2027 tot en met 2029 zijn ook positief, conform de prognose in de Kadernota 2026.

Het structurele begrotingssaldo is als volgt opgebouwd:

Begrotingssaldo zonder incidentele baten en lasten	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo	642V	0	102V	133V
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	403	367	327	327
Structureel begrotingssaldo	1.045V	367V	429V	460V

(x € 1.000 - N = Nadelig, V = Voordelig)

Samenvatting begrotingssaldo

Onderstaande tabel laat zien hoe het saldo is veranderd in een jaar tijd, het startpunt is de primitieve begroting 2025 -2028, vervolgens zijn er begrotingswijzigingen vastgesteld en de Kadernota 2026 is opgesteld en dit heeft vervolgens geresulteerd in de (primitieve) begroting 2026 - 2029 zoals deze voor u ligt.

Opbouw begroting	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo 2025 - 2028 (incl. inc. baten en lasten)	**-290**	**-386**	**-698**	**-698**
Begrotingswijziging septembercirculaire 2024	543	523	610	610
Begrotingswijziging decembercirculaire 2024	312	363	414	414
Uitkomsten meicirculaire 2025	768	608	562	669
Mutaties Kadernota 2026	-1.054	-1.029	-636	-712
Saldo Kadernota 2026	**279**	**79**	**252**	**283**
Corr. inc. baten en lasten	-377	-352	-327	-327
Structurele technische mutaties begroting 2026-2029	740	273	177	177
Begrotingssaldo 2026-2029	**642**	**0**	**102**	**133**

(x € 1.000)

Onderstaand overzicht laat de mutaties van de begroting 2026 zien ten opzichte van de Kadernota 2026. In de programma's 0 t/m 9 worden de posten per programma nader toegelicht. Onderstaande posten en bijbehorende financiële uitwerking kunnen betrekking hebben op meerdere programma's.

	2026
Mutaties begroting 2026	**740**
Bijstelling prijs- en loonindexatie	303
Bijstelling afschrijvingslasten	466
Bijstelling overig	-29

(x € 1.000)

Meerjaren Investeringsprognose

In onderstaande tabel zijn de nieuwe investeringen opgenomen, zoals opgenomen in de Kadenota 2026. Voor een totaaloverzicht van investeringen wordt verwezen naar de bijlage 'Overzicht investeringen'. Dit betreft een overzicht van alle nieuwe investeringen aangevuld met de lopende investeringen, waarover in het verleden een besluit heeft plaatsgevonden.

Omschrijving van de investering	2026	2027	2028	2029	Dekking
Programma 2 | Verkeer en openbare ruimte					
Vervangingsinvesteringen wegen				500.000	Exploitatie
Fietspad Heerenweg fase 2 - Kadernota 2026	945.000				Exploitatie
Reconstructie Poeleweg - Kadernota 2026	125.000				Exploitatie
Ontbrekende fietsschakels - Kadernota 2026	300.000				Exploitatie
Verbeteren oversteek zwembad - Kadernota 2026	200.000				Exploitatie
Renovatie lichtmastenareaal 2029				25.000	Exploitatie
Vervangen straatmeubilair - vervangingsinvesteringen	20.000				Exploitatie
Programma 5 | Sport, cultuur, recreatie en toerisme					
Multifunctioneel complex Noorderslag - Kadernota 2026	1.500.000				Exploitatie
Vervangingsbudget speelruimte fase 1 - Kadernota 2026	260.000				Exploitatie
Programma 9 | overhead					
Hardware ICT 2029				140.000	Exploitatie
Voertuig met laadbak - vervangingsinvestering	80.000				Exploitatie
Voertuig gesloten ruimte - vervangingsinvestering	50.000				Exploitatie
Aanschaf opraapwagen - Kadernota 2026	50.000				Exploitatie

Verloop reservepositie 2025-2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Vrij besteedbare reserves					
Algemene reserve	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Reserve zonder bestemming	7.222	5.199	3.802	3.598	3.694
Reserve voor grondexploitatie	5.973	5.935	5.897	5.859	5.821
Saldo vrij besteedbare reserves	**16.695**	**14.634**	**13.200**	**12.957**	**13.015**
Reserves dekking afschrijving investeringen	17.521	16.283	15.079	13.931	12.784
Reserves t.b.v. kostendekkende tarieven	3.129	3.080	3.031	2.982	2.932
Reserves ter egalisatie van kosten	2.719	3.091	3.438	3.759	4.081
Overige reserves met bestemming	10.149	9.538	8.703	8.531	8.358
Saldo bestemmingsreserves	**33.518**	**31.992**	**30.251**	**29.203**	**28.155**
Totaal reserves	**50.213**	**46.626**	**43.451**	**42.160**	**41.170**

(x € 1.000)

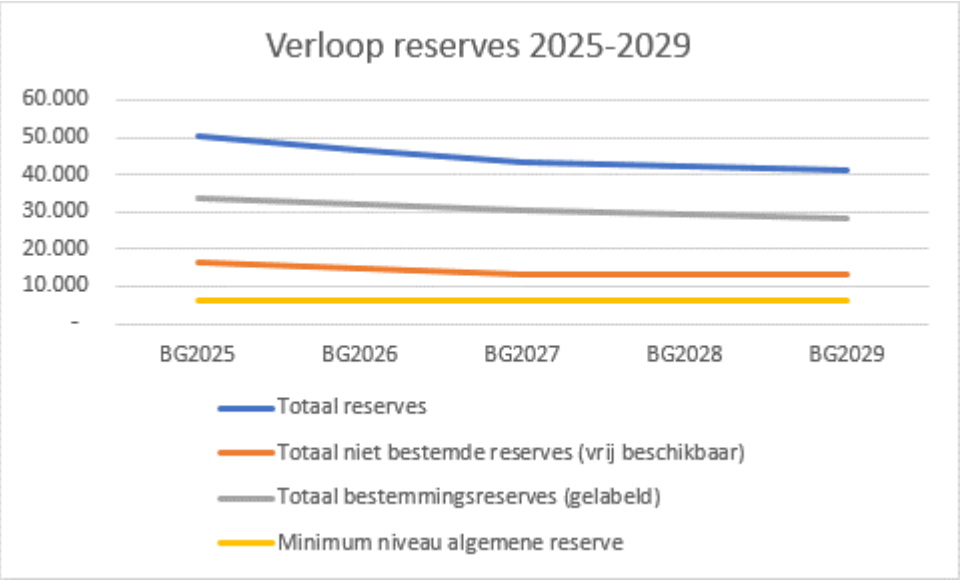
Onder de algemene reserves behoren de algemene reserve, reserve zonder bestemming en de reserve voor grondexploitatie. Bij vaststelling van de 'nota reserves en voorzieningen 2022' is, wegens terugloop in eerdere jaren, bepaald dat de vrij besteedbare reservepositie niet onder de grens van 6,2 miljoen mag zakken. De vrij besteedbare reservepositie neemt in de periode 2025 - 2029 naar verwachting af tot € 10,6 miljoen, en voldoet daarmee aan het besluit dat de vrij besteedbare reservepositie niet onder de grens van € 6,2 miljoen mag zakken.

Reserves dekking afschrijving investeringen
De reserves ter dekking van afschrijving investeringen betreffen reserves die zijn ingesteld om kapitaallasten van investeringen uit eerdere jaren te dekken. Deze reserves lopen terug, doordat de jaarlijkse kapitaallasten van diverse (oude) investeringen worden onttrokken uit deze reserve. Kapitaallasten van investeringskredieten, die vanaf 2021 beschikbaar gesteld zijn door de raad, worden gedekt uit de exploitatie. Hiermee wordt de begroting meer solide naar de toekomst.

Reserves t.b.v. kostendekkende tarieven
Dit betreffen de egalisatiereserves voor de kostendekkende tarieven. Nadelen op de producten riolering en afval worden via deze reserves geëgaliseerd.

Reserves ter egalisatie van kosten
Dit betreft de egalisatiereserve voor het onderhoud van de wegen.

Overige reserves
Dit betreffen alle overige reserves met een specifieke bestemming.

In bovenstaande grafiek ziet u het (geraamde) verloop van de reserves voor de periode 2025 t/m 2029. De vrij besteedbare reserve neemt naar verwachting af, van € 16,7 miljoen in 2025 naar € 13,0 miljoen in 2029. Dit is boven de grens van de minimum reserve van € 6,2 miljoen. De totale reserves nemen naar verwachting af, van € 50,2 miljoen in 2025 naar € 41,1 miljoen in 2029. Voor een uitgebreid reserveoverzicht wordt verwezen naar het 'Overzicht reserves- en voorzieningenpositie'.

Programma 0 - Algemeen bestuur en organisatie

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
0.1	Bestuur	J. ten Kate
0.2	Burgerzaken	L. Mulder
0.5	Treasury	L. Mulder
0.61	OZB woningen	L. Mulder
0.62	OZB niet-woningen	L. Mulder
0.64	Belastingen overig	L. Mulder
0.7	Alg. Uitk. en Ov. Uitk. Gem. fonds	L. Mulder
0.8	Overige baten en lasten	L. Mulder
0.9	Vennootschapsbelasting	L. Mulder
0.10	Mutatie reserves	L. Mulder
0.11	Resultaat baten en lasten	L. Mulder

Speerpunten

0.1 Regionale, strategische en pragmatische samenwerking

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Als zelfstandige gemeente werken we strategisch en pragmatisch samen. We bundelen en benutten krachten en kijken naar mogelijkheden om zo goed en efficiënt mogelijk samen te kunnen werken, zowel binnen de eigen organisatie, als met andere gemeenten, partners of andere marktpartijen.

Wat willen we bereiken?
We willen de opgaven, waar de gemeente Staphorst nu voor staat en die nog op ons afkomen in de komende jaren, goed kunnen uitvoeren. Daarbij willen we de kwaliteit van onze producten en diensten en de kracht van de organisatie op peil houden. We staan met ons gezicht naar buiten, richten ons op de regio Zwolle en laten onze meerwaarde door een goede samenwerking in de regio blijken.

Wat gaan we daarvoor doen?
In de eerste plaats willen we ervoor zorgen dat we de huidige processen zo efficiënt mogelijk kunnen blijven uitvoeren binnen de ambtelijke organisatie. We willen kunnen inspelen op maatschappelijke- of overheidsontwikkelingen en de veranderende ambities en prioriteiten die de komende jaren op ons afkomen. Hierbij gaan we gebruik maken van de uitkomsten van het rapport ‘Op weg naar een toekomstbestendig personeelsbestand’ en de strategische personeelsontwikkeling. Daar gaan we mee aan de slag.

In de tweede plaats zullen we actief collega’s van andere gemeenten en samenwerkingspartners in de regio blijven benaderen om opgaven samen op te pakken waar dat mogelijk is. Een zelfstandige gemeente van onze omvang heeft veel baat bij samenwerking. Dit vraagt om onderhoud en eventueel opzetten van nieuwe netwerken of samenwerkingen. Samenwerking vraagt inzet van beide partijen, maar levert ook voor beiden voordelen op. We brengen in beeld wat we (zelf) doen en wat we niet, of laten doen. We kijken vervolgens naar kansen om zo efficiënt en slim mogelijk (samen te) werken.

Stand van zaken begroting 2026
Door een stap naar voren te zetten in de (boven)regionale zoektocht naar ruimte voor bedrijvigheid wil de gemeente Staphorst er zorg voor dragen dat de lokale behoefte aan uitbreiding van bedrijvigheid geborgd wordt en verbonden aan belangrijke randvoorwaarden als bereikbaarheid en energievoorziening. In 2026 zal dit moeten leiden tot concrete (integraal -met alle betrokken partners- afgewogen) zoekgebieden die haalbaar en, voor Staphorst, acceptabel zijn. Dit doen we samen met partners in verschillende samenwerkingsverbanden en gremia maar altijd vanuit het Staphorster belang.

Verder werkt Staphorst samen in de kop van Overijssel op het gebied van, het versterken van, de brede welvaart aan de hand van een gezamenlijk opgesteld gebiedsarrangement. In 2026 hopen we, met een positieve toekenning van een Regio Deal aanvraag, hier additionele rijksmiddelen voor in te kunnen zetten.

Speerpunten

0.2 Ondersteuning initiatieven samenleving

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

We ondersteunen initiatieven vanuit de samenleving. Wij stimuleren het functioneren van wijk- en dorpsraden en hechten waarde aan het betrekken van inwoners bij beleid (burgerparticipatie). De ondersteuning van initiatieven komt ook tot uiting in het Stimuleringsfonds. Het Stimuleringsfonds wordt na vaststelling van de nota Burgerkracht 2.0 door de raad geïntroduceerd.

Wat willen we bereiken?
We willen goed in verbinding staan met inwoners, ondernemers, verenigingen, kerken, maatschappelijke organisaties, partners en ruimte geven voor goede, en bij Staphorst passende, initiatieven. We geven ruimte aan initiatieven en streven naar minder belemmerende regels. Daarmee willen wij onze dienstverlening verbeteren.

Wat gaan we daarvoor doen?
Initiatieven vanuit de samenleving geven we de ruimte en faciliteren we. We versterken de verbinding en het gesprek met de samenleving en staan open voor nieuwe vormen van samenwerking. Bij belangrijke onderwerpen staan wij in goed contact met onze inwoners en betrekken we daarbij de wijk- en dorpsraden. We zullen actief terugkoppelen wat de stand van zaken is, zowel bij grote als kleine onderwerpen.

Stand van zaken begroting 2026
Er is brede betrokkenheid van inwoners, stichtingen en verenigingen bij het Ontwikkelfonds Staphorst. Het enthousiasme onder initiatiefnemers is groot, en het is positief dat tot nu toe alle ingediende aanvragen zijn gehonoreerd. Tegelijkertijd zijn er enkele aandachtspunten naar voren gekomen die we willen aanpakken om de werking van het fonds verder te verbeteren. Deze aandachtspunten worden actief opgepakt met als doel het aanvraagproces efficiënter en effectiever te maken voor alle betrokkenen.

Speerpunten

0.3 Een dienstbare en dienstverlenende gemeente

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

We zijn een dienstbare en dienstverlenende gemeente. Dat betekent onder meer goed bereikbaar en laagdrempelig toegankelijk. We spelen in op de verschillende behoeften van inwoners, ondernemers en andere partijen waarmee we in verbinding staan. De coronapandemie heeft een versnelling van de digitale dienstverlening teweeggebracht. De digitale dienstverlening blijven we (door-)ontwikkelen en de fysieke dienstverlening ontwikkelt daar in mee.
We willen een toegankelijk gemeentehuis houden. De mogelijkheid voor direct contact is en blijft waardevol. We richten ons daarom op een toekomstbestendige hybride dienstverlening, zodat daarmee zoveel mogelijk in de verschillende behoeften en ontwikkelingen wordt voorzien.

Wat willen we bereiken?
De gemeente heeft van alle overheden het beste zicht op wat zich bij haar inwoners afspeelt. De gemeente heeft de rol van eerste overheid en is ook eerste aanspreekpunt voor de overheid. Om die rol goed uit te kunnen voeren, moet de gemeente laagdrempelig en goed te bereiken zijn.

We willen dat onze bereikbaarheid, beschikbaarheid en dienstverlening op een bij Staphorst passend (ambitie)niveau is. Dat we doen wat we beloven en dat inwoners weten wanneer en wat zij van de gemeente kunnen verwachten. Wij informeren actief en tijdig over de voortgang, we communiceren daarover helder door middel van een bij de aanvrager passend communicatiemiddel. Fysieke dienstverlening vanuit het gemeentehuis blijft het uitgangspunt. Dienstverlening op afspraak in spreekruimten verlenen we als dat mogelijk is. Huisbezoeken worden, waar nodig en mogelijk, geïntensiveerd. We passen digitale dienstverlening toe als dit voor de inwoner leidt tot betere dienstverlening of als dit wettelijk noodzakelijk is en sturen, zonder iemand daartoe te verplichten, aan op zoveel mogelijk laagdrempelige digitale communicatie en informatievoorziening.

Wat gaan we daarvoor doen?
De visie op dienstverlening zal worden herijkt. Dit doen we met de ambtelijke organisatie en betrokken inwoners (burgerpanel/burgerparticipatie). Op basis hiervan stellen we een activiteitenplan op, waarin ook is aangegeven welke middelen nodig zijn. Acties betreffen een mix van systeem- en procesinrichting, optimalisatie daarvan en investeringen in opleiding van medewerkers (kennis en competenties, houding en gedrag).

We zorgen er ook voor dat informatie digitaal beschikbaar is en dat telefonische bereikbaarheid, binnen vooraf vastgestelde en gecommuniceerde tijden, op orde is.

Stand van zaken begroting 2026
We ontwikkelen onze dienstverlening door met verschillende invalshoeken te kijken naar verbeterkansen, mede naar aanleiding van het rapport ‘Mooi Wark’. De focus ligt op het versterken van een toekomstbestendige, hybride dienstverlening die aansluit bij de uiteenlopende behoeften van inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners.

Digitalisering zetten we in samenhang met procesoptimalisatie in om efficiënter te werken en onze dienstverlening laagdrempelig en toegankelijk te houden. Voorbeelden hiervan zijn de volledige digitale verwerking van facturen en de inrichting van een moderne digitale werkomgeving. Daarnaast onderzoeken we de inzet van kunstmatige intelligentie via een aantal pilots, met als doel om zowel de kwaliteit van dienstverlening te verbeteren als aantrekkelijk werkgeverschap te bevorderen binnen de bestaande personele capaciteit.

Binnen het sociaal domein werken we aan integrale dienstverlening door middel van sociale regie (één klantbeeld per gezin) en de ontwikkeling van een inwonersportaal. Hierbij worden verschillende applicaties samengevoegd en gebruiksvriendelijk ingericht, zodat inwoners eenvoudig toegang hebben tot ondersteuning en informatie.

Speerpunten

0.4 In verbinding met de samenleving (Nieuw)

Actualisatie Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Om beter in verbinding te zijn met (groepen in) de samenleving, willen we actiever ophalen wat er leeft in de Staphorster samenleving. Welke onderwerpen zijn actueel en belangrijk, hoe wordt hierover gedacht, welke emoties (zorgen en verlangens) spelen mee en hoe kan de gemeente hiermee omgaan? Om de verbinding te versterken, willen we vervolgens de vraagstukken bespreekbaar maken, interactie op gang brengen tussen (relevante groepen) inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties en met elkaar nieuwe handelingsperspectieven ontwikkelen om met vraagstukken om te gaan.

Wat willen we bereiken?
We willen beter in verbinding staan met (groepen in) de samenleving, zodat we tijdig weten wat er leeft en speelt in Staphorst. Het gaat daarbij om actuele thema’s, belangrijke zorgen en verlangens van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Door deze inzichten te benutten, kunnen we vraagstukken gezamenlijk bespreken, interactie op gang brengen en samen nieuwe handelingsperspectieven ontwikkelen. Zo versterken we niet alleen de relatie tussen gemeente en samenleving, maar ook de onderlinge verbondenheid binnen de gemeenschap.

Wat gaan we daarvoor doen?
De afgelopen periode hebben we al belangrijke stappen gezet. We organiseerden bijeenkomsten en intervisies met experts, hebben een bondgenotennetwerk opgebouwd en voeren gesprekken met inwoners en maatschappelijke partners. De basis die we al hebben gecreëerd willen we eerst zien te structureren en verder uit te werken. Nadat we de basis hebben gestructureerd willen we verder gaan met hoe we als overheid het gesprek met de samenleving voeren bij gevoelige onderwerpen en willen we bouwen aan de weerbaarheid van de gemeenschap ten tijde van maatschappelijke onrust.

Stand van zaken begroting 2026
We nemen de komende twee jaar deel aan de Town Deal Krachtige Kernen. Middels deze samenwerking tussen verschillende departementen en gemeenten kunnen we gebruik maken van kennis, netwerk en ondersteuning vanuit dit landelijke programma en aansluiten bij verschillende middelen en initiatieven die beschikbaar komen.

Wat mag algemeen bestuur en organisatie ons kosten?

Exploitatie	Meerjarenbegroting 2025 - Jaarschijf 2026	Begroting 2026	Verschil Begroting 2026 vs MJB 25 jaarschijf 26	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
Lasten	-3.575.396	-4.425.061	-849.665	-4.020.854	-4.216.522	-4.515.645
Baten	39.411.397	41.774.970	2.363.573	42.849.970	44.279.896	45.871.808
Saldo van baten en lasten voor bestemming	**35.836.001**	**37.349.909**	**1.513.908**	**38.829.116**	**40.063.374**	**41.356.163**
Onttrekkingen	82.803	1.365.803	1.283.000	528.803	339.803	69.803
Mutaties reserves	**82.803**	**1.365.803**	**1.283.000**	**528.803**	**339.803**	**69.803**
Saldo van baten en lasten na bestemming	**35.918.805**	**38.715.712**	**2.796.907**	**39.357.919**	**40.403.177**	**41.425.966**

Afwijkingen toegelicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Voordeel	Nadeel
Onderstaand worden de verschillen groter dan € 10.000 tussen de meerjarenschijf 2026 uit de begroting 2025-2028 versus de huidige begroting 2026 geanalyseerd.		
Kadernota 2026 - Hogere algemene uitkering - meicirculaire 2025 Vanwege met name een hogere Loon-/prijsontwikkeling en een demping van de terugval van het gemeentefonds stijgt de algemene uitkering in de meicirculaire 2025. Daarnaast een verwacht bedrag vanwege een teruggave van het BTW compensatiefonds ad €237.000 opgenomen.	1.005	
Kadernota 2026 - Hogere algemene uitkering - meicirculaire 2025 De 'demping terugval gemeentefonds' wordt in de meicirculaire 2025 volledig toegerekend aan het cluster Jeugdzorg. In de kadernota 2026 (en deze begroting) is hier een stelpost van € 700.000 tegenover gezet i.v.m. de planvorming omtrent de welzijnsfunctie.	1.077	
Kadernota 2026 - Invulling hervormingsagenda/welzijnsfunctie (Advies VNG) Wij volgen het begrotingsadvies van de VNG inzake de Hervormingsagenda jeugd door toepassing van de stelpost Van Ark aan de batenkant met nog te verwachten middelen voor jeugdzorg. Aan de kostenkant nemen we, eveneens conform het VNG-advies, gerichte investeringen op die op termijn tot besparingen moeten leiden. De uitwerking van deze investeringen en de wijze waarop wij hier concreet invulling aan geven, maakt onderdeel uit van politieke besluitvorming.		700
Kadernota 2026 - Incidentele formatie omzetten naar structurele formatie (Mooi Wark) Op basis van het Mooi Wark-rapport van de incidentele formatie-uitbreiding een analyse gemaakt om te beoordelen in hoeverre de inzet structureel moet zijn.		336
Kadernota 2026 - OZB-opbrengsten (indexatie o.b.v. CPI, areaaluitbreiding) Vanwege de verwachte areaaluitbreiding verwachten we hogere OZB-opbrengsten. We houden er echter rekening mee dat hier ook kosten mee gemoeid zijn.	278	
Kadernota 2026 - *Incidentele uitbreiding capaciteit (incidenteel - onttrekking reserve)* Voor de ondersteuning m.b.t. de K80 is tijdelijk extra capaciteit nodig.		80
Loonkosten De doorbelasting van de loonkosten naar de taakvelden leidt tot mutaties in programma's. De totale loonsombegroting is nader toegelicht en geanalyseerd in de paragraaf bedrijfsvoering.	258	
Indexatie De herijking van de prijsindexatie leidt tot een bijstelling.	11	

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Onderstaand worden de verschillen tussen de meerjarenschijf 2026 uit de begroting 2025-2028 versus de huidige begroting 2026 in reservemutaties weergegeven.		
Kadernota 2026: onttrekkingen aan de reserve zonder bestemming wegens de dekking van diverse incidentele budgetten waarvan de uitgaven zijn gebudgetteerd op andere programma's: Beleidshuis/Leren en organiseren (pr. 8) Omgevingsplan (pr. 8) Herijking groenbeheersplan (pr. 5) Meerjarenprogramma Wonen (pr. 8) Agrarische coaching (pr. 3) Informatiemanagement-uitvoeringsplan 2025/2027 (pr. 9) Incidentele uitbreiding capaciteit (pr. 9) Incidentele uitbreiding capaciteit (pr. 0)	 125 250 35 100 29 129 535 80	

Betrokkenheid verbonden partijen

N.V. BNG te Den Haag
Betrokkenheid Bank Nederlandse Gemeenten als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten
N.V. Rendo te Meppel
Betrokkenheid Rendo als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten
N.V. Vitens te Zwolle
Betrokkenheid Vitens als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten
N.V. Enexis te 's-Hertogenbosch
Betrokkenheid Enexis als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten
Wadinko B.V. te Zwolle
Betrokkenheid Wadinko als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

Meer (financiële) informatie over de verbonden partijen is opgenomen in Paragraaf 5 | Verbonden partijen.

Programma 1 - Openbare orde en veiligheid

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	J. ten Kate
1.2	Openbare orde en veiligheid	J. ten Kate

Speerpunten

1.1 Een veilige gemeente

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Staphorst is een veilige gemeente en we zetten ons ervoor in om de gemeente veilig te houden. We willen een weerbare samenleving blijven tegen invloeden van (ondermijnende) criminaliteit.

Wat willen we bereiken?
We willen de gemeente Staphorst veilig houden en de weerbaarheid van de samenleving vergroten waar dat wenselijk is.

Wat gaan we daarvoor doen?
Het is belangrijk dat de gemeente Staphorst overlast en criminaliteit in een vroegtijdig stadium signaleert. Dat vraagt om ogen en oren in de wijk, niet alleen van politie en gemeentelijke handhavers en toezichthouders, maar ook van onze inwoners. Er zullen acties worden ingezet om bewustwording te vergroten. Bewustwording draagt bij aan het vergroten van weerbaarheid, zowel van onze inwoners als van onze (gemeentelijke) organisatie. Ook zullen er lokaal gerichte veiligheidsactiviteiten worden georganiseerd.

We willen graag in goed contact staan met de jeugd. Er zijn jongeren die extra aandacht, ondersteuning en bijsturing nodig hebben. De gemeente heeft daarin een taak, binnen zowel het jeugddomein als het veiligheidsdomein. We zetten ons ervoor in dat het contact met de jeugd verbetert, omdat dit bijdraagt aan veiligheidsbeleving, aan het bieden en benutten kansen voor risicojongeren en aan afname van (jeugd)criminaliteit.

Stand van zaken begroting 2026
Vanuit landelijke ondermijningsgelden is bij de provincie een expertiseteam ondermijning ingericht om gemeenten te ondersteunen. De gemeente Staphorst maakt in 2026 gebruik van deze expertise in de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Daarnaast heeft het thema maatschappelijke weerbaarheid landelijke prioriteit gekregen. In nauwe samenwerking met de veiligheidsregio IJsselland wordt een lokale aanpak voor 2026 ontwikkeld.

Ook wordt in 2026 het integraal veiligheidsbeleid opnieuw opgesteld. De uitkomsten van de Veiligheidsmonitor worden hierin meegenomen. Bij alle werkzaamheden streven we naar een aanpak, passende bij de gemeenschap van gemeente Staphorst.

Speerpunten

1.2 Goed beschikbare en toegeruste hulpdiensten

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Wij zetten ons in voor een goede beschikbaarheid van en voldoende toegeruste hulpdiensten. We willen de brandweerkazerne, een ambulancepost en het politiebureau behouden. Wij hechten veel waarde aan de zichtbaarheid van wijkagenten.

Wat willen we bereiken?
Hulpdiensten moeten goed en adequaat hulp kunnen verlenen. We willen dat aanrijtijden op orde blijven en we monitoren dat periodiek. Ook willen we graag een goede zichtbaarheid van de politie in de verschillende wijken, mede door de inzet van vaste wijkagenten.

Wat gaan we daarvoor doen?
We blijven monitoren of hulpdiensten goed beschikbaar en toegerust zijn. Waar nodig en mogelijk worden projecten gezamenlijk opgepakt. We vinden het belangrijk dat de wijkagent zichtbaar is. Zo sturen wij er op aan dat de wijkagent vaker aansluit bij verschillende overleggen met bewoners in bijvoorbeeld wijk- en dorpsraden.

Stand van zaken begroting 2026
De gemeente Staphorst streeft ernaar om in 2026 de bereikbaarheid en zichtbaarheid van hulpdiensten te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Dit betreft onder andere de brandweerkazerne, de ambulancepost, het politiebureau en de inzet van wijkagenten. We zetten lokale initiatieven in om de zichtbaarheid van deze diensten te vergroten. Daarnaast investeren we in innovatieve vormen van dienstverlening, zoals digitale aangifte en online voorlichting, om de toegankelijkheid voor inwoners verder te verbeteren.

Speerpunten

1.3 Voorlichting en bewustwording

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Een goede voorlichting en bewustwording versterkt de alertheid en meldingsbereidheid en daarmee de veiligheid en de veiligheidsbeleving. Digitale veiligheid verdient, als onderdeel van voorlichting en bewustwording, aandacht. De hoge deelname aan Burgernet en buurtpreventieapps waarderen wij. We maken gebruik van middelen die nodig zijn om de veiligheid te borgen.

Wat willen we bereiken?
We willen de gemeente Staphorst veilig houden en de weerbaarheid van de samenleving vergroten waar dat wenselijk is.

Wat gaan we daarvoor doen?
Een goede voorlichting en bewustwording – zowel bij onze inwoners als bij onze (gemeentelijke) organisatie – draagt bij aan weerbaarheid en versterkt dus in het tegengaan van criminaliteit. Door preventieve maatregelen en het herkennen van signalen van criminaliteit, kan criminaliteit (eerder) worden opgespoord. We kunnen dit niet alleen en hebben daarbij de ogen en oren van onze inwoners nodig.

Om meldingsbereidheid te vergemakkelijken en te vergroten, zijn we per 1 april 2022 aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem (MMA). Van belang is dat inwoners op de hoogte zijn van dit meldpunt en daarom verdient MMA de nodige aandacht in communicatie.

Toenemende digitalisering maakt het verbeteren van de informatieveiligheid bij overheidsorganisaties en het creëren van bewustzijn bij onze inwoners steeds belangrijker. Digitale kwetsbaarheden en dreigingen zijn aan de orde van de dag. We monitoren die kwetsbaarheden en dreigingen continu en geven uitvoering aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheden (BIO).

Stand van zaken begroting 2026
We blijven investeren in het vergroten van de weerbaarheid van onze inwoners door middel van bewustwordingscampagnes, met speciale aandacht voor digitale veiligheid en maatschappelijke weerbaarheid. We sluiten aan bij landelijke campagnes en vertalen deze naar de lokale context. Zo blijven we aanhaken bij campagnes van Meld Misdaad Anoniem, organiseren we educatieve acties gericht op de jeugd, en bieden we ondersteuning bij het gebruik van buurtpreventieapps en Burgernet.

In het bijzonder zal er aandacht worden besteed aan voorlichting aan met name ouderen over digitale oplichting en nepagenten.

Wat mag openbare orde en veiligheid ons kosten?

Exploitatie	Meerjarenbegroting 2025 - Jaarschijf 2026	Begroting 2026	Verschil Begroting 2026 vs MJB 25 jaarschijf 26	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
Lasten	-2.078.004	-2.062.751	15.252	-2.097.718	-2.163.218	-2.196.853
Baten	79.664	79.394	-270	80.045	80.706	81.377
Saldo van baten en lasten voor bestemming	**-1.998.340**	**-1.983.357**	**14.982**	**-2.017.673**	**-2.082.512**	**-2.115.476**
Onttrekkingen	8.182	8.182	0	8.182	8.182	8.182
Mutaties reserves	**8.182**	**8.182**	**0**	**8.182**	**8.182**	**8.182**
Saldo van baten en lasten na bestemming	**-1.990.158**	**-1.975.175**	**14.982**	**-2.009.491**	**-2.074.330**	**-2.107.294**

Afwijkingen toegelicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Voordeel	Nadeel
Onderstaand worden de verschillen groter dan € 10.000 tussen de meerjarenschijf 2026 uit de begroting 2025-2028 versus de huidige begroting 2026 geanalyseerd.		
Kadernota 2026 - Verhoging bijdrage GR Veiligheidsregio 2026 Betreft de verhoging van de jaarlijkse bijdrage, zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026 Veiligheidsregio IJsselland.		45
Loonkosten De doorbelasting van de loonkosten naar de taakvelden leidt tot mutaties in programma's. De totale loonsombegroting is nader toegelicht en geanalyseerd in de paragraaf bedrijfsvoering.	24	
Indexatie De herijking van de prijsindexatie leidt tot een bijstelling.	12	
Voorziening groot onderhoud gebouwen De jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud wordt bepaald aan de hand van het meerjarig beheersplan. In de oorspronkelijke raming van het (meerjarig) beheersplan is een aantal aanpassingen doorgevoerd. Dit leidt tot mutaties in verschillende programma's. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud en kapitaalgoederen.	16	

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Niet van toepassing.		

Betrokkenheid verbonden partijen

Veiligheidsregio IJsselland te Zwolle
Betrokkenheid Veiligheidsregio als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstelling/effecten

Meer (financiële) informatie over de verbonden partijen is opgenomen in Paragraaf 5 | Verbonden partijen.

Programma 2 - Verkeer en vervoer

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
2.1	Verkeer en vervoer	H. Brinkman
2.2	Parkeren	H. Brinkman
2.5	Openbaar vervoer	H. Brinkman

Speerpunten

2.1 Regionale bereikbaarheid door verbetering ontsluiting A28

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden (aangepast):

Uit recent onderzoek blijkt dat verplaatsen van de op- en afritten in combinatie met het behouden van de noordelijke op- en afritten niet mogelijk is. Voor het verplaatsen van de op- en afritten zien Rijk en regio momenteel geen urgentie. Rijkswaterstaat gaat bij verplaatsing van de huidige open afritten niet akkoord met het behouden van de noordelijke op- en afritten. Ook is de werkwijze tussen overheden veranderd. Het is niet meer gebruikelijk om vanuit de lokale politiek een verzoek te doen aan provincie en het Rijk. Nu is duidelijk dat omvangrijke lokale ambities onderdeel moeten zijn van een bredere regionale context. Daarom laten we het denken vanuit de oplossing los en bekijken we onze bereikbaarheid vanuit de regionale context en opgaven.

Staphorst groeit. Het aantal inwoners neemt toe, de economie floreert en het aantal bedrijven stijgt. Dat houden we graag zo. Voor Staphorst is het essentieel om een infrastructuur te creëren die bij de ontwikkelingen past. Een wegennet dat de toenemende drukte aankan, onveilige verkeerssituaties in de dorpskernen voorkomt door bijvoorbeeld zwaar verkeer om te leiden, het bedrijfsleven een impuls geeft, het centrum een plek maakt voor ontmoetingen en woonwijken veilig en gezond houdt.

Wat willen we bereiken?
We willen een veilige en goed bereikbare ontsluiting van de A28 naar Staphorst. Dat betekent onder meer dat de bereikbaarheid van Staphorst voor gemotoriseerd verkeer moet worden verbeterd. Zodat de leefbaarheid èn veiligheid in de kernen toeneemt; en het (vracht-)verkeer sneller en veiliger de kernen en bedrijventerreinen kan bereiken en verlaten.

Wat gaan we daarvoor doen?
De gemeente Staphorst kan als uitgestrekte plattelandsgemeente met een strategische ligging aan snelweg en spoor bijdragen aan oplossingen voor ruimtelijke opgaven. De gemeente kan bijvoorbeeld aan de A28 ruimte beschikbaar stellen voor bedrijvigheid. Ook voor onze eigen ambitie op het gebied van bereikbaarheid is (regionale) samenwerking noodzakelijk. Door samen te werken kunnen we ruimtelijke knelpunten en ontwikkelingen het hoofd bieden én ervan profiteren.
Daarnaast heeft Staphorst de stap naar voren gezet richting Defensie en zich aangeboden als locatie voor grootschalige munitieopslag. Dit resulteerde in het Staphorster bod. Het Staphorster bod is opgenomen in het ontwerp Nationale Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) waarover het kabinet naar verwachting in december 2025 besluit. Een van de randvoorwaarden in het Staphorster bod is dat vlot en veilig transport van munitie nodig is. Dat vraagt een veilige, robuuste en rechtstreekse aansluiting op de snelweg A28 en een vlotte, veilige, ongelijkvloerse spoorwegovergang bij de J.J. Gorterlaan. De verplaatsing van de op -en afritten en de aanpassingen aan de spoorwegovergang sluiten aan bij wat al lang wordt gezien en ervaren: het zijn veiligheidsknelpunten vanwege toenemende verkeersdruk. Daarom zijn dit randvoorwaarden bij het uitbreiden van de munitieopslag.

Stand van zaken begroting 2026
In december 2025 neemt het Kabinet naar verwachting een besluit over het NPRD en daarmee over het Staphorster bod.

Speerpunten

2.2 Regionale bereikbaarheid door een treinstation in Staphorst

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Wij zetten in op de realisatie van een treinhalte in Staphorst en gaan door met de ingezette dialoog met betrokken organisaties.

Wat willen we bereiken?
We willen dat Staphorst met het openbaar vervoer goed bereikbaar is. Een treinhalte draagt daaraan bij. Hoewel openbaar vervoer niet direct een verantwoordelijkheid van de gemeente is, kan de gemeente wel een belangrijke rol spelen bij het signaleren van knelpunten en het op de kaart zetten van initiatieven.

Wat gaan we daarvoor doen?
We voeren een krachtige lobby en hebben onder anderen de NS, ProRail en de Provincie Overijssel nodig voor de gewenste komst van een treinhalte. De ingezette dialoog met deze betrokken organisaties wordt voortgezet, waarbij wij steeds Staphorst actief op de kaart (blijven) zetten.

Stand van zaken begroting 2026
We blijven nauw optrekken met ProRail en de omliggende gemeenten.

Speerpunten

2.3 Fietspadenplan voor de raadsagenda

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden (aangepast):
Wij zijn voornemens een uitwerking te maken van het fietspadenplan, met daarin een vaststelling van prioritering.

Wat willen we bereiken?
We willen veilige en comfortabele fietspaden voor onze gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?
We gaan inventariseren welke vrijliggende fietspaden nodig zijn en daarin een prioritering aanbrengen.

Stand van zaken begroting 2026
In het najaar van 2025 heeft de raad een besluit genomen over de uitwerking van de Gemeenteweg. De gemeenteraad heeft al een krediet van € 2.000.000 opgenomen in de begroting voor de aanleg van vrijliggend(e) fietspad(en), deze kan vervolgens worden benut. In 2026 wordt de aanleg voorbereid.

Speerpunten

2.4 Herinrichting Schipgravenweg in Rouveen

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

De herinrichting van de Schipgravenweg in Rouveen wordt aangepakt. Hierbij wordt zoveel mogelijk gelet op de wensen van de bewoners.

Wat willen we bereiken?
We willen een veilige wegverbinding aan de Schipgravenweg in Rouveen. Rouveen groeit en dat betekent dat het drukker wordt op de wegen. Verschillende weggebruikers zoals automobilisten en fietsers delen de wegen. De inrichting van wegen moet voor iedere weggebruiker veilig zijn en verdere groei van Rouveen aankunnen. Dat betekent dat de Schipgravenweg ingericht moet worden voor twee functies: als veilige ontsluitingsweg voor het gemotoriseerde verkeer en als recreatieve route voor wandelaars en fietsers. Ook willen we graag een goede en veilige verbinding richting het activiteitenterrein, de school en het dorpspark.

Wat gaan we daarvoor doen?
In deze bestuursperiode wordt de wegverbinding aan de Schipgravenweg in Rouveen opnieuw ingericht.

Stand van zaken begroting 2026
De raad heeft op 24 september 2024 een besluit genomen over de uitvoering van de Schipgravenweg en het benodigde krediet. In het najaar van 2025 is hier uitvoering aan gegeven. De oplevering vindt plaats in 2026.

Wat mag verkeer en vervoer ons kosten?

Exploitatie	Meerjarenbegroting 2025 - Jaarschijf 2026	Begroting 2026	Verschil Begroting 2026 vs MJB 25 jaarschijf 26	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
Lasten	-3.861.642	-3.584.912	276.730	-4.136.767	-4.255.055	-4.295.830
Baten	133.960	133.960	0	135.354	136.769	138.206
Saldo van baten en lasten voor bestemming	**-3.727.682**	**-3.450.953**	**276.730**	**-4.001.413**	**-4.118.286**	**-4.157.624**
Stortingen	-1.379.501	-1.379.501	0	-1.354.501	-1.329.501	-1.329.501
Onttrekkingen	1.561.574	1.561.574	0	1.559.366	1.548.968	1.548.968
Mutaties reserves	**182.073**	**182.073**	**0**	**204.865**	**219.467**	**219.467**
Saldo van baten en lasten na bestemming	**-3.545.610**	**-3.268.880**	**276.730**	**-3.796.548**	**-3.898.819**	**-3.938.157**

Afwijkingen toegelicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Voordeel	Nadeel
Onderstaand worden de verschillen groter dan € 10.000 tussen de meerjarenschijf 2026 uit de begroting 2025-2028 versus de huidige begroting 2026 geanalyseerd.		
Lagere afschrijvingslasten Door bijstelling van het investeringsplan zijn bepaalde investeringen uitgesteld of hebben een langere doorlooptijd t.o.v. de planning. Hierdoor heeft de activering nog niet plaatsgevonden en zijn de afschrijvingslasten in 2026 lager.	271	
Loonkosten De doorbelasting van loonkosten naar de taakvelden leidt tot mutaties in programma's. De totale loonsombegroting is nader toegelicht en geanalyseerd in de paragraaf bedrijfsvoering.		56
Indexatie De herijking van de prijsindexatie leidt tot een bijstelling.	62	

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Niet van toepassing.		

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Programma 3 - Economie en ondernemen

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
3.1	Economische ontwikkeling	L. Mulder / H. Brinkman
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	L. Mulder / H. Brinkman
3.3	Bedrijvenloket	L. Mulder / H. Brinkman
3.4	Economische promotie	L. Mulder / H. Brinkman

Speerpunten

3.1 Ontwikkeling bedrijventerreinen

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

De terreinen De Esch 0, Bullingerslag en De Esch 5 worden (verder) ontwikkeld tot bedrijventerreinen, zodat voorzien wordt in de behoefte aan bedrijfsruimte voor ontwikkelplannen van (lokale) ondernemers en aan een goede bereikbaarheid en rol van betekenis in de regio Zwolle. De behoefte aan bedrijfsruimte wordt in samenwerking met het bedrijfsleven, de regio en de provincie Overijssel onderzocht.

Wat willen we bereiken?
Ondernemers moeten ruimte geboden krijgen om een bedrijf te kunnen starten of om door te kunnen groeien als dit op de huidige bedrijfslocatie niet meer mogelijk is. Er wordt ingezet op toekomstbestendige bedrijventerreinen met kwaliteitsaspecten zoals duurzaamheid, nieuwe energie, circulariteit en klimaatadaptie. Waarbij het gaat om hervestiging van een bedrijf, moet hergebruik van de ‘verlaten’ locatie duidelijk zijn. Dit om de huidige bedrijventerreinen vitaal te houden.

Wat gaan we daarvoor doen?
De Esch 0, Bullingerslag en De Esch 5 worden (verder) ontwikkeld.

Stand van zaken begroting 2026
Voor de lokale opgave (Esch 5) naar de toekomst toe is de samenwerking in de regio (en de resultaten daarvan) zoals bij onderdeel 0.1 beschreven van groot belang. Daartoe wordt in 2025 een concept gebiedsvisie Gorterlaan e.o. opgesteld die als bouwsteen in de nieuwe omgevingsvisie wordt opgenomen. In 2026 zullen de -beperkte- uitbreiding van de Bullingerslag en ook de Esch 0 verder opgepakt worden.

Speerpunten

3.2 Circulair energielandschap

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

We werken toe naar een circulair energielandschap.

Wat willen we bereiken?
We putten de aarde uit door te veel grondstoffen te gebruiken en deze vervolgens weg te gooien, met onder andere vervuiling als gevolg. Het is noodzakelijk om anders om te gaan met grondstoffen. We moeten onze systemen zodanig inrichten dat we primaire grondstoffen niet meer weggooien, maar gebruiken als grondstof. Dit is circulaire economie. Duurzaamheid en circulaire economie gaan in de toekomst steeds meer onderdeel uitmaken van verdienmodellen voor ondernemers en coöperaties. De gemeente Staphorst heeft voor 2050 een circulaire economie als doelstelling gesteld.

Wat gaan we daarvoor doen?
In de omgeving van de Uithofsweg ontwikkelen we gezamenlijk met de Provincie Overijssel een circulair energielandschap. Hier bieden we ruimte aan bedrijven die energie produceren of opslaan én die een concrete bijdrage leveren aan de transitie naar een circulaire economie. Uitgangspunt is organische groei: de gemeente geeft daarbij kaders aan, maar past geen actief grondbeleid toe.

Stand van zaken begroting 2026
Het bestemmingsplan voor het circulair energielandschap is onherroepelijk. De initiatiefnemers kunnen vergunningen aanvragen voor de activiteiten die ze in het kader van het circulair energielandschap gaan realiseren.

Speerpunten

3.3 Een aantrekkelijk winkelhart in Staphorst

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Wij zetten in op een aantrekkelijk winkelhart van Staphorst, waarbij wij letten op wensen van omwonenden, ondernemers en bezoekers van het winkelcentrum.

Wat willen we bereiken?
Staphorst hecht grote waarde aan een vitale detailhandelstructuur in een aantrekkelijk winkelgebied. In de kern Staphorst bevindt zich het grootste winkelhart van de gemeente. We willen het winkelhart versterken. We streven naar een compleet voorzieningenaanbod in de kern van Staphorst, met meer ruimte om te verblijven en te ontmoeten.

Wat gaan we daarvoor doen?
We willen de toegevoegde waarde van fysiek winkelbezoek ten opzichte van online winkelen bij de consument duidelijk in beeld gebracht hebben. Dit vereist een samenspel tussen detailhandel, horeca, vastgoedeigenaren en de gemeente. In samenspel met de Stichting Recreatie en Toerisme Staphorst en andere belangengroepen, wordt gezamenlijk gekomen tot een breed gedragen (centrum)visie met een uitvoeringsprogramma.

Stand van zaken begroting 2026
De integrale keuzes die gemaakt worden in de nieuwe omgevingsvisie (hoe ontwikkelt Staphorst zich naar de toekomst toe, welke ruimtelijke keuzes maken we hierbij en wat betekent dit voor onder andere het centrum van Staphorst) bepalen de opgaven waar we als gemeente voor staan met betrekking tot het centrum. In 2026 pakken we deze opgaven samen met de (keten)partners (ondernemersvereniging, inwoners, stichting Ontdek Staphorst etc.) verder op.

Speerpunten

3.4 Een vitale agrarische sector

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

De agrarische sector is een essentiële bedrijfstak en van wezenlijk belang voor onze gemeente. We willen instandhouding en versterking van een vitale agrarische sector met een goed toekomstperspectief. Wij ondersteunen initiatieven op gebied van innovatie en alternatieve verdienmodellen. Ondanks weinig (speel)ruimte maken wij ons toch sterk om deze sector te ondersteunen.

Wat willen we bereiken?
We willen een duurzame en sterke agrarische economie met voldoende toekomstperspectief voor onze bestaande agrarische ondernemers, waarbij de balans met de natuurbelangen onze leidraad is. Welke gevolgen het beleid van het Rijk of van de Provincie Overijssel ook krijgen, deze moeten leiden tot instandhouding van het bruto regionaal product, zodat de sociaal economische structuur van onze gemeente in stand blijft en waar mogelijk versterking krijgt.

Wat gaan we daarvoor doen?
Als gemeente zetten we in op verbinding. We laten de regie niet door anderen bepalen, maar hebben van onderop een eigen plan voor het landelijk gebied van Staphorst gemaakt. Samen met verschillende partijen die opkomen voor de belangen van agrarische ondernemers, natuur en bewoners van het landelijk gebied. De tien kernpunten uit het Coöperatief Plan Staphorst zijn voor ons leidend bij het toekomstbestendig houden van ons buitengebied. Zo is dit plan de basis voor diverse projecten die daaraan bijdragen. Inmiddels doen meerdere partners mee, in samenwerking met ons als gemeente en de provincie.

Stand van zaken begroting 2026
De tien kernpunten uit dit coöperatief plan zijn voor ons leidend bij het toekomstbestendig houden van ons buitengebied. Zo is dit plan de basis voor diverse projecten die daaraan bijdragen. Inmiddels doen meerdere partners mee, in samenwerking met ons als gemeente en de provincie. Het coöperatief plan heeft de basis en vertrekpunt gevormd voor de volgende ontwikkelingen:
-Koploperproject Rouveen;
-Gezamenlijk feitenonderzoek Rouveen;
-Diverse pilots.

Speerpunten

3.5 Ruimte voor Defensie (Nieuw)

Actualisatie collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

De veiligheidssituatie in Europa verandert ingrijpend. Om Nederland veilig te houden, heeft Defensie onder andere ruimte voor grootschalige munitieopslag nodig. Het kabinet heeft eind mei 2025 (op basis van de resultaten van een planMER-onderzoek, met de vaststelling van het Ontwerp NPRD) besloten dat de bestaande munitieopslag aan de J.J. Gorterlaan in Staphorst de voorkeurslocatie voor grootschalige munitieopslag is.

Wat willen we bereiken?
Tijdens de raadsvergadering van 27 februari 2024 is gesproken over het Nationale Programma Ruimte voor Defensie (NPRD). Vanuit de fracties zijn daarin de volgende signalen meegegeven:

1. De zoektocht van Defensie dient het landsbelang. Het is belangrijk dat Staphorst deze zoektocht actief ondersteunt en meewerkt aan een soepele voortgang;
2. De komst van een grootschalige munitieopslag kan ook een kans bieden om andere ambities te realiseren.

Stand van zaken begroting 2026
Onze nationale veiligheid is van ons allemaal. De gemeente Staphorst wil daarin haar verantwoordelijkheid nemen en heeft dat vorig jaar ook uitgesproken naar Defensie. Het college heeft bekeken wat dit voor Staphorst betekent en randvoorwaarden voor realisatie van een grootschalige munitieopslag vastgelegd in het Staphorster bod. We willen alleen aan realisatie van een grootschalige munitieopslag meewerken, als duidelijkheid is over de volgende randvoorwaarden inclusief de financiële borging ervan:

Voor een goede inpassing is nodig:

- rekening houden met de belangen van inwoners (met name direct omwonenden);
- rekening houden met de natuur- en recreatiewaarden.

Voor vlot en veilig transport is nodig:

- een veilige, robuuste en rechtstreekse aansluiting op de snelweg A28;
- een vlotte, veilige, ongelijkvloerse spoorwegovergang bij de J.J. Gorterlaan.

De gemeente heeft dit Staphorster bod op 19 december 2024 overhandigd aan de staatssecretaris van Defensie met steun van de provincie Overijssel.
Op 23 mei 2025 heeft Defensie bekend gemaakt dat het Staphorster bod is opgenomen in het ontwerp NPRD en Staphorst voorkeurslocatie is voor de inpassing van een grootschalige munitieopslag. Naar aanleiding hiervan heeft het college een zienswijze ingediend. Inzet van Staphorst is dat de volledige realisatie van het Staphorster bod geborgd wordt in het definitieve NPRD. Besluitvorming over het definitieve NPRD vindt naar verwachting plaats in december 2025.

Wat mag economie en ondernemen ons kosten?

De grondexploitaties voor bedrijven maken deel uit van programma 3. Hierdoor kunnen de lasten en baten behoorlijk afwijken per jaarschijf. Toekomstige, nog door de raad vast te stellen grondexploitaties zijn nog niet meegenomen in de (meerjarige)exploitatiebegroting, hierdoor zijn de lasten en baten voor bestemming in de jaren 2026 t/m 2028 lager dan in 2024 en 2025.

Exploitatie	Meerjarenbegroting 2025 - Jaarschijf 2026	Begroting 2026	Verschil Begroting 2026 vs MJB 25 jaarschijf 26	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
Lasten	-1.297.684	-2.888.137	-1.590.453	-1.744.064	-1.724.871	-746.715
Baten	1.150.850	2.728.482	1.577.632	1.595.108	1.647.003	659.918
Saldo van baten en lasten voor bestemming	**-146.834**	**-159.654**	**-12.820**	**-148.956**	**-77.869**	**-86.797**
Onttrekkingen	5.000	5.000	0	5.000	5.000	5.000
Mutaties reserves	**5.000**	**5.000**	**0**	**5.000**	**5.000**	**5.000**
Saldo van baten en lasten na bestemming	**-141.834**	**-154.654**	**-12.820**	**-143.956**	**-72.869**	**-81.797**

Afwijkingen toegelicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Voordeel	Nadeel
Onderstaand worden de verschillen groter dan € 10.000 tussen de meerjarenschijf 2026 uit de begroting 2025-2028 versus de huidige begroting 2026 geanalyseerd.		
Loonkosten De doorbelasting van de loonkosten naar de taakvelden leidt tot mutaties in programma's. De totale loonsombegroting is nader toegelicht en geanalyseerd in de paragraaf bedrijfsvoering.	17	
Kadernota 2026 - Agrarische coaching, hulpverlening agrariërs *(incidenteel - onttrekking reserve)* Door de huidige ontwikkelingen op het gebied van stikstof blijft de onzekerheid voor de agrarische inwoners. Het is belangrijk en een wens om agrariërs die het moeilijk hebben, een vangnet te blijven bieden met professionele ondersteuning en psychosociale hulpverlening die aansluit.		29

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Niet van toepassing.		

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Programma 4 - Onderwijs

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
4.1	Basisonderwijs	H. Brinkman
4.2	Onderwijshuisvesting	H. Brinkman
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	H. Brinkman

Speerpunten

4.1 In iedere kern basisonderwijs

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Wij zetten ons ervoor in dat iedere kern basisonderwijs kan behouden.

Wat willen we bereiken?
We willen bereiken dat iedere kern binnen de gemeente Staphorst (aanbod van) basisonderwijs behoudt.

Wat gaan we daarvoor doen?
In Staphorst werken de tien basisscholen, met de daaraan verbonden peutergroepen, aan goed onderwijs voor alle leerlingen in onze gemeente. Hierover vindt onderling en met de gemeente goede samenwerking en afstemming plaats. Deze samenwerking en afstemming krijgt vanuit de scholen vorm binnen een uitvoeringsorganisatie die samengebracht is in de stichting ‘Jong in Staphorst’ waar alle scholen aan deelnemen. Als gemeente haken wij hierop aan. Om in iedere kern binnen de gemeente Staphorst (aanbod van) basisonderwijs te behouden monitoren we de leerlingenaantallen en ontwikkeling van de scholen en blijven we hierover goed in gesprek met de scholen.

Stand van zaken begroting 2026
De uitvoering van de huisvestingsplannen voor de vijf scholen waarvoor in 2024 businesscases zijn opgesteld, wordt afgerond in 2026. Voor de overige vijf scholen wordt in 2025 en 2026 gewerkt aan het opstellen van businesscases. In deze businesscases worden verschillende ontwikkelingen meegenomen, zoals leerlingprognoses en de mogelijke realisatie van een multifunctionele accommodatie (MFA) in IJhorst.

Speerpunten

4.2 Verbinding onderwijs met bedrijfsleven

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Wij verbinden onderwijs en bedrijfsleven met elkaar, zodat leerlingen daarmee ondersteund worden in hun ontwikkeling en beroepskeuze en het bedrijfsleven in het aantrekken van en investeren in toekomstig (vak-)personeel.

Wat willen we bereiken?
We willen bereiken dat leerlingen worden ondersteund in hun ontwikkeling en beroepskeuze en het bedrijfsleven in het aantrekken van en investeren in toekomstig (vak-) personeel.

Wat gaan we daarvoor doen?
We initiëren en faciliteren het contact tussen onderwijs en bedrijfsleven. Zo is er onder andere een bijeenkomst geweest met alle scholen in het voortgezet onderwijs (VO) waar leerlingen uit Staphorst naartoe gaan. Eén school is daarop invulling gaan geven aan een koppeling van praktijk en theorie voor de havo en heeft vervolgens samen met bedrijven een stageprogramma opgezet voor havo 4-leerlingen. We hebben als gemeente de scholen met de bedrijven in contact gebracht en de meeste leerlingen uit Staphorst hebben een passende stageplek gevonden. De school en betrokken bedrijven zijn positief over de opgedane ervaringen. Onze activiteiten zijn er op gericht om de ontwikkeling van het praktijkonderwijs binnen de havo te borgen en ook binnen de andere scholen in te zetten.

Stand van zaken begroting 2026
Onderwijs en bedrijfsleven werken goed samen in Staphorst. Jaarlijks bezoeken leerlingen Staphorster bedrijven, georganiseerd in overleg met het onderwijs. Ook zijn de ROC's uit de regio aangesloten bij verschillende bedrijven in Staphorst. De nieuwe route van buslijn 40 gaat helpen om de bereikbaarheid van bedrijven te versterken. Hierdoor kunnen ook stagiaires makkelijker een plek vinden om zich te ontwikkelen in een van de bedrijven in Staphorst.

Speerpunten

4.3 Behoud van bibliotheken

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

De bibliotheken vervullen in de gemeente een belangrijke functie, waar ook veel gebruik van wordt gemaakt. Een bibliotheek is een voorziening die een wezenlijke bijdrage levert aan ontwikkeling, onderwijs en aan het tegengaan (of verhelpen) van laaggeletterdheid. Daarom zetten wij ons ervoor in om de bibliotheken te behouden.

Wat willen we bereiken?
We zetten in op een toekomstbestendige bibliotheek met een brede maatschappelijke functie.

Wat gaan we daarvoor doen?
De bibliotheek heeft een belangrijke functie die bijdraagt aan lezen, schrijven en taalverwerving. Daarnaast heeft de bibliotheek ook een maatschappelijke functie als de plek waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten, informatie kunnen halen en basisvaardigheden kunnen ontwikkelen. Ook speelt de bibliotheek een belangrijke rol in het aan elkaar verbinden van maatschappelijke organisaties. Sinds kort heeft de bibliotheek dan ook zitting in de Stuurgroep Gezond Meedoen Staphorst waar de belangrijkste voorliggende partijen in Staphorst deelnemer van zijn.

Stand van zaken begroting 2026
De SPUK-subsidie die eind 2024 is toegekend wordt in 2026 gebruikt om de locatie in Staphorst te versterken. De openingstijden worden verruimd en er worden investeringen gedaan in het gebouw en ICT om de bibliotheek toekomstbestendig te maken.

De SPUK-subsidie voor de locatie Rouveen wordt in 2026 ook gebruikt om de openingstijden te verruimen. Daarnaast wordt onderzocht of de bibliotheek met de SPUK-subsidie één locatie kan vinden, waarbij de jeugd- en volwassencollectie samen kunnen.

De mogelijkheden om een bibliotheekfunctie in IJhorst te creëren wordt in het onderzoek naar een MFA meegenomen. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek, kunnen in 2026 vervolgstappen worden gezet.

Speerpunten

4.4 Stimulering verduurzamings- en binnenklimaatprogramma's schoolgebouwen

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Verduurzaming en een goed binnenklimaat van schoolgebouwen juichen wij toe. Door de gestegen energieprijzen is het belang groter dan ooit om op een duurzame(re) manier energie te gebruiken.
Wij stimuleren verduurzamings- en binnenklimaatprogramma’s voor schoolgebouwen.

Wat willen we bereiken?
Goede en duurzame onderwijshuisvesting is cruciaal voor goed onderwijs. Ten behoeve van goed onderwijs zijn duurzame schoolgebouwen nodig waarin het gezond en fijn is om te leren en werken. Dit leidt tot een hoger leerrendement en minder ziekteverzuim. We willen daarom een gedragen integraal huisvestingsplan waarin verduurzaming en klimaat een wezenlijk onderdeel is.

Wat gaan we daarvoor doen?
We stellen, samen met schoolbesturen en andere betrokkenen, een integraal huisvestingsplan (IHP) op.

Stand van zaken begroting 2026
De Scholen met de Bijbel (m.u.v. de Prins Mauritsschool vanwege nieuwbouw) hebben een subsidieaanvraag gedaan en verkregen. De aanbesteding voor de werkzaamheden heeft plaatsgevonden, wat heeft geresulteerd in een gunning van de opdracht. De werkzaamheden voor de verduurzaming zijn inmiddels gestart en worden in 2026 afgerond.

De Pieter Zandt is samen met Provincie Overijssel en gemeente bezig met een onderzoek naar de verduurzamingsmaatregelen die in 2026 worden opgepakt.

Wat mag onderwijs ons kosten?

Exploitatie	Meerjarenbegroting 2025 - Jaarschijf 2026	Begroting 2026	Verschil Begroting 2026 vs MJB 25 jaarschijf 26	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
Lasten	-2.862.575	-2.821.494	41.081	-2.857.893	-2.167.556	-2.282.787
Baten	438.599	439.014	416	445.600	452.284	459.068
Saldo van baten en lasten voor bestemming	**-2.423.976**	**-2.382.479**	**41.497**	**-2.412.293**	**-1.715.273**	**-1.823.719**
Onttrekkingen	1.375.439	1.375.439	0	1.283.339	362.464	362.464
Mutaties reserves	**1.375.439**	**1.375.439**	**0**	**1.283.339**	**362.464**	**362.464**
Saldo van baten en lasten na bestemming	**-1.048.537**	**-1.007.040**	**41.497**	**-1.128.954**	**-1.352.809**	**-1.461.255**

Afwijkingen toegelicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Voordeel	Nadeel
Onderstaand worden de verschillen groter dan € 10.000 tussen de meerjarenschijf 2026 uit de begroting 2025-2028 versus de huidige begroting 2026 geanalyseerd.		
Loonkosten De loonsombegroting en indexatie van de lonen t.o.v. de Cao 2025-2027 leidt tot mutaties in alle programma's. De totale loonsombegroting is nader toegelicht en geanalyseerd in de paragraaf bedrijfsvoering.	38	

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Niet van toepassing.		

Betrokkenheid verbonden partijen

Stichting dagelijks beheer MCR te Rouveen
Betrokkenheid Stichting Dagelijks Beheer MCR Rouveen als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

Meer (financiële) informatie over de verbonden partijen is opgenomen in Paragraaf 5 | Verbonden partijen.

Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie en toerisme

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
5.1	Sportbeleid en activering	H. Brinkman
5.2	Sportaccommodaties	H. Brinkman
5.3	Cultuurpresentatie	J.C. Bos
5.4	Musea	J.C. Bos
5.5	Cultureel erfgoed	L. Mulder / J.C. Bos
5.6	Media	J.C. Bos
5.7	Openbaar groen en recreatie	J.C. Bos / H. Brinkman

Speerpunten

5.1 Optimaal, functioneel, breed en toekomstbestendig faciliteitengebruik voor beweging en sport

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

We hechten, vanuit het belang van gezondheid, veel waarde aan beweging en sport. Vanuit dat belang zien we graag dat bestaande faciliteiten voor beweging of sport optimaal worden benut, waarbij budgetten effectief en doelmatig worden besteed. We starten een verkenning naar mogelijkheden (en initiatieven) om faciliteiten optimaler, functioneler, breder en toekomstbestendig te kunnen benutten en inzicht te krijgen in wat daarvoor nodig is.

Wat willen we bereiken?
Sportaccommodaties hebben een belangrijke plek in onze samenleving. Naast bewegen en sporten is er ook ruimte voor ontmoeten. Daarom willen we dat de faciliteiten voor bewegen en sporten optimaal, functioneel, breed en toekomstbestendig gebruikt worden.

Wat gaan we daarvoor doen?
We onderzoeken waar mogelijkheden en initiatieven liggen om faciliteiten optimaler, functioneler, breder en toekomstbestendiger te benutten. Dat kan bijvoorbeeld door de faciliteiten voor meerdere doelgroepen toegankelijk te maken door het zogenaamde ‘open club’ concept, waarbij een accommodatie van een vereniging de ontmoetingsplek wordt voor alle buurtbewoners (leden en niet-leden). Dat kan bijvoorbeeld ook door het verduurzamen van gemeentelijke sportaccommodaties (gebouwen en velden). Daarnaast willen we ook kijken of en op welke manier de gemeentelijke accommodaties multifunctioneler kunnen worden ingezet.

Stand van zaken begroting 2026
De waarde van beweging en sport wordt steeds belangrijker in het kader van het behalen van verschillende gezondheidsdoelstellingen. Tegelijkertijd zien we dat sportaccommodaties tegen grenzen aanlopen vanwege de groei van het aantal huishoudens in de gemeente. Om sporten en bewegen te blijven aanmoedigen en hier voldoende ruimte voor te bieden is het van belang dat het voorzieningenniveau blijft meegroeien met de opgaven voor woningbouw.
Voor de begroting van 2026 zijn de volgende zaken van belang:

1. Aan de raad is voorgesteld om een multifunctioneel complex Noorderslag te realiseren door de aanleg van twee kunstgrasvelden en het verbeteren van de huidige natuurgrasvelden. Bij een positief besluit door de raad zal de aanleg in de zomer van 2026 plaatsvinden.

2. Er wordt onderzoek gedaan n.a.v. motie 164 over het concentreren van sport bij de Tippe. Het onderzoek levert een rapportage op van alle wensen, kansen en knelpunten voor toekomstige gebruikers. Dit zal geprojecteerd worden in een ruimtelijke indeling.

3. Het zwembad heeft inmiddels in samenwerking Staphorst Beweegt Collectief padelbanen aangelegd op het terrein. De sportfaciliteiten bij het zwembad zijn daardoor verder vergroot. Met de uitdaging rondom de nieuwe omgevingswet en verduurzaming zal er verder onderzoek plaatsvinden naar een toekomstbestendig zwembad.

4. De accommodatie van SC Rouveen loopt tegen grenzen van capaciteit aan. Er zal verder onderzoek plaatsvinden om vervolgens een toekomstvisie aan de raad te kunnen voorleggen.

5. In 2026 zal er opnieuw een onderzoek plaatsvinden naar de vitaliteit van de sportverenigingen. Dit onderzoek zal via een samenwerkingsverband in de regio worden uitgezet.

Speerpunten

5.2 Inclusief sporten en aanjagen sport- en bewegingsonderwijs

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

We willen dat beweging en sport voor iedereen toegankelijk is. Iedereen moet de mogelijkheid hebben mee te doen, ook mensen met een beperking. Inclusief sporten dragen wij een warm hart toe. We vinden het belangrijk dat in het onderwijs voldoende aandacht is voor beweging en sport. De gemeente heeft een verbindende rol in het stimuleren van kwalitatief goed bewegingsonderwijs.

Wat willen we bereiken?
In de afgelopen periode is samen met partijen in de samenleving het Vitaliteitsakkoord opgesteld. Het Vitaliteitsakkoord geeft invulling aan acht doelstellingen op het gebied van bewegen, sport en preventie. Met de thema's 'inclusief bewegen en sporten' en 'van jongs af aan vaardig in bewegen' van het Vitaliteitsakkoord maken we beweeg- en sportaanbod voor iedereen in de gemeente Staphorst toegankelijk. Door ook vanaf jonge leeftijd kwalitatief en voldoende bewegingsonderwijs aan te bieden, willen we iedereen een leven lang laten bewegen en sporten.

Wat gaan we daarvoor doen?
We geven verdere invulling aan de uitvoeringsagenda van het Vitaliteitsakkoord. Hierin is de buurtsportcoach onmisbaar. Daarom investeren we in de inzet van de combinatiefunctionaris/buurtsportcoach door minimaal aan de landelijke fte-norm te voldoen. We stellen buurtsportcoaches aan met de focus op verschillende aandachtsgebieden, zoals onderwijs, sportverenigingen, ouderen en inclusief sporten.

Stand van zaken begroting 2026
In 2024 is het team van buurtsportcoaches uitgebreid naar 2,7 FTE, waarbij het aanbod van sport- en beweegactiviteiten is uitgebreid naar een aanbod voor alle doelgroepen. Ook voor 2026 ontvangen we een SPUK-regeling voor de inzet van de brede regeling combinatiefunctie. Deze SPUK-regeling richt zich op een cofinanciering tussen het Rijk en de gemeente. Het is van belang om deze inzet te behouden om verder te bouwen aan verschillende doelstellingen en de beweegactiviteiten nog meer uit te breiden. Daarnaast hebben de buurtsport- en beweegcoaches een belangrijke verbindende rol in het stimuleren van goed bewegingsonderwijs, toeleiding naar sport- en beweegactiviteiten en het verbinden van sporten en bewegen aan andere maatschappelijke thema's. Zo dragen we bij aan de doelstelling dat iedere inwoner in beweging komt.

De afgelopen periode hebben we ingezet op een aantal inclusieve activiteiten als shufflesports en klauterkooi. Ook voor 2026 willen we op deze activiteiten blijven inzetten, zodat er een laagdrempelig en toegankelijk aanbod is. Het project 'Inclusief bewegen en sporten' draagt hier ook een steentje aan bij. De projectperiode loopt t/m 2026. In 2026 zullen er nog concrete initiatieven uitgerold worden in het belang van een inclusieve sportomgeving. Ook zal er gekeken worden hoe we de uitkomsten van het project verder kunnen borgen. Begin 2026 zal er weer aandacht zijn voor thema 'bijzondere prestaties inspireren' door de organisatie van een sportersavond. De plannen voor deze avond zullen nog verder worden ingevuld.

Speerpunten

5.3 Inzet behoud cultureel erf- en gedachtegoed

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Cultuur maakt Staphorst uniek en is diep geworteld en verweven in onze samenleving. Onze identiteit en eigenheid willen we behouden. Wij stimuleren deelname aan culturele activiteiten door scholen. Wij willen de krachten bundelen als het gaat om (lokale) initiatieven tot verspreiding van kennis over de Staphorster historie, cultuur en erfgoed, zowel voor onze inwoners als voor bezoekers. We zien graag dat vanuit de samenleving de Staphorster cultuur, erfgoed en cultureel gedachtegoed niet alleen wordt behouden, maar ook wordt meegegeven aan de volgende generaties.
We zijn trots op onze cultuur en we willen graag een platform bieden om het behoud ervan te steunen.

Wat willen we bereiken?
We willen bereiken dat het binnenschoolse aanbod voor cultuureducatie wordt uitgebreid en verdiept en daarnaast ook breder in de samenleving (buiten de school) vorm gaat krijgen.

Wat gaan we daarvoor doen?
Om het uitdragen van onze cultuur te borgen en verstevigen, zullen wij verbinding zoeken binnen het culturele veld en de Staphorster samenleving. Dit kan gerealiseerd worden door de cultuurcoach een bredere rol te geven dan alleen binnen het basisonderwijs, wat nu het geval is. Geïnvesteerd zal worden in de inzet van een cultuurcoach in de positie als verbinder en aanjager van culturele initiatieven binnen de samenleving.

Stand van zaken begroting 2026
Er zijn voor cultuureducatie op het gebied van erfgoed verschillende initiatieven waar de scholen mee bezig zijn, zoals “De 20e eeuw in 20 verhalen” en “kiek es achterumme”. Deze initiatieven worden in 2026 verder op elkaar afgestemd en gemoderniseerd. Het einddoel hierbij is een doorgaande lijn erfgoed voor het basisonderwijs.

In 2026 zetten we verdere stappen om de cultuurnota tot uitvoering te brengen. Bij het opzetten en uitvoeren van culturele projecten wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de identiteit en eigenheid van Staphorst. Daarnaast wordt actief de samenwerking gezocht met partners binnen het hele sociale domein. Zo zorgen we ervoor dat cultuur niet alleen toegankelijk is voor alle inwoners, maar ook inhoud krijgt en breder verspreid wordt binnen de gemeenschap. Op deze manier stimuleren we actieve deelname én vergroten we de zichtbaarheid en beleving van cultuur.

Speerpunten

5.4 Versterking natuur- en recreatiegebieden, vitale vakantieparken

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

We willen toegankelijke natuur- en recreatiegebieden, waarin de beleving, in goede balans voor zowel inwoners als recreanten, wordt versterkt. We zetten ons in voor vitale vakantieparken. Dat kan betekenen dat door de eigenaren een revitaliseringslag gemaakt moet worden. Bij het revitaliseren van vakantieparken staat de functie van recreatie voorop en wordt permanente bewoning aangepakt.

Wat willen we bereiken?
Natuur- en recreatiegebieden moeten voor zowel inwoners als recreanten toegankelijk zijn. We willen een beter toeristisch recreatief klimaat, waarbij er meer samenhang is tussen samen doen en ambitie en waarbij de belangen van inwoners en recreanten met elkaar in evenwicht zijn. Een actualisatie van het fiets- en wandelnetwerk dat de komende tien jaar meekan, draagt hieraan bij. We hanteren het uitgangspunt dat vakantieparken hun recreatieve functie behouden en dat alle vakantieparken een kansrijk en vitaal niveau bereiken.

Wat gaan we daarvoor doen?
Om de niet-vitale vakantieparken te versterken, wordt een provincie dekkende aanpak gehanteerd. Het expertisecentrum Vitale Vakantieparken Overijssel biedt daarbij ondersteuning. Eigenaren van vakantieparken zullen in bepaalde gevallen een vitaliseringsslag moeten maken en daarin hebben wij een sturende en aanjagende rol.

Binnen het Project Vitale Vakantieparken gaan we verder op het reeds ingeslagen pad tot vitalisering van de vakantieparken in IJhorst. We gaan in gesprek met de verschillende (verenigingen van) eigenaren en ondernemers en we stimuleren uitvoeringsgerichte vitaliseringsplannen per park. We komen met een voorstel tot aanpak van permanente bewoning.

Stand van zaken begroting 2026
We vervolgen het toeristisch recreatieve spoor waarmee we de parkeigenaren en besturen stimuleren in de ontwikkeling van hun park. De inventarisatie van het parkgebruik uit 2025 gebruiken we om op maat hulp te bieden aan individuele bewoners. We blijven monitoren op inschrijving in de BRP. We volgen de ontwikkelingen rondom de voorgenomen Instructieregel permanente bewoning recreatiewoningen.

Speerpunten

5.5 Verlagen administratieve lastendruk

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

We kijken naar mogelijkheden om de administratieve lastendruk voor passende initiatieven door verenigingen op gebied van sport, cultuur, recreatie en toerisme te verminderen.

Wat willen we bereiken?
We willen bereiken dat administratieve lastendruk geen belemmering vormt voor (het indienen en ontplooien van) passende initiatieven op gebied van sport, cultuur, recreatie en toerisme. Daar waar de lastendruk als fors wordt ervaren, willen we onderzoeken waarin en op welke manier we de lastendruk kunnen verlagen.

Wat gaan we daarvoor doen?
We gaan met organisatoren van evenementen of andere initiatiefnemers in gesprek om hun ervaringen op te halen. We willen inzicht in hoe zij de administratieve lastendruk ervaren en waar die lastendruk het grootst is en mogelijk zelfs belemmerend werkt. Vervolgens onderzoeken we waar lastendruk weggenomen of verlaagd kan worden. Daarbij nemen we het gehele vergunningproces in ogenschouw, vanaf het eenvoudig(er) aanvragen van een vergunning, tot het verstrekken van de eenvoudig(ere) vergunning – alles binnen de mogelijkheden en kaders die er zijn.

Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijkheden wat betreft het eenvoudiger indienen van een vergunningaanvraag door middel van automatisering.

Over het concept-evenementenbeleid gaan we in gesprek met de jongerenraad en de organisaties. Nadat de APV is vastgesteld leggen we het evenementenbeleid ter vaststelling voor aan de raad en maken we een uitvoeringsprogramma.

Stand van zaken begroting 2026
In 2024 zijn er informatieavonden gehouden door het interne team rondom APV- en evenementenvergunningen met o.a. externe hulpdiensten en organisatoren van activiteiten/evenementen. Er is geïnventariseerd waar de grootste knelpunten zaten qua administratie bij het indienen van een aanvraag voor een vergunning. Dit dient als input voor het evenementenbeleid en voor de aanpassing van processen.

Wat mag sport, cultuur, recreatie en toerisme ons kosten?

Exploitatie	Meerjarenbegroting 2025 - Jaarschijf 2026	Begroting 2026	Verschil Begroting 2026 vs MJB 25 jaarschijf 26	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
Lasten	-4.701.286	-5.085.865	-384.579	-5.067.828	-5.233.860	-5.337.377
Baten	227.973	240.992	13.019	244.082	247.218	237.401
Saldo van baten en lasten voor bestemming	**-4.473.313**	**-4.844.873**	**-371.560**	**-4.823.747**	**-4.986.642**	**-5.099.976**
Onttrekkingen	424.307	424.307	0	202.307	202.307	202.307
Mutaties reserves	**424.307**	**424.307**	**0**	**202.307**	**202.307**	**202.307**
Saldo van baten en lasten na bestemming	**-4.049.006**	**-4.420.566**	**-371.560**	**-4.621.440**	**-4.784.335**	**-4.897.669**

Afwijkingen toegelicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Voordeel	Nadeel
Onderstaand worden de verschillen groter dan € 10.000 tussen de meerjarenschijf 2026 uit de begroting 2025-2028 versus de huidige begroting 2026 geanalyseerd.		
Kadernota 2026 - Groenonderhoud aanbesteding De eerder geldende contracten voor het beheer en onderhoud van de gemeentelijke groenvoorzieningen zijn per 1 maart 2025 beëindigd. Voor de nieuwe contractperiode is een Europese aanbestedingsprocedure doorlopen. De ingediende inschrijvingen liggen echter aanzienlijk hoger dan de eerdere contractbedragen. Deze stijging is het gevolg van marktconforme prijsontwikkelingen en een uitbreiding van het te onderhouden areaal.		256
Kadernota 2026 - Herijking groenbeheerplan *(incidenteel - onttrekking reserve)* Het huidige groenbeheerplan loopt af in 2025. Voor de periode 2026-2030 wordt er opnieuw een groenbeheerplan opgesteld. Binnen dit plan kan de gemeenteraad opnieuw keuzes maken ten aanzien van de kwaliteitsniveaus van het te onderhouden groen.		35
Indexering subsidies Hogere indexatie subsidies conform subsidieregeling		17
Loonkosten De doorbelasting van de loonkosten naar de taakvelden leidt tot mutaties in programma's. De totale loonsombegroting is nader toegelicht en geanalyseerd in de paragraaf bedrijfsvoering.	54	

Voorziening groot onderhoud gebouwen De jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud wordt bepaald aan de hand van het meerjarig beheersplan. In de oorspronkelijke raming van het (meerjarig) beheersplan is een aantal aanpassingen doorgevoerd. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.	14	
Voortgangsrapportage 2025 - extra dotatie MCR Rouveen Met betrekking tot MCR Rouveen is het nieuwe Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP) aangevuld met de onderhoudskosten van technische installaties. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud moet worden verhoogd.		15
Voortgangsrapportage 2025 - Cultuureducatie In de voortgangsrapportage zijn extra middelen bijgeraamd voor algemene muzikale vorming (AMV) op de scholen, deze bijraming heeft een structureel karakter. De kosten van cultuureducatie hangen samen met een provinciale subsidie, deze is aangevraagd en toegekend voor de jaren 2025-2028.	13	33
Bibliotheekvoorzieningen In november 2024 is er een specifieke uitkering toegekend voor het versterken van de bestaande bibliotheekvoorzieningen. In de septembercirculaire 2024 zijn er middelen (€ 100.000) beschikbaar gesteld en geparkeerd op het budget onvoorziene uitgaven voor de zorgplicht van de bibliotheekvoorzieningen. Deze incidentele middelen zijn in de begroting 2026 onttrokken aan het budget onvoorziene uitgaven.		100

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Niet van toepassing.		

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Programma 6 - Sociaal domein

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	J. ten Kate / J.C. Bos
6.2	Wijkteams	J.C. Bos
6.3	Inkomensregelingen	J.C. Bos
6.4	Begeleide participatie	J.C. Bos
6.5	Arbeidsparticipatie	J.C. Bos
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	J.C. Bos
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	J.C. Bos
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	J.C. Bos
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	J.C. Bos
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	J.C. Bos

Speerpunten

6.1 Uitvoering ambities sociaal beleidsplan ‘Iedereen doet mee’

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:
Op 15 februari 2022 stelde de gemeenteraad het integrale beleidsplan ‘Iedereen doet mee’ vast. Dit plan vormt de basis voor het sociaal beleid in Staphorst. Het beleidsplan heeft vier pijlers: opgroeien en ontwikkelen, meedoen, samenleven en gezondheid. Door nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen is op 7 oktober 2025 de geactualiseerde versie van ‘Iedereen doet mee’ vastgesteld door de gemeenteraad.

Wat willen we bereiken?
We willen een samenleving waarin iedereen mee kan doen en zich gezien voelt. Inwoners leven gezond, wonen zo lang mogelijk zelfstandig en kijken naar elkaar om. Wie hulp nodig heeft, krijgt ondersteuning die past bij de situatie. Kinderen en jongeren groeien veilig en gezond op, met kansen om zich te ontwikkelen, thuis, op school en in de buurt.

We maken bewust de stap van zorgen voor naar zorgen dat. De gemeente neemt niet over, maar zorgt dat inwoners hun leven zoveel mogelijk zelf kunnen vormgeven. Met hulp als dat nodig is. Zo versterken we eigen regie, zelfredzaamheid en participatie. We bouwen aan gemeenschappen waarin mensen elkaar kennen, ondersteunen en samen verantwoordelijkheid nemen. Dat vraagt om samenwerking tussen inwoners, professionals en organisaties – praktisch, dichtbij en met oog voor wat werkt.

Wat gaan we daarvoor doen?
We werken samen met maatschappelijke partners binnen Gezond Meedoen Staphorst. Samen maken we afspraken over wat we willen bereiken en hoe we dat doen. Die afspraken leggen we vast, bijvoorbeeld in subsidie-overeenkomsten. We volgen de voortgang via gesprekken en indicatoren. Zo sturen we op wat echt werkt: vooraf én achteraf. We kijken wat goed gaat, wat beter kan en wat vernieuwd moet worden. Deze manier van werken helpt ons om samen met partners te leren en te verbeteren.

Stand van zaken begroting 2026
In 2026 richten we ons op het verbeteren van de monitoring binnen het sociaal domein. We willen beter inzicht krijgen in de voortgang en effecten van onze inzet. Dat helpt ons om te (laten) zien wat werkt en waar bijsturing nodig is. Daarom versterken we het accounthouderschap van organisaties binnen Gezond Meedoen Staphorst. We maken deze rol duidelijker, geven gerichte ondersteuning en zorgen voor heldere afspraken. Zo wordt de samenwerking niet alleen beter, maar levert die ook tastbare resultaten op voor inwoners. De stuurgroep Gezond Meedoen Staphorst speelt hierin een centrale rol. Zij bewaakt de afstemming en samenhang tussen partijen, projecten en activiteiten. Daardoor kunnen we gerichter sturen op maatschappelijke resultaten en zorgen we dat de inzet echt verschil maakt.

Pijler 1: OPGROEIEN EN ONTWIKKELEN
Ambitie: Alle inwoners tussen de -9 maanden en 27 jaar groeien gezond, veilig en kansrijk op.

Wat willen we bereiken?
We willen dat kinderen en jongeren in Staphorst gezond, veilig en kansrijk opgroeien. Dat betekent: een goede start vanaf -9 maanden, weerbaarheid en veerkracht in het dagelijks leven, een veilige thuissituatie, en gelijke kansen op school en in de samenleving. We werken aan een stevige sociale en pedagogische basis, waarin ouders, professionals en organisaties samenwerken om kinderen en jongeren te ondersteunen in hun ontwikkeling. We werken vanuit een brede welzijnsfunctie, waarin verschillende disciplines samenwerken en elkaar versterken. Zo blijven we in verbinding met de jeugd en kunnen we gericht inspelen op actuele gezondheidsthema's.

Stand van zaken begroting 2026
In 2026 versterken we de samenwerking tussen professionals en organisaties, zodat we beter kunnen inspelen op wat nodig is. Daarbij richten we ons op het verbinden van het medisch en sociaal domein, het informele netwerk en het jongerenwerk. We bouwen aan een lokale coalitie Kansrijke Start, waarin professionals elkaar beter weten te vinden en samenwerken rondom jonge gezinnen. Ook houden we de website Jong Gezond Staphorst actueel, zodat scholen, opvangorganisaties, verenigingen en kerken snel toegang hebben tot betrouwbare informatie over mentale en fysieke gezondheid. Daarnaast geven we het jongerenwerk een impuls. Door uitbreiding van het team kunnen we beter aansluiten bij jongeren tussen 14 en 23 jaar. Dit helpt ons om signalen op te vangen en samen met partners zoals welzijnswerk, politie en onderwijs te reageren op wat er speelt.

Pijler 2: MEEDOEN
Ambitie: Inwoners kunnen naar eigen mogelijkheden meedoen in de samenleving.

Wat willen we bereiken?
We willen dat alle inwoners van Staphorst naar eigen mogelijkheden kunnen meedoen in de samenleving. Dat betekent: actief zijn in werk, vrijwilligerswerk of sociale activiteiten, grip hebben op financiën, en toegang hebben tot ondersteuning wanneer dat nodig is. We richten ons op het versterken van basisvaardigheden, het verminderen van uitsluiting en het vergroten van veerkracht. Daarbij is er speciale aandacht voor kwetsbare groepen zoals mensen met een migratieachtergrond, mensen met schulden en inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. We stimuleren een samenleving waarin mensen hun hulpvraag durven te stellen en waarin professionals en inwoners signalen van problemen zoals middelengebruik, huiselijk geweld of psychische klachten herkennen en bespreekbaar maken.

Stand van zaken begroting 2026
In 2026 zetten we extra in op het versterken van participatie en bestaanszekerheid. We maken ondersteuning eenvoudiger en menselijker, zodat inwoners sneller passende hulp krijgen. Daarbij richten we ons op het vergroten van basisvaardigheden, het verbeteren van financiële zelfredzaamheid en het actief betrekken van vluchtelingen en arbeidsmigranten bij de samenleving. Ook zorgen we dat signalen van problemen eerder worden herkend en besproken. Zo bouwen we aan een samenleving waarin meedoen vanzelfsprekend is en waarin inwoners zich gesteund voelen.

Pijler 3: SAMENLEVEN
Ambitie: Inwoners kijken naar elkaar om en zijn betrokken bij hun directe omgeving

Wat willen we bereiken?
We willen dat inwoners naar elkaar omkijken en zich betrokken voelen bij hun directe omgeving. Dat betekent dat mantelzorgers hun zorgtaken in balans kunnen uitvoeren, dat mensen zich inzetten voor elkaar en voor hun buurt, en dat er ruimte is voor ontmoeting en verbinding. We stimuleren gemeenschapszin, waarderen vrijwilligerswerk en verkleinen de afstand tussen inwoners en gemeente. Zo bouwen we aan een samenleving waarin mensen niet alleen gezien en gewaardeerd worden, maar die waardering ook delen en doorgeven aan anderen.

Stand van zaken begroting 2026
In 2026 versterken we de sociale samenhang in Staphorst door te investeren in ontmoeting, leefbaarheid en onderlinge betrokkenheid. We zetten in op opbouwwerk, mantelzorgondersteuning en culturele activiteiten die mensen samenbrengen. Ook vergroten we het bewustzijn rond kwetsbaarheden zoals een licht verstandelijke beperking. Door deze inzet ontstaat ruimte om elkaar te helpen, samen verantwoordelijkheid te nemen en de kracht van de gemeenschap te ervaren. Deze aanpak helpt ons ook om problemen vroeg te signaleren en zwaardere hulpvragen te voorkomen. Dat is niet alleen sociaal waardevol, maar ook noodzakelijk in een tijd van toenemende druk op zorg, schaarste aan professionals en stijgende maatschappelijke kosten.

Pijler 4: GEZONDHEID
Ambitie: Inwoners leven gezond en vitaal

Wat willen we bereiken?
We willen dat inwoners hun leven als gezond ervaren, vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid. Dat betekent dat we niet alleen kijken naar klachten of beperkingen, maar juist naar wat mensen kunnen, belangrijk vinden en willen veranderen. We zetten in op een gezonde leefstijl, mentale veerkracht en een leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag. Daarbij is er aandacht voor suïcidepreventie, het tegengaan van eenzaamheid en het wegnemen van drempels voor mensen met een beperking. Zo ontstaat een samenleving waarin gezondheid niet alleen persoonlijk is, maar ook iets wat we samen vormgeven.

Stand van zaken begroting 2026
In 2026 versterken we onze inzet op gezondheid door activiteiten die ontmoeting, beweging en bewustwording stimuleren. We organiseren een Gezond Meedoen Dag, ondersteunen sport en cultuur, en werken aan een integrale aanpak van middelengebruik. Ook investeren we in een gezonde leefomgeving en in het wekelijks aanbod voor ouderen. Deze aanpak draagt bij aan het versterken van eigen regie en veerkracht van inwoners. Door gezondheid dichtbij te organiseren en vroegtijdig signalen op te vangen, kunnen we vaker voorkomen dat problemen verergeren. Dat is niet alleen goed voor inwoners, maar ook belangrijk in een tijd waarin de druk op de zorg toeneemt, zorgprofessionals schaars zijn en de maatschappelijke kosten stijgen.

Speerpunten

6.2 Gemeenschappelijke regeling Reestmond wijzigen naar inkoopmodel voor doelgroep

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

We streven naar een andere samenwerking met Reestmond, waarbij een inkooprelatie wordt aangegaan in plaats van een gemeenschappelijke regeling. Het welzijn van de doelgroep staat hierbij voorop en goed overleg is het uitgangspunt.

Wat willen we bereiken?
We blijven gebruik maken van de diensten van Reestmond, maar zijn geen mede-eigenaar of medebestuurder. De bestuurlijke bemoeienis verdwijnt daarmee. De ambtelijke bemoeienis zal veranderen van een adviserende rol naar een meer juridische rol (inkoop, contract en contractbeheer). Bij dat wat wij voor ogen hebben ten aanzien van de rechtsvorm van Reestmond, staat het welzijn en belang van de doelgroep voorop.

Wat gaan we daarvoor doen?
Het heeft onze voorkeur Reestmond een andere rechtsvorm te geven en de gemeenschappelijke regeling te beëindigen. Daar moeten zowel het bestuur van Reestmond als de gemeenteraden van Meppel, Westerveld en Staphorst mee instemmen. Ons streven wordt ingebracht in het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur van Reestmond.

Stand van zaken begroting 2026
De jaarrekening van Reestmond over het boekjaar 2024 laat een positief financieel resultaat zien. Dit resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve binnen het eigen vermogen, met als doel om incidentele risico's in verband met de toekomstige verduurzaming van het bedrijfsgebouw op te kunnen vangen.

De gemeente Staphorst ontvangt impulsgelden van het Rijk ten behoeve van de toekomstbestendigheid van sociaal ontwikkelbedrijven. Deze gelden zijn toegekend via de meicirculaire 2025 aan de gemeente Meppel, omdat Reestmond gevestigd is in Meppel. In samenwerking met de andere deelnemende gemeenten van Reestmond (Meppel en Westerveld) zijn we aan het uitwerken hoe deze middelen te besteden. Reestmond zelf zal hierbij ook betrokken worden. Tot 2034 ontvangen wij jaarlijks deze impulsgelden.

Speerpunten

6.3 Deelname aan maatschappelijke activiteiten door jong en oud

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Deelname aan maatschappelijke activiteiten, door jong en oud en in welke vorm dan ook, juichen we toe. Wij stimuleren dat jongeren en ouderen bij elkaar komen en elkaar versterken.

Wat willen we bereiken?
We streven naar een samenleving waarin iedereen mee kan doen en zich verbonden voelt. Maatschappelijke activiteiten spelen hierin een belangrijke rol. Ze zorgen voor ontmoeting, betrokkenheid en het versterken van gezondheid en welzijn. Daarom stimuleren we activiteiten die generaties verbinden, waarin jongeren en ouderen elkaar ontmoeten, van elkaar leren en samen actief zijn. Dit draagt bij aan een gemeenschap waarin mensen zich gezien en gesteund voelen, en waarin sociale samenhang en gemeenschapszin centraal staan. Voor kinderen en jongeren betekent dit veilig en gezond opgroeien, met kansen om zich te ontwikkelen en mee te doen op school, in de buurt, de club en in de samenleving. Voor volwassenen en ouderen gaat het om gezond leven, zelfstandig kunnen blijven wonen, naar elkaar omzien en ondersteuning krijgen als dat nodig is.

Wat gaan we daarvoor doen?
Om deelname aan maatschappelijke activiteiten te stimuleren, is een sterke welzijnsfunctie nodig. Inwoners, vrijwilligers en maatschappelijke partners geven aan dat er behoefte is aan meer mogelijkheden voor ontmoeting, ondersteuning en actief meedoen. Tegelijkertijd nemen sociale vraagstukken toe in omvang en complexiteit. De welzijnsorganisatie speelt hierin een verbindende rol. Zij maakt activiteiten mogelijk, biedt laagdrempelige ondersteuning en is zichtbaar in de buurt.
Met een goed toegeruste organisatie kunnen we onze taken op het gebied van preventie, participatie en gezondheid beter uitvoeren. De recente professionalisering biedt een stevige basis, maar uitbreiding is nodig om echt aan te sluiten bij wat de samenleving vraagt.

Stand van zaken begroting 2026
In 2026 werken we verder aan het versterken van de brede welzijnsfunctie. De signalen uit de samenleving, van inwoners, vrijwilligers en maatschappelijke partners, maken duidelijk dat volledige focus daarop nodig is.

Speerpunten

6.4 Passende sociale infrastructuur (Nieuw)

Actualisatie Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Wat is de ontwikkeling en opgave?
De samenleving verandert en groeit. In Staphorst willen we beter begrijpen wat inwoners nodig hebben en zorgen dat maatschappelijke voorzieningen, zorgvoorzieningen en ontmoetingsplekken in dorpen en wijken meegroeien. Een sterke sociale infrastructuur is daarbij essentieel: het helpt mensen om elkaar te ontmoeten, samen actief te blijven en eenvoudig ondersteuning of zorg te vinden wanneer dat nodig is.
Op dit moment is het aanbod aan voorzieningen niet toereikend. Huisartsenpraktijken zitten vol, jongeren en ouderen missen voldoende mogelijkheden voor ontmoeting en activiteiten in hun eigen omgeving en maatschappelijke organisaties ervaren ruimtegebrek. Met de verwachte groei van circa 2.000 woningen (circa 5000 inwoners erbij) tot 2040 neemt de druk verder toe. Als gemeente staan we voor de opgave om samen met partners te investeren in een toekomstbestendige sociale infrastructuur die meebeweegt met de samenleving en ruimte biedt voor ontmoeting, ondersteuning en ontwikkeling.

Wat gaan we daarvoor doen?
We investeren in een toekomstbestendige sociale infrastructuur. Daarbij kijken we goed naar de rol van fysieke plekken, zoals gebouwen voor welzijn, sport, cultuur, onderwijs en gezondheid. Deze plekken zijn belangrijk om mensen te verbinden en te ondersteunen. We brengen het sociaal en fysiek domein dichter bij elkaar. Zo ontstaat een breder beeld van wat nodig is: niet alleen vanuit beleid, maar ook vanuit de ruimte in de gemeente. We zorgen dat maatschappelijke en ruimtelijke plannen goed op elkaar aansluiten.

Stand van zaken begroting 2026
In 2026 zetten we concrete stappen om de sociale infrastructuur te versterken. We maken een overzicht van bestaand vastgoed dat geschikt is voor maatschappelijke functies, ontwikkelen richtlijnen voor sociale voorzieningen per 1.000 woningen en zorgen dat sociale infrastructuur een vaste plek krijgt in stedenbouwkundige plannen. Ook leggen we hierover afspraken vast met de woningcorporatie en projectontwikkelaars. In Staphorst wordt een onderzoek gestart naar gezamenlijke huisvesting van organisaties uit het voorliggende veld. Daarbij wordt ook de behoefte aan meer inloop- / ontmoetingsvoorzieningen en een jongerencentrum meegenomen. In IJhorst loopt een onderzoek naar de realisatie van een multifunctionele accommodatie, waarmee het tekort aan plekken voor ontmoeting, activiteiten, bewegen en sporten kan worden aangepakt. Ook in Rouveen wordt samen met inwoners en organisaties gekeken naar hoe ontmoeting en activiteiten voor jongeren en ouderen beter georganiseerd kunnen worden. Zo zorgen we er met een gezamenlijke inspanning voor dat Staphorst ook in de toekomst een gemeente blijft waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, naar de dokter en de vereniging kunnen gaan, zich gesteund voelen en actief kunnen bijdragen aan hun gemeenschap.

Speerpunten

6.5 Opvang vluchtelingen (Nieuw)

Actualisatie Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Wat is de ontwikkeling en opgave?
De opgaven rondom de opvang van vluchtelingen worden in regionaal verband opgepakt in de regionale Regietafel IJsselland. Gemeente Staphorst staat schouder aan schouder met de gemeenten in de regio, maakt werk van haar wettelijke taken en heeft voor de invulling daarvan een programmateam Vluchtelingen. In principe levert iedere gemeente een evenredig aandeel in de opvang van Oekraïners, de taakstelling huisvesting statushouders en de opvang van asielzoekers.

Het is belangrijk de verschillende opgaven op het gebied van vluchtelingen in samenhang te bekijken. De nota 'Perspectief op opvang Vluchtelingen' is aan de raad voorgelegd. Onder voorbehoud van besluitvorming door de raad gaan we aan de slag met de hierin opgenomen actiepunten.

Stand van zaken begroting 2026
We continueren de aanpak uit het beleidskader ‘Perspectief op opvang Vluchtelingen’. Daarbij richten we ons op drie hoofdopgaven: opvang van ontheemden uit Oekraïne, huisvesting van statushouders en opvang van asielzoekers. Voor de opvang van Oekraïense ontheemden heeft gemeente Staphorst een inspanningsverplichting van 239 opvangplekken. In Staphorst is er in totaal ruimte voor circa 250 ontheemden. Op de gemeentelijke opvang hebben we 220 plekken. Daarnaast worden er nog circa 30 ontheemden opgevangen in de particuliere opvang, maar die voldoen niet aan de inspanningsverplichting. Voor statushouders blijven we gebruik maken van de tussenvoorziening (voormalig hotel Waanders), waarmee we voorlopen op de taakstelling en inburgering lokaal mogelijk maken. Naar aanleiding van het raadsbesluit dat op 8 juli 2025 is genomen voeren we in het kader van de spreidingswet gesprekken met onder andere het ministerie, COA en andere kleine gemeenten over de mogelijkheden voor het opvangen van asielzoekers, die aansluit bij de uitgangspunten uit de nota 'Perspectief op Vluchtelingen'. Een nieuwe locatie voor asielzoekers wordt pas verkend nadat de uitkomsten van deze gesprekken met de raad zijn gedeeld.

Wat mag het sociaal domein ons kosten?

Exploitatie	Meerjarenbegroting 2025 - Jaarschijf 2026	Begroting 2026	Verschil Begroting 2026 vs MJB 25 jaarschijf 26	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
Lasten	-20.598.566	-21.948.634	-1.350.069	-22.257.497	-22.685.213	-23.122.647
Baten	7.989.527	8.270.970	281.442	8.359.994	8.449.604	8.498.008
Saldo van baten en lasten voor bestemming	**-12.609.038**	**-13.677.665**	**-1.068.627**	**-13.897.503**	**-14.235.609**	**-14.624.639**
Onttrekkingen	26.000	198.000	172.000	187.000	172.000	172.000
Mutaties reserves	**26.000**	**198.000**	**172.000**	**187.000**	**172.000**	**172.000**
Saldo van baten en lasten na bestemming	**-12.583.038**	**-13.479.665**	**-896.627**	**-13.710.503**	**-14.063.609**	**-14.452.639**

Afwijkingen toegelicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Voordeel	Nadeel
Onderstaand worden de verschillen tussen de meerjarenschijf 2026 uit de begroting 2025-2028 versus de huidige begroting 2026 geanalyseerd.		
Loonkosten De doorbelasting van de loonkosten naar de taakvelden leidt tot mutaties in programma's. De totale loonsombegroting is nader toegelicht en geanalyseerd in de paragraaf bedrijfsvoering.		189
Kadernota 2026 - Minimafonds - Uitvoeringsplan bestrijding armoede en schulden Op basis van het uitvoeringsplan bestrijding armoede en schulden worden alle minimaregelingen opnieuw gedefinieerd, met de aanpassingen van het minimabeleid is een bedrag van € 50.000 gemoeid.		50
Kadernota 2026 - Subsidie mantelzorgondersteuning De stuurgroep Gezond Meedoen Staphorst heeft een positief advies uitgebracht om de reguliere subsidie voor mantelzorgondersteuning te verhogen. Aanleiding hiervoor is een toename van 25% in het aantal geregistreerde mantelzorgers. Door deze groei ontstaan wachtlijsten en is het niet mogelijk voldoende groepsactiviteiten te organiseren. Hierdoor ontvangen mantelzorgers niet de ondersteuning die zij nodig hebben.		32
Kadernota 2026 - Sociale werkvoorziening De gemeentelijke bijdrage aan Reestmond is verlaagd door een verlaging van de loonkosten door afname van het cliëntenbestand WSW en lagere onderhoudskosten door verduurzaming.	80	
Kadernota 2026 - Beschut werk Er is een toename van het aantal cliënten met een indicatie voor beschut werk, dit betekent een hogere begeleidingsvergoeding van € 33.000 structureel.		33
Kadernota 2026 - Hulp bij het huishouden De wijziging van het abonnementstarief WMO naar een inkomensafhankelijke eigen bijdrage is uitgesteld tot 1 januari 2027. In de meicirculaire 2025 is de geplande uitname voor vervanging abonnementstarief voor het jaar 2026 teruggedraaid. De aanvragen voor huishoudelijke hulp nemen hierdoor onverminderd toe.		145
Kadernota 2026 - Jeugdzorg De kosten in de jeugdzorg, blijven toenemen. Er is een licht groeiende vraag en intensiteit van jeugdzorgtrajecten, toenemende wachttijden en stijgende uurtarieven voor zorgverleners.		375
Lagere afschrijvingslasten Door bijstelling van het investeringsplan zijn bepaalde investeringen uitgesteld of hebben een langere doorlooptijd t.o.v. de planning. Hierdoor heeft de activering nog niet plaatsgevonden en zijn de afschrijvingslasten in 2026 lager.	65	
Indexatie De herijking van de prijsindexatie leidt tot een bijstelling.		135
Indexatie subsidies Hogere indexatie subsidies conform subsidieregeling		34
Voortgangsrapportage - Inkomensvoorziening Het aantal inwoners met een uitkering op grond van de Participatiewet blijft stijgen. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de opvang van statushouders, daarnaast blijft ook het aantal cliënten met ondersteuning van de loonkostensubsidie dat een baan vindt blijft stijgen. De lasten stijgen, maar ook het BUIG-budget (rijksbudget) stijgt.	1.170	1.133
Voortgangsrapportage - Opvang statushouders / tussenvoorziening De tussenvoorziening is halverwege het jaar 2025 verlengd. In de begroting worden de lasten en de baten opgenomen voor een geheel jaar. De baten worden verhoogd met een bedrag van € 480.000 dit heeft betrekking op een verhoging van de ontvangsten voor huur van de kamers in de tussenvoorziening en voor de vergoedingen vanuit het COA. Het tekort wordt gedekt vanuit de reserve vluchtelingen, statushouders en opvang van Oekraïners.	480	652
Voortgangsrapportage - Beschermd Wonen De uitgaven voor Beschermd Wonen worden gedekt vanuit de reserve Beschermd Wonen, om de uitgaven vooruitlopend op de decentralisatie inzichtelijk te houden, is een budget van € 200.000 opgenomen. Centrumgemeente Zwolle ontvangt middelen voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang, conform afspraak worden de voordelen na afloop van het jaar overgemaakt naar de lokale gemeente.	200	200
Samenvoeging budget naar Gezond Meedoen Staphorst De budgetten doorontwikkeling voorveld, versterking dienstverlening voorveld en lokaal gezondheidsbeleid zijn samengevoegd naar één budget Gezond Meedoen Staphorst. Het budget lokaal gezondheidsbeleid gaat hierdoor over van programma 7 naar programma 6.		88

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Onderstaand worden de verschillen tussen de meerjarenschijf 2026 uit de begroting 2025-2028 versus de huidige begroting 2026 in reservemutaties weergegeven.		
Voortgangsrapportage - Dekking opvang statushouders Binnen de middelen voor opvang van vluchtelingen in brede zin is voldoende ruimte om het negatieve saldo voor de huisvesting van statushouders te compenseren. In het jaar 2025 is de huur van de tussenvoorziening verlengd.	172	

Betrokkenheid verbonden partijen

Werkvoorzieningsschap Reestmond te Meppel
Betrokkenheid Reestmond als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten
Regionaal Serviceteam Jeugd (RSJ) IJsselland
Betrokkenheid Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg (RSJ) als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

Meer (financiële) informatie over de verbonden partijen is opgenomen in Paragraaf 5 | Verbonden partijen.

Programma 7 - Gezondheid en milieu

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
7.1	Volksgezondheid	J.C. Bos
7.2	Riolering	J.C. Bos
7.3	Afval	J.C. Bos
7.4	Milieubeheer	L. Mulder / J.C. Bos / H. Brinkman
7.5	Begraafplaatsen	J.C. Bos

Speerpunten

7.1 Warmtetransitie

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Het goed en beter isoleren van woningen en gebouwen is voor verduurzaming een eerste belangrijke en noodzakelijke stap. Daarin valt de eerste en forse winst te behalen.

Wat willen we bereiken?
We willen dat in 2030 alle woningen in Staphorst – met uitzondering van de monumentale panden – voldoen aan de landelijke standaard voor woningisolatie.

Wat gaan we daarvoor doen?
In 2025 stellen wij een Isolatieprogramma op om bewoners een handelingsperspectief te bieden. Hierbij zetten wij in op een breed palet van instrumenten dat aansluit bij de zogenaamde klantreis van bewoners. Het palet bestaat globaal uit twee aanpakken met daarin gerichte onderdelen per doelgroep waaronder energieadvies (energiecoach, energieadvies aan huis en het Duurzaam Bouwloket) en woningisolatie (doe-het-zelf subsidie, Lokale Aanpak Isolatie en Isolatieaanpak energiearmoede). De vaststelling van het Isolatieprogramma wordt voorzien eind 2025.

Stand van zaken begroting 2026

In 2026 en verder voeren we het vastgestelde Isolatieprogramma uit.

Speerpunten

7.2 Tegengaan energiearmoede

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

We zien graag dat landelijke maatregelen om energiearmoede tegen te gaan, zo goed en efficiënt mogelijk worden benut.

Wat willen we bereiken?
We willen bereiken dat optimaal gebruik wordt gemaakt van landelijke maatregelen en subsidies die wij hebben ontvangen om energiearmoede tegen te gaan.

Wat gaan we daarvoor doen?
Op dit moment is er een subsidieregeling voor bewoners met een smalle beurs. Daarnaast kunnen zij gebruikmaken van een energiecoach.

Stand van zaken begroting 2026
Wij zetten de energiecoach in bij bewoners. De coach geeft adviezen over energiebesparing. Daarnaast kan de coach waar nodig kleine energiebesparende maatregelen achtergelaten die passend zijn voor het huishouden.

Speerpunten

7.3 Lokale en grootschalige opwek via zon en wind

7.3 a Zonnepanelen op daken van gebouwen en niet op landbouwgrond
Wij werken aan een klimaatneutrale gemeente in 2050 en zetten ons vol in om dat te bereiken en werken de startnotitie ‘Grootschalige opwek’ uit. We willen zonnepanelen zoveel mogelijk op daken van gebouwen (ook gemeentelijke- en schoolgebouwen). Landbouwgrond willen we niet opofferen voor zonnevelden. Met zes windmolens in onze gemeente leveren we een passende bijdrage aan de opgave die hier ligt.

Wat willen we bereiken?
Met het vaststellen van de Regionale Energiestrategie (RES) West-Overijssel heeft de gemeenteraad ingestemd met de ambitie om 50 gigawattuur (GWh) aan zon op daken in Staphorst te realiseren in 2030. Het is daarbij de wens om landbouwgrond te vrijwaren van grootschalige opwek door zonneparken.

Wat gaan we daarvoor doen?
In samenspraak met de provincie en bedrijven (ICC) is onderzoek gedaan naar zon op dak bij bedrijven. Uit dit onderzoek is gekomen dat het plaatsen van zonnepanelen op daken alleen mogelijk is door middel van een energiehub vanwege netcongestie. De ontwikkeling van een energiehub vindt plaats onder verantwoordelijkheid van ICC. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol.

Stand van zaken begroting 2026
Hiervoor blijven we met ICC in gesprek over de voortgang van de ontwikkeling van een energiehub en we bezien daarvanuit welke bijdrage we als gemeente daarin kunnen bieden.

7.3b Zonnepanelen op daken van gemeentelijke gebouwen

Wat willen we bereiken?
Met het vaststellen van de Regionale Energiestrategie (RES) West-Overijssel heeft de gemeenteraad ingestemd met de ambitie om 50 gigawattuur (GWh) aan zon op daken in Staphorst te realiseren in 2030. Het is daarbij de wens om landbouwgrond te vrijwaren van grootschalige opwek door zonneparken.

Wat gaan we daarvoor doen?
Voor de gemeentewerf is de investering in zonnepanelen uitgesteld in afwachting van het locatieonderzoek.

Stand van zaken begroting 2026
Voor de gemeentewerf is de investering in zonnepanelen uitgesteld in afwachting van het locatieonderzoek.

7.3c Opwek via wind (Nieuw)

Wat willen we bereiken?
De provincie heeft de opgave van windbeleid naar haar toegetrokken en heeft hiervoor programmeringsafspraken met gemeenten gemaakt. Hierin is afgesproken dat in de gemeente Staphorst maximaal 100 GWh aan duurzame energie door wind op land wordt opgewekt in 2030, waarvan reeds 60 GWh is gerealiseerd. Bij de beoordeling van initiatieven gaan we uit van maximaal 20 GWh aan opgewekt vermogen per windturbine.

Stand van zaken begroting 2026
Conform de programmeringsafspraken heeft de provincie in 2025 een gebied voor windenergie opengesteld. Wij Duurzaam Staphorst is de enige initiatiefnemer die hier op heeft ingeschreven. De besluitvorming en uitwerking vindt plaats onder regie van de provincie Overijssel als bevoegd gezag. In 2026 zullen wij vanuit onze rol deze ontwikkelingen volgen waarbij we specifiek aandacht hebben voor lokaal eigendom. De gemeente streeft naar een zo groot mogelijk aandeel lokaal eigendom. Over de invulling hiervan gaan wij met de initiatiefnemer en provincie Overijssel in gesprek.

Speerpunten

7.4 Ondersteuning initiatieven groen gas en andere hernieuwbare gassen

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Initiatieven voor groen gas of andere hernieuwbare gassen zoals biogas en waterstof worden door ons ondersteund.

Wat willen we bereiken?
We streven ernaar dat in 2030 uitsluitend duurzame gassen op het netwerk ingevoed worden. We staan open voor initiatieven op gebied van technische aanpassingen en die ervoor zorgen dat er meer groen gas, andere hernieuwbare gassen of waterstof als energiebron, worden gebruikt. Dit draagt bij aan een oplossing voor het stikstof- en klimaatprobleem binnen de energietransitie.

Wat gaan we daarvoor doen?
Bij groen gas maken wij onderscheid tussen productie en gebruik. De productie van groen gas faciliteren wij door planologische obstakels voor realisatie van monomestvergisters op boerderijschaal zoveel mogelijk weg te nemen. Voor het gebruik van groen gas gaan we een onderzoek doen naar de betekenis binnen het gehele energiesysteem. Hierbij kijken wij ook naar groen gas in relatie tot andere energiebronnen/dragers.

Stand van zaken begroting 2026
Op het gebied van groen gas reageert de gemeente op voorstellen en initiatieven vanuit het werkveld. Wij blijven ook in 2026, samen met RENDO, Wij Duurzaam Staphorst en betrokken ondernemers ondersteunen voor zover dat binnen onze gemeentelijke taak valt.

Speerpunten

7.5 Ondersteuning initiatieven tegengaan zwerfafval

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

We ondersteunen en faciliteren initiatieven om zwerfafval tegen te gaan.

Wat willen we bereiken?
Door initiatieven te faciliteren en te ondersteunen is er geen of minder zwerfafval.

Wat gaan we daarvoor doen?
We zetten het faciliteren van bestaande acties, zoals de Week van Mooi Schoon en de Jan Vos dag, voort. Daarnaast willen we samen met lokale ambassadeurs werken aan een intensivering van acties die inwoners ondersteunen en motiveren om minder afval weg te gooien en meer afval op te ruimen. Specifiek aandachtspunt is blikjes in bermen, omdat we het bermmaaisel willen verwerken tot bodemverbeteraar.

Stand van zaken begroting 2026
Wij ondersteunen en faciliteren ook in 2026 meerdere afval-initiatieven, waaronder de Jan Vosdag, de e-waste race en de Landelijke opschoondag.

Speerpunten

7.6 Netwerkversterking (Nieuw)

Actualisatie collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:
We ondersteunen de verbetering van het energienetwerk

Wat willen we bereiken?
Het elektriciteitsnetwerk in heel Nederland moet versterkt worden om de netcongestie op te lossen én het elektriciteitsnet klaar te maken voor de toekomst. Omdat het elektriciteitsgebruik in ons land snel stijgt door de energietransitie én omdat we steeds meer duurzame energie opwekken via bijvoorbeeld wind- en zonneparken. Ook in Staphorst speelt deze problematiek en we willen bijdragen aan een oplossing van dit landelijke probleem.

Wat gaan we daarvoor doen?
Ten aanzien van netwerkversterking spelen een aantal ontwikkelingen

Hoogspanning
TenneT is netbeheerder voor hoogspanning en werkt tussen 2023 en 2029, samen met de regionale netbeheerders, aan versterking van het (hoofspanning) elektriciteitsnetwerk in Noordwest-Overijssel en Zuidwest-Drenthe (DON West). Onderdeel hiervan is een nieuwe ondergrondse kabelverbinding tussen Meppel-Noord en Zwolle. Dit doorkruist de gemeente Staphorst. Via een PIP wordt dit mogelijk gemaakt.

Midden- en laagspanning
Enexis is netbeheerder voor de midden- en laagspanning. Ook hiervoor moet het elektriciteitsnetwerk worden versterkt. Om stroomuitval in de gemeente Staphorst te voorkomen, komen er meer elektriciteitskabels en midden- en laagspanningstations (elektriciteitshuisjes of transformatorhuisjes). De gemeente Staphorst heeft een intentieovereenkomst getekend met Enexis voor de buurtaanpak.

Systeemonderzoek
Uit onderzoek blijkt dat nieuwe ontwikkelingen binnen het huidige systeem niet of moeilijk te realiseren zijn. Wij willen uitgaan van mogelijk maken. Vandaar dat wij onderzoeken hoe wij nieuwe ontwikkeling in Staphorst toch gerealiseerd kunnen krijgen.

Stand van zaken begroting 2026
Met DON-West (110kv kabel, in combinatie met een nieuw onderstation in Zwolle) komt er veel nieuwe capaciteit beschikbaar op hoogspanningsniveau. Besluitvorming over het definitieve voorkeurstracé wordt eind 2025 voorzien door provincie Overijssel (als bevoegd gezag). In 2026 zal de verdere uitwerking van dit besluit plaatsvinden.

Wat betreft de buurtaanpak met Enexis vindt momenteel een uitwerking plaats. Als onderdeel van de uitwerking zullen ook gesprekken plaatsvinden met stakeholders uit de samenleving waaronder dorps- en wijkraden. De uitwerking loopt door in 2026.

Speerpunten

7.7 Warmteprogramma (nieuw)

Actualisatie collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Wat willen we bereiken?
“De gemeente Staphorst kiest ervoor om met gerichte en pragmatische stappen over te gaan op hernieuwbare warmtebronnen aan de hand van natuurlijke momenten”

Wat gaan we daarvoor doen?
In het Klimaatakkoord is afgesproken dat Nederland in 2050 van het aardgas af is. De Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) geeft gemeenten de bevoegdheden die nodig zijn om hierin de regie te nemen. De Wgiw treedt gefaseerd in werking. Wij verwachten dat de Wet op 1 januari 2026 volledig in werking zal treden. Het warmteprogramma is – conform WgiW – een verplicht programma onder de omgevingswet. Het is de opvolger van de Transitievisie Warmte (vastgesteld in 2022).

De gemeente Staphorst is in 2025 gestart met een technisch-economische analyse naar kansrijke alternatieven voor aardgas. Dit vormt de technische bouwsteen van het warmteprogramma.

Stand van zaken begroting 2026
In 2026 werken we de regierol verder uit. We trekken hierin op met diverse stakeholders, van inwoners tot professionele stakeholders. Medio 2026 wordt het warmteprogramma ter besluitvorming aangeboden.

Wat mag gezondheid en milieu ons kosten?

Exploitatie	Meerjarenbegroting 2025 - Jaarschijf 2026	Begroting 2026	Verschil Begroting 2026 vs MJB 25 jaarschijf 26	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
Lasten	-6.532.415	-6.049.732	482.682	-6.490.533	-5.961.842	-6.071.855
Baten	4.238.350	4.251.316	12.966	4.291.850	4.345.228	4.355.202
Saldo van baten en lasten voor bestemming	**-2.294.065**	**-1.798.417**	**495.648**	**-2.198.683**	**-1.616.613**	**-1.716.652**
Onttrekkingen	652.119	536.190	-115.929	696.925	49.119	49.119
Mutaties reserves	**652.119**	**536.190**	**-115.929**	**696.925**	**49.119**	**49.119**
Saldo van baten en lasten na bestemming	**-1.641.946**	**-1.262.227**	**379.719**	**-1.501.758**	**-1.567.494**	**-1.667.533**

Afwijkingen toegelicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Voordeel	Nadeel
Onderstaand worden de verschillen groter dan € 10.000 tussen de meerjarenschijf 2026 uit de begroting 2025-2028 versus de huidige begroting 2026 geanalyseerd.		
Kostendekkendheid heffingen In programma 7 wordt jaarlijks de kostendekkendheidberekening van riool en afval gemaakt. De toerekening van minder extracomptabele kosten, zoals de btw en overhead, leiden tot een nadeel in de exploitatierekening en een voordeel in de kostprijs van de producten afval en riool (gesloten systemen).	12	
Kadernota 2026 - Verhoging bijdrage GR Omgevingsdienst 2026 Betreft de verhoging van de jaarlijkse bijdrage, zoals opgenomen in de Ontwerpbegroting 2026 van de Omgevingsdienst IJsselland .		109
Kadernota 2026 - Verhoging bijdrage GR GGD 2026 Betreft de verhoging van de jaarlijkse bijdrage, zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026 Veiligheidsregio IJsselland.		48
Loonkosten De doorbelasting van de loonkosten naar de taakvelden leidt tot mutaties in programma's. De totale loonsombegroting is nader toegelicht en geanalyseerd in de paragraaf bedrijfsvoering.	265	
Lagere afschrijvingslasten Door bijstelling van het investeringsplan zijn bepaalde investeringen uitgesteld of hebben een langere doorlooptijd t.o.v. de planning. Hierdoor zijn de afschrijvingslasten in 2026 lager.	58	
Voorziening groot onderhoud gebouwen De jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud wordt bepaald aan de hand van het meerjarig beheersplan. In de oorspronkelijke raming van het (meerjarig) beheersplan is een aantal aanpassingen doorgevoerd. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.	22	
Samenvoeging budget naar Gezond Meedoen Staphorst De budgetten doorontwikkeling voorveld, versterking dienstverlening voorveld en lokaal gezondheidsbeleid zijn samengevoegd naar één budget Gezond Meedoen Staphorst. Het budget lokaal gezondheidsbeleid gaat hierdoor over van programma 7 naar programma 6.	88	

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Onderstaand worden de verschillen tussen de meerjarenschijf 2026 uit de begroting 2025-2028 versus de huidige begroting 2026 in reservemutaties weergegeven.		
Kostendekkendheid afval	74	

Betrokkenheid verbonden partijen

GGD IJsselland te Zwolle
Betrokkenheid GGD als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten
N.V. Rova te Zwolle
Betrokkenheid ROVA als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten
Omgevingsdienst IJsselland te Zwolle
Betrokkenheid Omgevingsdienst IJsselland bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

Meer (financiële) informatie over de verbonden partijen is opgenomen in Paragraaf 5 | Verbonden partijen.

Programma 8 - Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
8.1	Ruimtelijke ordening	L. Mulder
8.2	Grondexploitatie	L. Mulder
8.3	Wonen en bouwen	L. Mulder

Speerpunten

8.1 Beschermingsmaatregelen beschikbaarheid woningen benutten

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Het recht om te wonen is een grondrecht. Er is veel urgentie bij de aanpak van de krapte op de woningmarkt. Er is woningnood onder meerdere doelgroepen, zoals starters, gezinnen, ouderen, inwoners met een beperking, inwoners die aangewezen zijn op een sociale (huur-)woning, arbeidsmigranten en statushouders. We willen al onze eigen inwoners en mensen die nog niet in de gemeente wonen, maar die daar wel een sociale of economische binding mee hebben, een plek kunnen bieden en voelen de urgentie.
We willen de woningbouw versnellen en voeren daarvoor – daar waar het kan – een actief grondbeleid. Wettelijke mogelijkheden op een krappe woningmarkt om onze inwoners te beschermen tegen beleggers, benutten we, bijvoorbeeld door een zelfbewoningsplicht op te leggen bij de koop van een woning. Wij zetten ons in om kavels uit te geven waardoor er zelf (CPO) gebouwd kan worden.

Wat willen we bereiken?
We willen dat er meer en voldoende woningen gebouwd worden om in de behoefte te voorzien van al onze eigen inwoners en mensen die nog niet in de gemeente (kunnen) wonen, maar die daar wel een sociale of economische binding mee hebben. Binnen de wettelijke instrumenten willen we dat de woningen die gebouwd worden, ook benut kunnen worden door mensen die binding hebben met de gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?
Binnen de gemeente Staphorst blijkt dat ruim 50% van de beschikbaar komende woningen verhuurd of verkocht worden aan mensen met een sociaaleconomische binding met de gemeente, daarom is het niet effectief om een lokale binding vast te leggen in een gemeentelijke huisvestingsverordening en bijbehorend vergunningstelsel. Wel voeren we een actief grondbeleid en we ondersteunen initiatieven die leiden tot een versnelling van woningbouw. Daarnaast zullen we gevalideerde instrumenten inzetten – met mogelijk differentiatie naar kernen – om te borgen dat woningen die gebouwd worden, ook door de doelgroepen kunnen worden benut. We willen voorkomen dat woningen in handen komen van beleggers en daardoor niet in de behoefte van onze doelgroepen wordt voorzien. We staan hier in nauw contact met het Rijk en de Provincie Overijssel en volgen de ontwikkelingen op de voet.

Stand van zaken begroting 2026
In 2026 blijft gemeente Staphorst gebruik maken van de reeds beschikbare instrumenten voor de huisvesting van mensen met een binding met de gemeente Staphorst.

Speerpunten

8.2 Woningbouw voor alle doelgroepen in alle kernen

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

We zetten ons ervoor in dat er voor alle doelgroepen in alle kernen gebouwd wordt, zowel op inbreidings- als op uitbreidingslocaties. Het college krijgt de opdracht om inzet te plegen om dit te realiseren. Voor de sociale woningbouw werken wij nauw samen met onze partner Woonstichting Vechthorst.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?
Het college heeft de ambitie om in alle kernen van de gemeente Staphorst woningen te bouwen voor alle doelgroepen. Dat betekent zowel koop- als huur woningen, waarbij het streven is om het aandeel sociale koopwoningen in de nieuwbouwplannen te verhogen. Ook zet het college in op het realiseren van een substantieel aantal flexwoningen. Conform de woonvisie en prestatieafspraken die de gemeente heeft gemaakt met Woonstichting VechtHorst, zet het college erop in om voor minimaal 300 (flex)woningen plannen uit te werken en dat een substantieel deel daarvan daadwerkelijk is gerealiseerd. In 2023 wil het college samen met Woonstichting VechtHorst de behoefte onderzoeken en herijken. Door middel van een Aanjaagteam gemeentelijke woningbouw, waarin betrokken partijen deelnemen, maar waarin de gemeente de lead heeft, willen we ervoor zorgen dat de plannen worden (door)ontwikkeld en uitgevoerd. Begin 2023 wordt een actieprogramma woningbouw aan de raad voorgelegd.

Stand van zaken begroting 2026
In 2025 is het meerjarenprogramma Woningbouw (MPW) 2030 vastgesteld en zijn ook de benodigde financiële kaders vastgesteld in een programma grond(prijs)beleid en kostenverhaal. We werken ook in 2026 aan de hand van dit MPW samen met alle partners om de woningbouw zoveel mogelijk te faciliteren en versnellen.

We bereiden ons verder voor op de verwachte inwerkingtreding van de wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting (die nu ter consultatie bij de Eerste Kamer ligt) en werken aan een Volkshuisvestingsprogramma als nieuwe basis voor ons woonbeleid.

Speerpunten

8.3 Herijken Omgevingsvisie als onderdeel van invoering beleidshuis

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

De in 2018 vastgestelde Omgevingsvisie 'Staphorst voor elkaar' wordt herijkt. Door uitstel van de invoering van de Omgevingswet is de herijking uitgesteld naar 2023. We willen de herijking van de Omgevingsvisie als onderwerp voor een raadsagenda agenderen. De mogelijkheden om vergunningstrajecten te vergemakkelijken verkennen we, die deels ook door de nieuwe Omgevingswet worden voorzien.

Raadsagenda
Herijking van de Omgevingsvisie brengen wij als suggestie in om door de raad op te pakken in de raadsagenda.

Stand van zaken begroting 2026
In 2026 zal de herijkte Omgevingsvisie ter vaststelling worden aangeboden aan de gemeenteraad. Na vaststelling van de omgevingsvisie, willen we instrumenten van de omgevingswet gaan toepassen in een cyclisch proces. Dit noemen we het beleidshuis – het kwaliteitskompas van de fysieke leefomgeving.

Speerpunten

8.4 Opwaardering Marktplein in kern Staphorst

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Wij willen het Marktplein opwaarderen, waarbij er meer ruimte is voor groen en het plein meer gericht is op beleving en ontmoeting. Dit onderwerp willen we ook onderdeel laten uitmaken van een raadsagenda.

Dit willen we betrekken bij de totstandkoming van een centrumvisie, zie hiervoor onder speerpunt 3.2 ‘Een aantrekkelijk winkelhart van Staphorst’.

Stand van zaken begroting 2026
De opwaardering van het Marktplein is door de gemeenteraad vastgesteld. De totale kosten voor dit project bedragen € 69.750 en zijn gedekt uit de reserve zonder bestemming.

Speerpunten

8.5 Kijken naar mogelijkheid voor een afscheidshuis in kern Staphorst

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

De komende periode onderzoeken we de mogelijkheden voor een afscheidshuis in de kern Staphorst.

Wat willen we bereiken?
We willen de behoefte voor een afscheidshuis in de kern Staphorst peilen en de mogelijkheden daarvoor in beeld brengen.

Wat gaan we daarvoor doen?
We gaan hiervoor een (verkennend) onderzoek doen.

Stand van zaken begroting 2026
Binnen het plan “ontwikkeling locatie gemeentewerf” wordt in fase 2 het kunnen faciliteren van een mogelijk initiatief voor een afscheidshuis meegenomen. In deze verkenning wordt gekeken naar een ruimtereservering voor een toekomstig initiatief waarbij er sprake is van een niet-gemeentelijke taak.

Wat mag volkshuisvesting en ruimtelijke ordening ons kosten?

Exploitatie	Meerjarenbegroting 2025 - Jaarschijf 2026	Begroting 2026	Verschil Begroting 2026 vs MJB 25 jaarschijf 26	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
Lasten	-4.198.293	-4.147.490	50.803	-2.313.601	-2.402.841	-2.505.821
Baten	3.111.643	2.323.007	-788.635	893.014	955.397	957.861
Saldo van baten en lasten voor bestemming	**-1.086.650**	**-1.824.483**	**-737.833**	**-1.420.588**	**-1.447.443**	**-1.547.960**
Saldo van baten en lasten na bestemming	**-1.086.650**	**-1.824.483**	**-737.833**	**-1.420.588**	**-1.447.443**	**-1.547.960**

Afwijkingen toegelicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Voordeel	Nadeel
Onderstaand worden de verschillen groter dan € 10.000 tussen de meerjarenschijf 2026 uit de begroting 2025-2028 versus de huidige begroting 2026 geanalyseerd.		
Loonkosten De doorbelasting van de loonkosten naar de taakvelden leidt tot mutaties in programma's. De totale loonsombegroting is nader toegelicht en geanalyseerd in de paragraaf bedrijfsvoering.		154
Kadernota 2026 - Invoering omgevingswet Omzetting bestemmingsplannen naar Omgevingsplannen Voor het omzetten van de bestemmingsplannen naar omgevingsplannen is capaciteit benodigd.		104
Kadernota 2026 - Beleidshuis / Leren en organiseren *(incidenteel - onttrekking reserve)* Het ontwikkelen van een 'beleidshuis' komt voort uit de omgevingswet. De Omgevingswet is een resultaatgerichte wet. De kern van deze benadering is dat wordt gestuurd op doelen, ambities en beleid. De juridische regels zijn daarbij ondersteunend en worden gezien als een middel om die doelen te bereiken. Als blijkt dat regels niet bijdragen aan het behalen van de gestelde doelen, dan is het noodzakelijk om te onderzoeken wat wél werkt. Deze manier van denken maakt het onvermijdelijk om periodiek te monitoren en te evalueren. Ook is het noodzakelijk om beleid en regels regelmatig te herzien.		125
Kadernota 2026 - Omgevingsplan *(incidenteel - onttrekking reserve)* De bestemmingsplannen worden met plaatselijke verordeningen, beleidsregels en regels vanuit het Rijk, de Provincie en het Waterschap samengevoegd tot één omgevingsplan. Ook worden regels over veiligheid en gezondheid geïntegreerd in het omgevingsplan. Deze transitie duurt tot 2032 en vergt extra capaciteit.		250
Kadernota 2026 - Meerjarenprogramma Wonen *(incidenteel - onttrekking reserve)* Voor het opstellen van het Meerjarenprogramma Wonen is incidenteel geld nodig. De benodigde bouwstenen voor regie op de woningbouwopgave zijn opgesteld; woonbehoefteonderzoek, stedenbouwkundige doorvertaling, Meerjarenprogramma Wonen en programma grond(prijs)beleid en kostenverhaal als randvoorwaardelijk programma om de financiële effecten van de woningbouwopgave als gemeente zo goed/eerlijk mogelijk op te kunnen vangen.		100

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Niet van toepassing.		

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Programma 9 - Overhead en financiën

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
0.4	Overhead	-
Onderverdeeld in:	Personeel en Organisatie	H. Brinkman
	Gegevensbeheer	L. Mulder
	Wet open overheid	H. Brinkman
	Financiën	L. Mulder
	Inkoop en aanbesteding	J.C. Bos
	Algemene zaken	J. ten Kate
	Communicatie	J. ten Kate
	Huisvesting	L. Mulder

Speerpunten

9.1 Goed werkgeverschap, een toekomstbestendige, adequate en efficiënte (ambtelijke) organisatie

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Wij willen een goed werkgever zijn. We investeren in het aantrekken en behouden van kwalitatief goede werknemers. Er wordt een strategisch personeelsplan opgezet om in te toekomst te kunnen blijven beschikken over een adequate en efficiënte ambtelijke organisatie. In een arbeidsmarkt die een krapte kent, zijn passende arbeidsvoorwaarden, met daarin ruimte voor ontwikkelingsmogelijkheden, opleiding en vorming, belangrijk. We werken zoveel mogelijk vanuit de eigen organisatie, maar als zelfstandige gemeente benutten we ook externe expertise waar dat nodig is.
We streven naar een toekomstbestendige organisatie waarbij optimale dienstverlening richting inwoners, ondernemers en partners vooropstaat. Hiertoe wordt reeds een brede organisatiescan uitgevoerd met daarbij de focus op wat een passende formatieomvang voor een adequate en efficiënte ambtelijke organisatie zou zijn met de opgaven waar de gemeente Staphorst voor staat, de ambities die we hebben en wat nog op ons af komt in de komende jaren. De uitkomsten van deze organisatiescan vormen het vertrekpunt voor de begroting van 2023 en verder.

Wat willen we bereiken?
We gaan accuraat om met de veranderde verhouding tussen inwoner en overheid en we willen dat de organisatie aansluit op de veranderde vraag van inwoners. De (ambtelijke) organisatie moet – in een ook veranderde arbeidsmarkt – voldoende toegerust zijn en blijven op een zelfstandig voortbestaan en alle bestaande en toekomstige opgaven het hoofd kunnen bieden. We willen nu en in de toekomst beschikken over een kwalitatief (prestatie, houding, kennen en kunnen) en kwantitatief (aantallen) optimale personeelsbezetting.

Wat gaan we daarvoor doen?
De kernwaarden van waaruit de gemeente haar inwoners tegemoet treedt, zijn neergelegd in een organisatievisie. Dit is visueel vormgegeven in een praatplaat ‘Onze Staphorster stip op de horizon’. Die Staphorster stip is een innovatieve plattelandseconomie en een gezonde en dynamische samenleving met verantwoorde vernieuwing. Met nabuurschap en een no-nonsense mentaliteit als basis: ‘In Staphorst zijn we er voor elkaar en komt het voor elkaar’. Vanuit deze visie wordt met inwoners en medewerkers samengewerkt. Dat vraagt om daarop aansluitende competenties van medewerkers. Om in te kunnen spelen op veranderingen en ontwikkelingen, is een strategisch personeelsontwikkelingstraject gestart.

We hebben te maken met een krappe arbeidsmarkt. Het is, net als voor andere werkgevers geldt, ook voor de gemeente Staphorst lastiger geworden om vacatures in te vullen. Voor werving wordt gebruik gemaakt van de Talentenregio, die een belangrijke rol speelt bij personeelsmobiliteit in de regio Zwolle. We blijven inzetten op het behouden, boeien en binden van kwalitatief goed personeel.

We behouden wat goed is, ontwikkelen door op de ingezette lijnen en denken strategisch na over de stappen die gezet moeten worden. Dit alles om een vitale gemeente te zijn en te blijven.

Stand van zaken begroting 2026
Het rapport ‘Mooi Wark’ van BMC maakt duidelijk dat we als gemeenschap een stevige basis hebben om op voort te bouwen. De uitdagingen waar we de komende jaren voor staan, zoals nieuwe wetgeving, maatschappelijke ontwikkelingen en de structurele schaarste op de arbeidsmarkt, zijn echter niet te onderschatten. Het rapport benadrukt het belang van een toekomstbestendige organisatie die flexibel en veerkrachtig kan inspelen op de veranderende omstandigheden. Dit betekent dat we moeten blijven investeren in onze medewerkers, in kwaliteit en in de ontwikkeling van hun vaardigheden, maar ook in systemen en de manier van werken. De nadruk ligt op behoud en werving van kwalitatief goed personeel. Met speciale aandacht voor de ervaren werkdruk onder medewerkers. Voor een toekomstbestendige, adequate en efficiënte ambtelijke organisatie is rolduidelijkheid van belang. Daarom gaan we in 2026 de besturingsfilosofie implementeren. Deze besturingsfilosofie vormt het fundament voor hoe de organisatie wordt aangestuurd en hoe besluitvorming, samenwerking en verantwoordelijkheid vorm worden gegeven.

Speerpunten

9.2 Een duurzaam gezonde en robuuste financiële huishouding en een sluitende meerjarenbegroting

Collegeprogramma 2022-2026 Bouwen en Verbinden:

Om onze taken, opgaven en ambities te kunnen uitvoeren moeten we beschikken over een duurzaam gezonde en robuuste financiële huishouding.

Wat willen we bereiken?
Een structureel sluitende meerjarenbegroting is voor ons het leidende principe, waarbij we onze ondergrens van € 6,2 miljoen hanteren voor de algemene reserves en investeringen dekken uit de exploitatie.

Wat gaan we daarvoor doen?
Onze taken, opgaven en ambities moeten worden uitgevoerd binnen de middelen die tot onze beschikking staan. We teren niet verder in op onze algemene reserves. Om inzicht te krijgen in de toekomstige vervangingsopgave wordt een inventarisatie van de aanwezige beheerplannen gemaakt en een doorkijk naar de vervangingsopgave voor de komende tien tot twintig jaar. De kosten van deze toekomstige vervangingsopgave worden als structurele kosten verwerkt in de begroting.

Stand van zaken begroting 2026
Vanaf 2026 ontvangen gemeenten aanzienlijk minder geld vanuit het Rijk, zo ook Staphorst. Om toch tot een sluitende begroting te komen hebben we kritisch gekeken naar het nut en de noodzaak van investeringen en uitgaven. We blijven vasthouden aan het principe ‘structurele lasten dekken uit structurele middelen’ om de duurzaam gezonde en robuuste financiële huishouding te kunnen blijven waarborgen. Ook na de planperiode van deze begroting willen we de koers van een robuuste begroting voortzetten, dit betekent bijvoorbeeld rekening houden met de stijgende kapitaallasten van het IHP.

Wat mag overhead en financiën ons kosten?

Exploitatie	Meerjarenbegroting 2025 - Jaarschijf 2026	Begroting 2026	Verschil Begroting 2026 vs MJB 25 jaarschijf 26	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
Lasten	-10.201.210	-11.000.978	-799.768	-11.196.118	-11.187.975	-11.287.238
Baten	112.235	112.235	0	112.373	114.058	114.201
Saldo van baten en lasten voor bestemming	**-10.088.975**	**-10.888.743**	**-799.768**	**-11.083.745**	**-11.073.917**	**-11.173.038**
Onttrekkingen	208.157	208.157	0	58.749	34.433	34.433
Mutaties reserves	**208.157**	**208.157**	**0**	**58.749**	**34.433**	**34.433**
Saldo van baten en lasten na bestemming	**-9.880.818**	**-10.680.586**	**-799.768**	**-11.024.996**	**-11.039.484**	**-11.138.605**

Afwijkingen toegelicht

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Voordeel	Nadeel
Onderstaand worden de verschillen groter dan € 10.000 tussen de meerjarenschijf 2026 uit de begroting 2025-2028 versus de huidige begroting 2026 geanalyseerd.		
Kadernota 2026 - Opleidingsbudget / organisatieontwikkelbudget naar 1,75% van de loonsom Door de groei van de organisatie, maar ook door het moeten omscholen/opleiden van personeel blijkt het opleidingsbudget (van € 200.000) niet toereikend te zijn.		92
Kadernota 2026 - Meerjareninvesteringsplan team IMPC structureel Dit betreft de kosten van migratie naar de cloud, moderne digitale werkplekken, Artificial Intelligence en licenties, toename van het aantal benodigde licenties, applicatie- en informatiearchitectuur, aanpassingen archiefbewaarplaats, update Decos Join, Informatiebeveiliging, BOI2, NI2, Integraal samenwerken WMO/PW/Jeugd, ontvlechting en Cloud i, digitalisering inkomende factuurverwerking, AI-module voor bezwarenafhandeling, report API JZD, software planologie/stedenbouwkunde.		44
Kadernota 2026 - Gevolgen eigen risicodragerschap WIA We zijn eigen risicodrager voor de WIA. Het verzekeren van dit risico is namelijk erg duur en bedraagt een veelvoud van wat we werkelijk moeten uitkeren.		40
Kadernota 2026 - Informatiemanagement-uitvoeringsplan 2025/2027 *(incidenteel - onttrekking reserve)* Dit betreft de incidentele uitvraag van gelden voor de uitvoering van het informatiemanagement-uitvoeringsplan 2025/2027.		129
Kadernota 2026 - Incidentele uitbreiding capaciteit *(incidenteel - onttrekking reserve)* Voor de invoering van de omgevingswet, het verstrekken van evenementenvergunningen en op de taakgebieden van functioneel beheer, beleidsadvies Samenleving, communicatie en juridische zaken is tijdelijk extra capaciteit nodig.		535
Loonkosten De doorbelasting van de loonkosten naar de taakvelden leidt tot mutaties in programma's. De totale loonsombegroting is nader toegelicht en geanalyseerd in de paragraaf bedrijfsvoering.	80	
Lagere afschrijvingslasten Door bijstelling van het investeringsplan zijn bepaalde investeringen uitgesteld of hebben een langere doorlooptijd t.o.v. de planning. Hierdoor heeft de activering nog niet plaatsgevonden en zijn de afschrijvingslasten in 2026 lager.	91	
Voorziening groot onderhoud gebouwen De jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud wordt bepaald aan de hand van het meerjarig beheersplan. In de oorspronkelijke raming van het (meerjarig) beheersplan is een aantal aanpassingen doorgevoerd. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.		104
Indexatie De herijking van de prijsindexatie leidt tot een bijstelling.		21

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Niet van toepassing.		

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Paragrafen

Paragraaf 1 - Weerstandsvermogen en risicomanagement

Inleiding op de paragraaf

Algemeen
De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft aan hoe solide de financiële huishouding van de gemeente is. Een financieel weerstandsvermogen is van belang wanneer er zich financiële tegenvallers voordoen. Het beleid is vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement.

Bepaling weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen van de gemeente over de risicogevoeligheid is de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van een opgetreden risico op te vangen. Dit is de verhouding van de beschikbare en noodzakelijke weerstandscapaciteit (om mogelijk risico´s af te dekken). Hierbij is de impact van de risico's vastgesteld op een zekerheidspercentage van 90%. Uit deze verhouding komt een ratio, waar een kwalificatie aan wordt gegeven. We dienen minimaal aan kwalificatie A te voldoen.

A | Ontwikkeling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen leidt tot onderstaande opstelling voor het jaar 2026:

WEERSTANDSCAPACITEIT	RISICO'S
Algemene reserve	Programma 1
Reserve zonder bestemming	Programma 2
Reserve grondexploitatie	enz.
Post onvoorzien	enz.
Onbenutte belastingcapaciteit	
€ 15.869	**€ 1.169**

WEERSTANDSVERMOGEN =
BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT / IMPACT RISICO'S BIJ 90% ZEKERHEID

Weerstandsvermogen

Passen we deze ratio toe op de tabel, zoals benoemd in de beleidsnota, dan is de kwalificatie:

A - (meer dan) uitstekend

Ontwikkeling
De ontwikkeling van het weerstandsvermogen is als volgt:

Bedragen x € 1.000	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Weerstandscapaciteit	23.453	18.823	15.869
Risico's	1.169	1.169	1.169
Weerstandsvermogen	**20,1**	**16,1**	**13,6**

De weerstandscapaciteit 2026 t.o.v. van de begroting 2025 is afgenomen. T.o.v. voorgaande begrotingen is de (vrij besteedbare) reservepositie verslechterd, met name door de geplande investeringen in 2025 en 2026.

B | Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt bepaald:

Incidentele weerstandscapaciteit	Begroting 2026
1 | Algemene reserve	3.500
2 | Reserve zonder bestemming	5.199
3 | Reserve grondexploitatie	5.935
4 | Post onvoorziene uitgaven	0
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	**14.634**

(x €1.000)

Structurele weerstandscapaciteit	Begroting 2026
5 | Post onvoorziene uitgaven	0
6 | Onbenutte belastingcapaciteit	1.235
7 | Begrotingsruimte	0
8 | Bezuinigingen	0
Totaal structurele weerstandscapaciteit	**1.235**

Totaal bedrag weerstandscapaciteit	**15.869**

(x € 1.000)

Toelichting

AD 1 | Algemene reserve
De stand van de algemene reserve is aan het eind van het jaar € 3.500.000, € 200 per inwoner.

AD 2 | Reserve zonder bestemming
De reserve zonder bestemming geeft aan het einde van 2026 een verwacht saldo van € 5.199.000.

AD 3 | Reserve grondexploitatie
De reserve grondexploitatie geeft naar verwachting aan het einde van 2026 een saldo van € 5.935.000.

AD 4 / 5 | Post onvoorziene uitgaven
In het verleden is deze vastgesteld op € 2,- per inwoner. De afgelopen jaren is de post onvoorzien niet tot nauwelijks gebruikt, resulterend in een voordeel op de post onvoorzien in de afgelopen jaarrekeningen. Derhalve is de post onvoorzien vanaf de begroting 2023 structureel afgeraamd tot € 0.

AD 6 | Onbenutte belastingcapaciteit
Gemeente Staphorst kan haar belastingen verhogen en heffingen kostendekkend maken om financiële tegenvallers op te vangen. Het verschil tussen de fictieve opbrengsten bij maximale heffings- en belastingtarieven en de begrote opbrengsten is de onbenutte belastingcapaciteit.

AD 7 | Begrotingsruimte
De begroting 2026 sluit met een positief saldo van € 642.000. Dit saldo is meegenomen als toevoeging aan de reserve zonder bestemming in het jaar 2026.

AD 8 | Besparingen
Het begrotingssaldo 2026 is inclusief reeds genomen besparingsmaatregelen.

Tabel 1:	Berekening saldo reserve zonder bestemming	
	Saldo 01-01-2025	9.871
	af: Eenmalige dekking incidentele budgetten 2025	6.674
	bij: Toevoeging jaar 2024 (rekeningsaldo 2024)	2.127
	bij: Resultaatbestemmingen 2025	1.898
	Saldo 31-12-2025	**7.222**
	af: Eenmalige dekking incidentele budgetten 2026	2.666
	bij: Begrotingssaldo 2026 (volgens Begroting 2026)	643
	Saldo 31-12-2026	**5.199**

(x €1.000)

Tabel 2:	Berekening saldo reserve grondexploitatie	
	Saldo 01-01-2025	5.997
	bij: Afrekening VPB 2023 en 2024 per saldo voordelig	13
	af: Eenmalige dekking incidentele budgetten 2025	37
	Saldo 31-12-2025	**5.973**
	af: Eenmalige dekking incidentele budgetten 2026	38
	Saldo 31-12-2026	**5.935**

(x €1.000)

Tabel 3:	Soort belasting	Norm opbrengst	Opbrengst Staphorst	Onbenutte belastingcapaciteit
	OZB-opbrengsten	5.724	5.152	572
	Leges Burgerzaken / overige belastingen	572	418	153
	Begrafenisrechten	664	398	266
	Volkshuisvesting / RO procedures	1.083	840	243
	Totaal bedrag	**8.044**	**6.809**	**1.235**

(x €1.000)

Bij de berekening van de normopbrengst van de OZB-opbrengsten is uitgegaan van het percentage van 0,1648. Dit betreft het percentage van de WOZ-waarde voor de toelating tot artikel 12 voor het jaar 2026, welke is vastgesteld bij de meicirculaire 2025. Het gemiddeld OZB-tarief voor Staphorst voor het jaar 2026 bedraagt 0,1564. Voor de waardes is gebruik gemaakt van de geschatte totale woningwaardes op basis van de gemiddelde marktontwikkeling.

Voor de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit van de overige drie belastingen is uitgegaan van de begrote opbrengsten en kosten plus eventuele toerekening van overhead, zoals opgenomen in de paragraaf lokale heffingen.

C | Risicobeheersing

Om de risico's van gemeente Staphorst in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Dit profiel maakt onderdeel uit van de vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 2021. Vervolgens heeft er bij het opstellen van de jaarrekening 2024 een update plaatsgevonden van de risico's, waardoor er een risicobedrag is ontstaan van € 1.169.000

1. Mutaties geïdentificeerde risico´s in de nota;
2. Nieuwe risico's;
3. Opgenomen risico's met meeste impact na aanpassing.

Samenvatting:

Risicobedrag / weerstandscapaciteit rekening 2024 (x€ 1.000)		€ 1.169
Mutaties geïdentificeerde risico's nota	€ 0	
Nieuwe risico's	€ 0	
Afname risicobedrag		€ 0
Totaal nieuw risicobedrag/weerstandscapaciteit begroting 2026		**€ 1.169**

Dit bedrag wordt opgenomen bij het bepalen van weerstandsvermogen.

1 | Mutaties geïdentificeerde risico's in de nota
Bij de begroting 2026 zijn geen mutaties op risico's verwerkt.

2 | Nieuwe risico's
Bij de begroting 2026 zijn geen nieuwe risico's toegevoegd.

3 | Opgenomen risico's met meeste impact na aanpassing risicoprofiel
Onderstaand het overzicht, waarin we u de risico's presenteren met de meeste impact, mochten die zich voordoen.

Nr	Programma	Risico	Kans	Max. financieel gevolg
1	0 | Algemeen bestuur en organisatie	Het ontbreken van een stabiel perspectief van de algemene uitkering uit het gemeentefonds kan leiden tot vermindering van de inkomsten.	70%	€ 250.000
2	0 | Algemeen bestuur en organisatie	Het verliezen van de grip op of tegenvallende exploitatieresultaten van de verschillende samenwerkingsvormen of gesubsidieerde instellingen (dienstverlening moet wel op peil blijven) kan leiden tot extra kosten of minder dividend.	70%	€ 227.000
3	Overig	Grote projecten kunnen leiden tot risico's die niet voorzien zijn.	50%	€ 300.000
4	6 | Sociaal domein	Het ontbreken van een plafond of maximum voor een aantal uitgaven wat leidt tot sterk stijgende uitgaven (open einde regelingen).	70%	€ 150.000
5	8 | Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	Afboekingen grondexploitatie kan leiden tot een (politiek) risico.	30%	€ 250.000
6	0 | Algemeen bestuur en organisatie	Een datalek leidt tot kosten binnen de organisatie die niet waren voorzien.	70%	€ 100.000
7	0 | Overhead	De kans bestaat dat stortingen onvoldoende zijn om de onttrekkingen voor het onderhoud van kapitaalgoederen niet in evenwicht zijn bij uitvoering van (groot) onderhoud/vervanging van huidige kapitaalgoederen wat leidt tot uitstel waardoor derden schadeclaims indienen. Tevens zijn door bezuinigingen de	70%	€ 100.000

Nr	Programma	Risico	Kans	Max. financieel gevolg
		stortingen/ onttrekkingen aangepast, waardoor risico loopt van onvoldoende gelden voor uitvoering.		
8	9 | Overhead	Onvolledige compensatie voor nieuwe CAO uit algemene uitkering wat leidt tot ongedekte loonkosten.	70%	€ 100.000
9	0 | Algemeen bestuur en organisatie	Politieke beslissingen van het Rijk, die leiden tot lagere inkomsten of hogere afdrachten.	30%	€ 200.000
10	0 | Algemeen bestuur en organisatie	Politieke wensen en besluiten leiden tot hogere kosten.	50%	€100.000
Totaal aantal grote risico's				**€1.777.000**

D | Kengetallen financiële positie

Het BBV heeft voorgeschreven dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen.

Naast het opnemen van de tabel met de basisset dient een beoordeling gegeven te worden van de onderlinge verhoudingen van de kengetallen, in relatie tot de financiële positie van onze gemeente. De wijze waarop de kengetallen meewegen in de uiteindelijke beoordeling van de financiële positie van de mede overheid is voorbehouden aan het horizontale controle- en verantwoordingsproces. Zonder normering zijn de kengetallen moeilijk te duiden. In de nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is de volgende normering opgenomen. Bij de normering is aansluiting gezocht bij de normering zoals voortgevloeid is uit onder meer de stresstest van 100.000+ gemeenten.

Hierdoor ontstaat onderstaande tabel, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetallen financiële positie	Categorie		
	A	B	C
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsrisico	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	Begr. en mrj >0%	Begr. of mjr >0%	Begr. en mjr<0%
Belastingcapaciteit	<100%	100-105%	>105%
Als beleidsuitgangspunt wordt genomen dat getracht wordt alle kencijfers te laten voldoen aan het minst risicovolle profiel is A.			

Signaleringsoverzicht
Bovenstaande kerncijfers en de ontwikkeling ervan in de gemeente Staphorst leidt tot onderstaand signaleringsoverzicht:

Kengetallen financiële positie	Werkelijk	Begroting				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuldquote	-42	-14	-4	9	11	7
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-45	-12	-2	11	13	8
Solvabiliteitsratio	81	87	78	77	78	79
Quick ratio	3,4	3,3	1,1	0,5	0,3	0,5
Grondexploitatie	2	9	4	6	4	5
Structurele exploitatieruimte	4	3	2	1	1	1
Belastingcapaciteit	87	85	84			

Toelichting:

De netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de mede overheid ten opzichte van de eigen middelen (negatief teken is geen schuld). Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Staphorst is één van de weinige gemeenten in Nederland die per saldo geen schuld heeft.

De solvabiliteitsratio geeft een inzicht in de mate waarin de mede overheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter in staat om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Van alle gemeenten heeft de gemeente Staphorst een van de hoogste solvabiliteitsratio's. De solvabiliteitsratio is voor onze gemeente dan ook bijzonder goed.

De **quick ratio i**s de verhouding tussen de vlottende activa (minus de voorraden) en de vlottende schulden. De dalende ratio geeft aan dat de vlottende activa, met name de liquide middelen, aan het afnemen zijn.

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Deze waarde moet in de komende jaren worden terugverdiend bij de verkoop van de gronden.

Het kengetal **structurele exploitatieruimte** is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een begroting/rekening waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting/rekening, waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn (een sluitende begroting met geen of een klein saldo op onvoorzien).

De **belastingcapaciteit** geeft een inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente of provincie zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De gemiddelde lastendruk per woning in onze gemeente ligt lager dan het landelijk gemiddelde.

Paragraaf 2 - Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding op de paragraaf

Algemeen
In deze paragraaf gaan wij in op het beleidskader en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de grotere kapitaalgoederen in deze gemeente. Hierbij moet onder andere worden gedacht aan de kosten van instandhouding van: wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Een groot deel van het ‘vermogen’ van onze gemeente ligt in de grond of op het openbaar gebied. Het is dan ook van belang dat hierover een zorgvuldig beheer wordt gevoerd. Juist de kwaliteit van het openbaar gebied wordt door de inwoners vaak intensief beleefd.

Wegenbeheer

A | Beleidskader
Op 15 februari 2022 is het wegen(en bermen)beleidsplan 2022 - 2026 vastgesteld.

B | Financiële consequenties beleidsdoel
In het nieuwe beleidsplan is voor de wegen scenario 1 'Voorkeursscenario" met het daarbij behorende jaarlijkse budget vastgesteld. Voor de bermen is scenario 2'Vergroten ecologisch beheer" vastgesteld. In de begroting 2024 zijn de budgetten voor wegenonderhoud aanvullend structureel geïndexeerd t.o.v. het oorspronkelijke beleidsplan, gelet op de prijsstijgingen. Vanaf de zomernota 2024 wordt er een duidelijke knip aangebracht in de financiële verwerking tussen wegen waar groot onderhoud aan plaatsvindt (ten laste van het groot onderhoudsbudget) en wegen waar vervanging plaatsvindt (via een krediet worden deze geactiveerd en afgeschreven). Dit levert een voordeel op van € 400.000 op het onderhoudsbudget, hier staat tegenover dat er meer kosten geactiveerd en afgeschreven worden als vervangingsinvestering. De kapitaallasten nemen daarom de komende jaren toe.

De reserve wegenbeheer is opgesplitst in betonwegen en asfalt- en elementenverharding. De stand van de reserve is begin 2026 € 1,9 miljoen, waarvan € 0,7 miljoen voor betonwegen en € 1,2 miljoen voor asfalt- en klinkerwegen..

Dekking:

- uit de exploitatie (d.m.v. een structurele storting in de reserve)
- aanbestedingsvoordelen

In principe vindt er geen dekking meer plaats vanuit de reserve. Echter bij uitstel van uitvoering of juist het werk eerder uitvoeren dan gepland worden gelden toegevoegd of onttrokken uit de reserve.

C | Financiële consequenties in de begroting

(x €1.000)	Begroting 2026	Begroting 2025	Werkelijk 2024
Wegenbeheersplan	1.182	1.162	1.132
Aanvullende prijsindexatie (t.l.v. stelpost)	184	224	-182
Aanpassing systematiek: van wegenonderhoud naar activeren (en afschrijven)	-400	-400	0
Begroting na wijzigingen	966	986	950
Hiervan uitgegeven	-	-	948
Waarvan gedekt uit provinciale subsidie	-	-	-

Rioolbeheer

A | Beleidskader
Het verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP) liep van 2016 tot 2020. In 2020 is dit verlengd om met het nieuwe vGRP/Programma Riolering en Water aan te sluiten bij de nieuwe Omgevingswet en bij de actualisatie van onze Omgevingsvisie en op te stellen Omgevingsplan. Door het uitstellen van de Omgevingswet is de actualisatie van onze Omgevingsvisie en opstellen van het Omgevingsplan ook elke keer uitgesteld. Op 4 oktober 2022 is een nieuw kostendekkingsplan riolering voor de periode 2023 – 2026 vastgesteld.

B | Financiële consequenties beleidsdoel
Vanaf het jaar 2021 is de rioolheffing bepaald op € 208. Op basis van het kostendekkingsplan is dit ook voor de periode 2023 - 2026 het streven.

C | Financiële consequenties in de begroting
De kosten van maatregelen die zijn opgenomen in het kostendekkingsplan riolering 2023 - 2026, worden gedekt uit de te verkrijgen rioolheffing en reserve rioolbeheer.

Waterbeheer

A | Beleidskader

Grondwaterbeleid
Betrokken partijen: waterschap en de gemeente hebben gezamenlijk beleid ten aanzien van het water vastgelegd en coördineren de uitvoering. Hierbij is aansluiting gezocht met het vGRP-V.

Hemelwaterbeleid
De wettelijke basis voor de gemeentelijke zorgplicht inzake hemelwater staat verwoord in artikel 3.5 van de Waterwet.

B | Financiële consequenties beleidsdoel
Op basis van een kostendekkingsplan riolering 2023-2026 zijn de kosten en opbrengsten inzichtelijk gemaakt. De verbrede rioolheffing (vGRP-V) is bedoeld om de kosten die voortvloeien uit dit beleidsonderdeel te dekken.

C | Financiële consequenties in de begroting
De kosten van maatregelen die worden opgenomen in het GRP-V en bij de doorkijk voor de rioolheffing 2023-2026, worden gedekt uit de te verkrijgen rioolheffing en reserve rioolbeheer.

Groenbeheer

A | Beleidskader
Het groenbeleidsplan 2019-2030 is door de raad vastgesteld op 26 februari 2019. Het groenbeheerplan 2020-2025 is door de gemeenteraad vastgesteld op 12 mei 2020.

B | Financiële consequenties beleidsdoel
De uitvoering van het Groenbeleidsplan Staphorst 2019-2030 leidt tot invulling van met name investeringen en projecten. Voor de diverse projecten zijn in voorgaande begrotingen dekkingsmiddelen opgenomen. Voor nieuwe projecten wordt separaat dekking opgenomen in de begroting. Het groenbeheerplan geeft uitvoering aan scenario 4; een stap terug in het onderhoudsniveau door een combinatie van aanpassing en versobering van het groenareaal.

C | Financiële consequenties in de begroting
In 2025 heeft er een Europese aanbesteding plaatsgevonden voor het groenbeheer. De structurele exploitatielasten (excl. loonkosten) voor het onderhoud van het openbaar groen voor zowel binnen als buiten de bebouwde kom bedragen voor 2026: € 617.000. Daarnaast is er een incidenteel budget beschikbaar voor groenrenovatie, het incidentele budget voor 2026 vindt u terug in de toelichting op het overzicht van baten en lasten, onderdeel: incidentele lasten programma 5.

Kosten groenbeheer (x €1.000)	Begroting 2026	Begroting 2025	Werkelijk 2024
Kosten groenbeheer	617	361	530

Gebouwenbeheer

A | Beleidskader
Op 17 november 2020 heeft de raad het gebouwenbeheerplan voor de periode 2020-2024 vastgesteld. Dit plan vormt de basis voor de onderhoudsramingen aan gemeentelijke gebouwen, Begin 2025 is het MJOP geactualiseerd. Dit geactualiseerde plan zal dienen als basis voor het opstellen van een nieuwe ‘’Strategische Visie Gebouwen 2025-2029’’. Voor 2026 is de begroting gebaseerd op het opgestelde meerjaren onderhoudsplan (MJOP) 2020 en eigen onderbouwde aanpassingen.

In de beleidsnota "Strategische Visie Gebouwen 2020-2024" is geconstateerd dat diverse gemeentelijke accommodaties sterk verouderd en technisch in matige staat verkeren. Besloten is om deze gebouwen niet langer in hun huidige vorm te onderhouden en op afzienbare termijn af te stoten:

- Dienstencentrum, Berkenlaan: Dit gebouw is in september 2024 gesloopt. Er wordt momenteel een nieuw dienstencentrum en appartementencomplex gerealiseerd, welke in 2026 gereed zal zijn;
- De Poele, Kamperfoeliestraat 4a: Minimale onderhoudsbedragen zijn hiervoor opgenomen in het beheerplan;

De gemeentewerf is niet langer onderdeel van het gebouwenbeheerplan vanwege een lopend locatieonderzoek. Er worden alleen noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.
Dit om de veiligheid voor medewerkers te garanderen.
Brandweerkazerne word volgens gebouwbeheerplan onderhouden.

Voor 2026 zijn in het MJOP onderhoudswerkzaamheden aan de kerktorens in Rouveen en Staphorst opgenomen. Dit betreft het onderhoud aan de klok-/uurwerkinstallatie en de buitenschil, met een totaal begroot bedrag van € 149.000.

De gemeente Staphorst streeft ernaar de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen te laten aansluiten bij natuurlijke bouwkundige en/of installatietechnische onderhoudsmomenten. Dit omvat onder andere:

- Plaatsing van zonnepanelen;
- Extra isolatie;
- Toepassing van LED-verlichting;
- Vermindering van gasverbruik door de overstap naar elektrische en/of efficiëntere systemen.

B | Financiële consequenties beleidsdoel
In het gebouwenbeheerplan zijn de totale onderhoudskosten over de komende planperiode tot en met 2029 meerjarig meegenomen, zodat de gemiddelde kosten hierover bepaald konden worden. Voor bepaling van de hoogte van de dotatie wordt uitgegaan van het begrotingsjaar (t) + 3. Deze dotaties worden jaarlijks ten laste van de exploitatie gebracht. Door middel van de voorziening gebouwenbeheer, waar de jaarlijks gemaakte kosten voor groot onderhoud aan onttrokken worden, zijn de kosten gedekt. Het kleine dagelijkse onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht.

C | Financiële consequenties in de begroting
De hoogte van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud wordt bepaald op basis van een (meerjarig) beheerplan. De dotatie dient minimaal gebaseerd te zijn op de onderhoudslasten die in het beheerplan zijn opgenomen voor het begrotingsjaar plus de drie jaren van de meerjarenraming. In de oorspronkelijke raming van het (meerjarig) beheersplan zijn er een aantal aanpassingen doorgevoerd voor het gemeentehuis en de gemeentewerf. De aanpassing van de geraamde kosten en de periode van zes naar vier jaar, leiden tot een lagere dotatie aan de voorziening groot onderhoud in de jaren 2025-2028.

Voorziening gebouwenbeheer (x €1.000)	Begroting 2026	Begroting 2025	Werkelijk 2024
Voorziening gebouwenbeheer	251	202	305

Onderwijshuisvesting

A | Beleidskader
De gemeente heeft de zorgplicht (wettelijke taak) om te voorzien in voldoende huisvestingscapaciteit voor de scholen van het primair - en voortgezet onderwijs. Hieronder vallen ook de gymzalen voor het bewegingsonderwijs. De schoolbesturen zijn daarnaast verantwoordelijk voor het onderhoud en de exploitatie van de schoolgebouwen. Gezamenlijk zijn de gemeente en de schoolbesturen verantwoordelijk voor de kwaliteit van de huisvesting.
Vanaf 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen van het primair- en voortgezet onderwijs volledig verantwoordelijk voor het beheer, exploitatie en onderhoud van de schoolgebouwen. Zij ontvangen daarvoor rechtstreeks middelen van de rijksoverheid via de materiële instandhouding (lumpsum). Het groot onderhoud van de gymzalen voor het primair onderwijs is hierop een uitzondering. De gemeente is verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding en of renovatie van schoolgebouwen. Via de algemene uitkering krijgt de gemeente hiervoor een vergoeding. Het betreft hier nadrukkelijk geen doeluitkering.

B | Financiële consequenties beleidsdoel
Op 26 september 2023 is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) primair onderwijs 2024-2039 vastgesteld in de gemeenteraad. In dit plan hebben de gemeente en de schoolbesturen afgesproken om voor de scholen business cases op te stellen, waarin de beleidsafspraken uit het IHP per school geconcretiseerd en financieel vertaald worden. Op basis van die business cases zullen we bepalen welke investeringen de komende periode t.b.v. de scholen gedaan moeten worden en hoeveel van die investeringen voor rekening van de gemeente zullen komen. Inmiddels is voor een aantal scholen de business case fase afgerond (betreft de 5 scholen met de Bijbel). De verwachte investeringsomvang op basis van deze business cases bedraagt in totaal € 16,8 mln. Nieuwbouw van de Prins Mauritsschool incl. gymlokaal bedraagt € 10,5 mln. Voor de andere scholen met de Bijbel worden investeringen voorzien i.v.m. verbeteren van het binnenklimaat in combinatie met het uitvoeren van renovatie-werkzaamheden. De omvang van deze investeringen bedragen € 6,3 mln. Als gevolg van ontvangen rijkssubsidies en bijdragen van de scholen uit hun MJOP, bedraagt de verwachte investeringsomvang voor rekening van de gemeente € 13,7 mln.

Paragraaf 3 - Financiering

Inleiding op de paragraaf

Algemeen
Basis vormt de wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Het doel van deze wet is het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden evenals het beheersen van de renterisico's. Onderdeel van deze wet is de Regeling Uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). Uitvoering van de regelgeving vindt plaats door het vaststellen van kaders in het Treasurystatuut.

Uitvoering financieringsfunctie

Naast het statuut stelt de Gemeentewet een treasuryparagraaf verplicht in de begroting en jaarrekening. Dit is nader uitgewerkt in artikel 16 van de financiële verordening. In de paragraaf financiering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college de verplichte onderdelen op grond van artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten op

A) Kasgeldlimiet
Voor het uitzetten van gelden met een looptijd korter dan een jaar geldt een maximum bedrag. Deze kasgeldlimiet is wettelijk vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. De gemiddeld in een kwartaal opgenomen vlottende schuld (rekening-courantkredieten, kasgeldleningen) mag dit bedrag niet overschrijden. Op basis van de begroting 2026:

Omvang van de begroting per 1 januari 2026	€ 64.015
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,5%
Kasgeldlimiet in bedrag	€ 5.441
Totaal vlottende schuld	0
Ruimte	**€ 5.441**

De gemeente Staphorst overschrijdt de kasgeldlimiet niet, er is een overschot.

B) Renterisiconorm
De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het verwachte begrotingstotaal voor 2026. De reguliere aflossing is voor 2026 geraamd op € 0. De gemeente Staphorst blijft hiermee ruim binnen de renterisiconorm. Voor de komende jaren ziet dit er als volgt uit:

Berekende renterisiconorm (x €1.000)	2026	2027	2028	2029
Begrotingstotaal	64.015	62.183	61.999	62.363
Percentageregeling	20	20	20	20
Renterisiconorm	**12.803**	**12.437**	**12.400**	**12.473**

Renterisico op vaste schuld (x €1.000)	2026	2027	2028	2029
Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
Aflossingen	0	0	0	0
Renterisico	0	0	0	0
Renterisiconorm	12.803	12.437	12.400	12.473

Rente onder risiconorm	**12.803**	**12.437**	**12.400**	12.473
Overschrijding renterisiconorm	**n.v.t**	**n.v.t**	**n.v.t**	**n.v.t**

C) EMU-saldo
In het volgende overzicht de ontwikkeling van het EMU-saldo:

(x €1.000)		2026	2027	2028	2029
+ 1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking reserves	-3.660	-3.175	-1.291	-990
+ 2	Afschrijvingen t.l.v. exploitatie	2.705	3.137	3.552	3.635
+ 3	Bruto dotaties aan de post voorziening t.l.v. exploitatie	251	251	251	251
- 4	Investeringen in (im)materiële activa die op de balans worden geactiveerd	10.029	6.069	3.383	626
+ 5	De in mindering op onder 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bedragen van het Rijk, Provincie of Europese Unie en overigen	-	-	-	
+ 6A	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	-	630	-	
- 6B	Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	-	-	-	
- 7	Uitgaven aan de aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	3.924	821	145	308
+ 8A	Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	1.297	1.297	1.297	0
- 8B	Boekwinst op grondverkopen	174	-	-	942
- 9	Betalingen t.l.v. voorzieningen	506	101	321	465
- 10	Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks t.l.v. reserves worden gebracht en die niet vallen onder een van de andere genoemde posten	-	-	-	
11 A	Gaat u deelnemingen verkopen?	nee	nee	nee	nee
-11B	Zo ja; boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	-	-	
	Berekend EMU Saldo	**-14.040**	**-4.851**	**-40**	**556**
	Individuele referentie waarde	-1.799	-1.799	-1.799	-1.799
	Tekort (-) of overschot (+) EMU saldo	**-12.241**	**-3.052**	**1.759**	**2.355**

D) Liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte
De Liquiditeitsplanning voor de jaren 2026 tot en met 2029 is als bijlage opgenomen.

E) Rentekosten en opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie
Hieronder vindt u een opsomming van alle uitgezette en opgenomen gelden, zoals deze meegenomen zijn in de begroting van 2026.

Soort (x €1.000)	Ultimo 2026	Ultimo 2027	Ultimo 2028	Ultimo 2029
Uitgezette gelden op lange termijn	972	972	972	972
Uitgezette gelden op korte termijn	8.938	809	0	2.268
Aandelenbezit	184	184	184	184
Opgenomen gelden lange termijn	0	0	0	0
Opgenomen gelden korte termijn (= tekort schatkistbankieren)	0		-226	
Totaal	10.094	1.965	930	3.424

F) Renteschema
Er wordt geen rente toegerekend, omdat de omslagrente voor het jaar 2026 negatief is.

G) Rentevisie
Door de huidige onrust op de financiële markten is het lastig een goede verwachting uit te spreken over de ontwikkeling van de rentekosten en rentebaten.

Paragraaf 4 - Bedrijfsvoering

Inleiding op de paragraaf

Algemeen
De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens van onze bedrijfsvoering.

Organisatie algemeen

In 2026 werken we samen verder aan de TOP Vijf!: het **T**oekomstbestendige **O**rganisatie **P**roject. Met als doel om een toekomstbestendige organisatie te worden èn (steeds) beter te gaan samenwerken. Een toekomstbestendige organisatie kijkt naar de toekomst en is zo ingericht dat zij (complexe) veranderingen aankan en kansen hierin kan benutten. Hiervoor investeert de organisatie in sterk leiderschap, slim samenwerken, wendbaar organiseren, werkend leren en digitale mogelijkheden.

Als gemeente zijn we de eerste overheid voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We hebben en krijgen te maken met steeds meer sociaal maatschappelijke en ruimtelijke vraagstukken. Om zorgvuldig met de schaarse ruimte om te gaan, is het nodig om integraal te werken. En om samen te werken met de samenleving en de regio. Tegelijk is er minder geld voor de uitvoering. Ook zijn de mensen om het werk te doen, niet altijd te vinden. Daarnaast verandert de wereld om ons heen snel. Om ons werk goed te kunnen blijven doen, is het belangrijk dat we keuzes maken èn effectiever en efficiënter gaan werken. Oftewel: toekomstbestendig worden.

In TOP Vijf zijn vijf projecten bij elkaar gebracht, die allemaal op een eigen manier bijdragen aan een toekomstbestendige organisatie:

- Omgevingsvisie: integraal samenwerken aan de fysieke leefomgeving, met elkaar en met inwoners.
- Visie op dienstverlening: wat voor een gemeente willen we zijn wanneer we kijken naar wat inwoners belangrijk vinden in het contact met en de dienstverlening van ons als gemeente?
- Mooi Wark: hoe zorgen we voor een betere balans tussen taken/opgaven en capaciteit en welke keuzes kunnen we maken om daar op te sturen?
- Procesverbetering en -borging : het verbeteren van belangrijke werkprocessen en het implementeren daarvan om effectiever samen te werken.
- Rolduidelijkheid: nieuwe werkafspraken voor meer helderheid in de rollen, taken en verantwoordelijkheden van met name coördinatoren, strategen en de plek van het projectenbureau.

De gevolgen van het Staphorster Bod voor de gemeentelijke organisatie zullen zeker merkbaar zullen zijn. Op dit moment zijn deze gevolgen echter nog niet volledig te overzien.

Informatiemanagement

Visie en projecten
In 2025 en 2026 zal de i-visie 2021 en uitvoeringsprogramma zijn geactualiseerd. In het kader van o.a. het BMC traject ‘mooi Wark’ is door raad en college aangegeven dat de ambitie wat betreft ICT inzet en innovatie hoger dient te zijn en daarbij is ook de inzet van AI als kans aangeduid. De in 2025 op kleine schaal gestarte AI projecten worden in 2026 in groter verband voortgezet. In 2026 start actualisatie van de organisatie van de informatievoorziening, met name functioneel beheer.

Digitaal(samen) werken
De digitale samenwerkingsomgeving om samenwerking (over organisatie grenzen heen) en projectmatig werken veilig en gebruiksvriendelijk te ondersteunen verloopt volgens schema en zal eind 2025 zijn geïmplementeerd voor wat betreft fase 1. Fase 2 wordt uitgevoerd in 2026 waarbij de nadruk op verfijning en op specifieke processen toegesneden toepassingen en AI komt te liggen.
De implementatie van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) is in 2024 gestart en zal ook in 2026 nog de nodige aandacht en inzet vergen.

Dienstverlening
De Visie op Dienstverlening is één van de vijf verhaallijnen waarlangs we de organisatie van Staphorst toekomstbestendig houden/maken. De geactualiseerde visie zal bij vaststelling waarschijnlijk leiden tot een aantal projecten en derhalve een meerjareninvesteringsplan, de omvang daarvan is nu nog niet te voorzien. Vooruitlopend hierop loopt onderzoek telefonie, in 2026 wordt bellen via Teams geïmplementeerd met inachtneming van de dan geldende visie.

Informatieveiligheid
De implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) wordt, mede aan de hand van de opgestelde jaarkalender, voortgezet. Dit leidt de komende jaren tot een groot aantal acties en investeringen. De belangrijkste investeringen zijn opgenomen in het IM meerjareninvesteringsplan.
De BIO wordt vervangen door de NIS2-richtlijn. NIS2 is een aanscherping van het huidige BIO kader en acties en zal leiden tot aanvullende maatregelen. Waarschijnlijk wordt dit in 2026 geëffectueerd, eventuele investeringen die hieruit voorvloeien zijn niet in deze begroting opgenomen.

Privacy
Bewustwording (voor zowel privacy als informatieveiligheid) van alle gemeentelijke medewerkers is een continu punt van aandacht. In 2024 is een nieuw bewustwordingsprogramma geïmplementeerd dat in 2026 een vervolg krijgt.

Personeel | HRM

Loonsombudget
Het begrote loonsombudget 2026 bedraagt € 17.385.000. Conform de prijsindexen van het CPB en CEP, zoals opgenomen in de meicirculaire 2025 zijn de lonen in 2027 met 5,1% geïndexeerd, in 2028 met 4,2% en in 2029 met 4,5% (loonvoet sector overheid).

Omschrijving (Bedragen x €1.000)	**Begroot 2025**	**Begroot 2026**	**Begroot 2027**	**Begroot 2028**	**Begroot 2029**
Structureel loonsombudget	16.780	17.385	18.271	19.039	19.896
Incidenteel loonsombudget	1.585	615	337	307	37
Totaal	18.365	18.000	18.608	19.346	19.933

Externe inhuur
Door de aanhoudende krappe arbeidsmarkt is het invullen van bepaalde vacatures met personeel in loondienst nog steeds lastig en zal ook in 2026 waarschijnlijk nog steeds lastig zijn, met name op het juridische vakgebied en binnen ruimtelijke ordening.

HR Gesprekscyclus
In 2026 worden volgens de HR gesprekscyclus planningsgesprekken en bijpraatmomenten met de medewerkers gevoerd.

Opleiden en ontwikkelen
Ook in 2026 zal het opleiden en ontwikkelen van personeel een belangrijke rol spelen in het HRM beleid. Hierbij is aandacht voor zowel vakinhoudelijke opleidingen en trainingen, maar ook voor opleidingen en trainingen in het kader van persoonlijke ontwikkeling. Het doel is om de duurzame inzetbaarheid van medewerkers te vergroten. In de Kadernota 2026 is het opleidingsbudget met € 92.000 verhoogd.

Formatiesturing
In het formatieboek is voor 2026 e.v. 191,91 fte opgenomen, dit is ten opzichte van 2025 een toename van 4,20 fte. Dit betreft de in de Kadernota 2026 opgenomen omzetting van incidentele formatie naar structurele formatie (Mooi Wark).

Personeelsformatie in fte's

Organisatie onderdeel	**Formatie 2025**	**Formatie Begroot 2026**	**Formatie Begroot 2027**	**Formatie Begroot 2028**	**Formatie Begroot 2029**
College + griffie + Babsen	5,89	5,89	5,89	5,89	5,89
Secretaris + management	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Bestuur & Managementondersteuning	71,34	72,33	72,33	72,33	72,33
Fysieke Leefomgeving	70,08	72,08	72,08	72,08	72,08
Samenleving	36,32	37,62	37,62	37,62	37,62
Totaal organisatie	**187,71**	**191,91**	**191,91**	**191,91**	**191,91**

CAO gemeenteambtenaren
Per 1 april 2025 is de nieuwe CAO gemeenteambtenaren 2025-2027 van kracht. Per 1 april 2025 heeft een verhoging van de salarissen van 2% plaatsgevonden, per 1 oktober 2025 1,85%. In 2026 vindt een nominale verhoging van € 35 per maand plaats, per 1 juli 2026 1,25%.

Gemeentelijke heffingen

Tussen rijk en gemeenten wordt gesproken over een nieuwe of aangepaste financieringssystematiek. De wens is om per 2026 tot een nieuwe bekostigingswijze te komen. Verruiming van het lokale belastinggebied is op dat moment een te onderzoeken onderdeel. Dat betekent dat de verruiming momenteel nog op zich laat wachten, zeker niet voor 2027. De bedoeling is om een verschuiving te laten plaatsvinden van rijksbelastingen naar lokale belastingen, waaraan wel randvoorwaarden zijn gekoppeld. Denk hierbij aan bijvoorbeeld de financiële verhoudingen die op orde moeten zijn, geen verhoging van de totale lastendruk, een groter belastinggebied wat geen doel op zich is, maar verband houdt tussen bepalen, betalen en verantwoorden. Bepalen betekent betalen is het motto. Momenteel zijn er geen veranderingen in deze ontwikkelingsfase ten opzichte van vorig jaar.

Kleine belastingen
Kleine belastingen die voortvloeien naar de algemene middelen, zoals honden-, toeristen- en forensenbelasting worden misschien afgeschaft of vervangen door andere belastingen. Dit wordt meegenomen in het onderzoek naar de verruiming van het gemeentelijk belastinggebied. Ook andere belastingen zullen aangepast worden, maar dat gaat om belastingen die Staphorst momenteel niet heeft en dus geen directe gevolgen hebben.

Omgevingswet
Vanaf 2024 is de Omgevingswet van toepassing. De legesverordening is hier volledig op aangepast. De komende jaren zal dit steeds beter gespecificeerd worden om zo de kostendekkendheid goed in beeld te krijgen.

Mijn Staphorst
Het belastingloket is uitgebreid. Zo zijn alle nota's en eventuele verminderingen nu zichtbaar op Mijn Staphorst. Een mooie ontwikkeling, waarbij voor alle belastingplichtigen naast de actuele nota's ook historie zichtbaar is. Daarnaast wordt het openstaande saldo getoond. Voor de toekomst hopen we op nog meer mogelijkheden en uitbreiding van dit portaal voor zowel natuurlijke personen als bedrijven.

Digitaliseren
Wij zijn continue bezig om processen te digitaliseren of te vereenvoudigen. Ook is er volop aandacht voor interne controles, waarbij we vragen en rapportages zoveel mogelijk bundelen.

Ontwikkelingen uitvoering WOZ/BAG/GEO

Het is belangrijk te zorgen voor maatschappelijk draagvlak en vertrouwen in de WOZ-waarden. Dit wordt door de Waarderingskamer benadrukt. Daarom moet de WOZ-uitvoering de komende jaren mee-ontwikkelen met maatschappelijke en technische ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen vragen om investeringen van de gemeenten en hebben overigens een breder bereik dan uitsluitend de WOZ-uitvoering. Voorbeelden hiervan zijn:

- verandering van de markt als gevolg van de energietransitie/duurzaamheid;
- ontwikkelingen in de woningmarkt als gevolg van tekort aan aanbod;
- veranderende behoefte van belanghebbenden aan transparantie;
- groeiende behoefte van belanghebbenden aan rechtsbescherming;
- toename van het aantal objecten (areaal uitbreiding);
- toename van het aantal reacties op de WOZ beschikkingen / aanslagen gemeentelijke belastingen;
- toename aantal reacties van no-cure-no-pay bureaus;
- integratie van gegevensbeheer voor WOZ en geo-registraties;
- modernisering taxatieverslagen;
- veranderingen als gevolg van de invoering van de Omgevingswet;
- veranderingen als gevolg van de invoering van de Wet Kwaliteitsborging;
- groeiend belang voor kwaliteitsbeheer en correcte uitwisseling met de Landelijke Voorziening WOZ;
- het geleidelijk toenemen van het aantal toepassingen van de WOZ-waarde buiten de belastingheffing;
- verantwoording over informatieveiligheid en informatiearchitectuur in het WOZ-domein.

Ontwikkelingen burgerzaken

Digitalisering producten burgerzaken
Het is voor inwoners mogelijk om diverse zaken via de gemeentelijke website te regelen. Voorbeelden hiervan zijn: verhuizingen, uittreksels BRP, stempassen, geboorteaangiftes, aangiftes van overlijden, verklaringen omtrent gedrag, inname vermissing reisdocumenten, afschriften Burgerlijke Stand, emigratie, wijziging naamgebruik, aanvragen huwelijken/geregistreerd partnerschap, verzoeken verstrekkingsbeperkingen, en aanvragen verlengen rijbewijs. Het moet mogelijk blijven aanvragen aan het gemeenteloket te doen.
Digitalisering betekent dat diensten 24/7 aangevraagd kunnen worden en ook een verandering in de werkprocessen. De menselijke factor blijft nodig. Het klantcontact verandert, maar de complexiteit neemt toe.

Landelijke Aanpak Adreskwaliteit
Alle overheidsinstanties gebruiken de Basisregistratie Personen (BRP); van de GGD en het Sociaal Loket tot de Belastingdienst. Een correcte registratie van adressen van inwoners is voor de taken van deze instanties erg belangrijk, maar ook voor personen zelf. Om die reden is Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) in het leven is geroepen en verplicht sinds mei 2023. Staphorst is sinds begin 2023 aangesloten. Bij vermoedelijke onjuistheden vindt er onderzoek plaats zoals een huisbezoek afleggen om te controleren of geselecteerde adressen en bewoners in overeenstemming zijn met de BRP. Hiertoe worden door het Ministerie van BZK-adressen in onze gemeente geselecteerd. LAA wordt uitgevoerd in samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en een aantal uitvoeringsorganisaties. De uitvoeringsorganisaties zijn instanties die wettelijke taken van de overheid uitvoeren. In Staphorst zijn sinds de aansluiting enkele meldingen gekomen waarop wij actie hebben moeten ondernemen. Daarnaast vinden er regelmatig adresonderzoeken plaats door o.a. ineens vertrekkende Oekraïners.

Reisdocumentenpiek
Bijna tien jaar geleden werd de geldigheidsduur voor paspoorten en identiteitskaarten verlengd van vijf naar tien jaar. In 2014 ging deze nieuwe regel van kracht waardoor volwassenen die tussen 2014 en 2018 een reisdocument hebben aangevraagd vanaf 2024 weer een nieuwe ID-kaart of paspoort mogen aanvragen. In de periode 2024 -2029 is sprake van een piek naar aanleiding van de huidige reisdocumentendip (2019-2023).

Verbeteren Reisdocumentenstelsel
De komende jaren wordt landelijk gewerkt aan een toekomstbestendig stelsel van paspoorten en identiteitskaarten. In het programma Verbeteren Reisdocumentenstelsel (VRS) wordt het stelsel geleidelijk aangepakt. Het doel is: de kwaliteit, fraudebestendigheid en betrouwbaarheid van het stelsel naar een hoger niveau tillen.

Verkiezingen
In oktober 2025 zijn de verkiezingen voor de Tweede Kamer gehouden. In 2026 zijn er Gemeenteraadsverkiezingen, in 2027 verkiezingen voor de Provinciale Staten, Eerste Kamer en Waterschap en in 2028 zijn er weer Europese parlementsverkiezingen.

Extra werkzaamheden als gevolg van de vluchtelingenopvang
De opvang van de Oekraïners en andere vluchtelingen betekent ook dat deze mensen ingeschreven moeten worden in de BRP.

Communicatie

Bestuurders, management, vak afdelingen, samenwerkingspartners, crisis-/veiligheidssituaties en de pers vragen doorlopend advies, inzet en ondersteuning over communicatie. Zonder communicatiestrategie en zonder afstemming over en prioritering van de beschikbare capaciteit, bepaalt de waan van de dag hoe de gemeente communiceert. Van belang is waar communicatie daadwerkelijk het verschil kan maken bij maatschappelijke opgaven. Communicatie strategie en het stellen van prioriteiten in relatie tot beschikbare capaciteit helpt hierbij.

Juridische kwaliteitszorg

Juridische Kwaliteitszorg staat voor de manier waarop het bestuur, het MT en de ambtelijke organisatie de juridische kwaliteit in het handelen van de organisatie kunnen verbeteren. Het is belangrijk dat kwaliteitszorg is geborgd en dat het voldoende ruimte en aandacht krijgt in het continue werkproces. Het is wenselijk een nulmeting te kunnen doen en het onder de loep nemen van de juridische kwaliteit in algemene zin. Dat maakt het mogelijk om met eventuele knelpunten aan de slag te kunnen. Tegelijkertijd constateren we dat er door prioriteit te moeten geven aan urgentere werkzaamheden, de aandacht voor een nulmeting op de achtergrond terechtkomt. Ook de toename van taken die de gemeente krijgt en de groei van de organisatie is daarop van invloed. Hoewel de kwaliteitszorg altijd onderdeel uitmaakt van reguliere werkzaamheden en het werkproces continu aan veranderingen en verbeteringen onderhevig is, is het belangrijk dat dit op een structurele manier vorm kan krijgen. Als er prioriteit gegeven kan worden aan juridische kwaliteitszorg, kan op langere termijn de kwaliteit in de volle breedte op peil gehouden of verbeterd worden.

Ondermijning en Wet Bibob

Ondermijnende criminaliteit neemt vele vormen aan en kan landelijk en lokaal zeer ontwrichtend zijn. Ook in Staphorst hebben we te maken met vormen van ondermijnende criminaliteit. In de strijd tegen ondermijning heeft de bestuurlijke aanpak een belangrijke plaats. Het is van belang om de bestuurlijke instrumenten, waaronder het beleid voor de toepassing van de Wet Bibob (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) te actualiseren en het toepassingsbereik uit te breiden zodat het aantal Bibob-toetsen uitgebreid kan worden. Om te voorkomen dat de gemeente onbedoeld ondermijnende activiteiten faciliteert, is het ook van belang dat er interne en externe bewustwording wordt gecreëerd. Hiermee kan een waterbedeffect voorkomen worden en wordt een gezond ondernemersklimaat gestimuleerd, gecreëerd en gewaarborgd. Inmiddels is er een plan van aanpak voor het actualiseren en implementeren van het Bibob-beleid vastgesteld. Hier wordt inmiddels uitvoering aangegeven.

AO/IC VIC control

Rechtmatigheidsverantwoording
Jaarlijks wordt door het College verantwoording afgelegd over de financiële rechtmatigheid. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de verantwoording: Waar bestaat het bedrag aan financiële rechtmatigheidsfouten uit; Hoe zijn de fouten ontstaan; Wat gaat het College eraan doen om in de toekomst deze fouten te voorkomen.

De financiële rechtmatigheid is geborgd middels de inrichting van het 3-lines model. De eerste lijn is verantwoordelijk voor de uitvoering, terwijl de tweede lijn – bestaande uit financieel adviseurs – de kaders bewaakt en ondersteuning biedt. De derde lijn, ingevuld door de VIC-functie, voert onafhankelijk toezicht uit en toetst op rechtmatigheid binnen de organisatie.

Verbijzonderde Interne Controle
De inrichting en beheersing van de processen zal dusdanig moeten zijn dat het College met een gerust hart een uitspraak kan doen over de rechtmatigheid van de uitgaven. Daarvoor worden onderstaande zaken gerealiseerd:

- Het verbeteren van de interne processen en de beheersing ervan, waardoor een adequaat functionerend systeem ontstaat van interne beheersing en -controle, om te waarborgen dat de gemeente bij alle (financiële) beheers handelingen en transacties de wet- en regelgeving naleeft;
- Duidelijke positionering van de verschillende rollen en taken binnen het onderdeel rechtmatigheid in de gehele organisatie (van Raad tot proceseigenaar);
- Structurele borging hiervan in de organisatie.

Om dit te bereiken wordt op dit moment uitvoering gegeven aan de implementatie van de Visie op control.

De Verbijzonderde Interne Controle (VIC) zal dan ook dusdanig ingericht worden dat de belangrijkste financiële processen onderworpen worden aan een interne controle. De controle zal worden ingericht volgens het vast te stellen Intern Controleplan 2026.

Fraude en Risicomanagement
De accountant is verplicht te vermelden welke frauderisico's zij hebben geïdentificeerd en welke werkzaamheden ten aanzien van deze risico's ze hebben uitgevoerd. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van het nieuw opgestelde gemeentebrede fraude risicoanalyse, welke gecombineerd is met risico's inzake misbruik en oneigenlijk gebruik. Misbruik en oneigenlijk gebruik spelen vooral een rol bij die activiteiten waarbij de informatie van derden (belanghebbenden) van groot belang is voor het verlenen en/of vaststellen van uitkeringen, subsidies, heffingen, belastingen en vergunningen, oftewel "inwoner, instelling of organisatie" Bij fraude is veelal sprake van "eigen medewerkers". Dit document is eind 2023 vastgesteld en zal om de 4 jaar worden geactualiseerd. Het bespreekbaar maken en laten kennisnemen van dit beleid binnen alle geledingen van de organisatie, maakt de kans op fraude en misbruik en oneigenlijk gebruik kleiner.

Uitvoering en verantwoording van het beleidsplan zal plaats vinden volgens de PDCA-cyclus:

- De Verbijzonderde Interne Controle (VIC) voert periodiek gesprekken met proceseigenaren die uitvoering geven aan de meest kritische processen in de organisatie, met als doel om de grootste risico's in het proces en de beheersmaatregelen en controles hierop in kaart te brengen. Het gaat hierbij niet alleen om financiële processen, maar ook processen rondom privacy, ICT en ondermijning. Tijdens deze gesprekken zullen ook de fraude en misbruik/oneigenlijk gebruik risico's aan de orde komen.
- De risico's zijn vervolgens opgenomen in de verschillende werkprogramma's per proces, inclusief de beheersmaatregelen.
- Op deze kritische processen worden vervolgens interne controles uitgevoerd. De bevindingen worden besproken met de proceseigenaren en de afdelingsmanager, die vervolgens een formele reactie geeft.

- Vervolgens vindt er periodiek overleg plaats tussen de VIC en coördinatoren/managers/ bestuur. In dit overleg wordt besproken in hoeverre er frauderisico's of misbruik en oneigenlijk gebruik zich hebben voorgedaan, wat de gevolgen zijn geweest, het mogelijk benoemen van nieuwe risico's en hoe we deze gaan beheersen.
- Aanpassing van beleid of nieuwe wetgeving, evenals nieuwe beheersmaatregelen naar aanleiding van geconstateerde risico's of gesprek met managers/MT-leden zullen leiden tot een aangepast overzicht van risicogebieden en beheersmaatregelen. Hiermee wordt niet gewacht tot actualisatie van het misbruik en oneigenlijk gebruik beleid.

Visie op control
Voor het realiseren van bovengenoemde punten (nieuwe rechtmatigheidsverantwoording) wordt aangesloten bij de vastgestelde "Visie op Control". Bij de ontwikkeling van deze visie was al voorgesorteerd op de wetswijziging:

- De proceseigenaar (1e lijn) is primair verantwoordelijk voor de inrichting, uitvoering en beheersing van het werkproces (Geld, Organisatie, Tijd, Informatie, Kwaliteit - GOTIK) De 1e lijn wordt integraal ondersteund door de 2e lijn (veelal bedrijfsvoering) op gebied van financiën, juridisch, inkoop, HRM, IT en informatiemanagement. Er zullen dan ook afspraken worden gemaakt op welke wijze de samenwerking vorm wordt gegeven;
- Vervolgens vindt toetsing plaats door de 3e lijn op gebied van rechtmatigheid, getrouwheid, privacy en informatiebeveiliging. Belangrijk hierbij zal de vastlegging van resultaten zijn in de 1e, 2e en 3e lijn. Dit helpt het College om een uitspraak te kunnen doen over de financiële rechtmatigheid;
- Tenslotte is er nog een 4e lijn controle. Dat zijn externe partijen die ook controles verrichten, toezicht houden.

Gedurende 2024 is de implementatie binnen de afdeling bestuur- en managementondersteuning doorgevoerd. Mede hierdoor ontstaat meer duidelijkheid voor een ieder wie waar verantwoordelijk voor is op gebied van de beheersing van de processen. In 2025 is de Visie op control afgestemd op (de organisatie van) informatiebeveiliging en de inrichting van het Information Security Management System ISMS). De uitrol voor de gehele organisatie zal in 2026 worden afgerond.

Paragraaf 5 - Verbonden partijen

1 | Inleiding op de paragraaf

Algemeen
Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de financiële mate van betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden waarin onze gemeente in financieel opzicht participeert en (ook) een bestuurlijke invloed kan uitoefenen. Voor de visie op de verbonden partijen wordt verwezen naar de nota verbonden partijen.

Beleidskader
De nota verbonden partijen is door de raad op 11 mei 2021 vastgesteld.

2 | Bestaande verbonden partijen - Gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke GGD Regio IJsselland te Zwolle			
Bestuurlijk belang	11 deelnemende gemeenten. Gemeenten hebben zitting in het algemeen bestuur. Iedere gemeente heeft 1 stem. Gemeentelijke vertegenwoordiger in het jaar 2025: wethouder J.C. Bos.		
Financieel belang gemeente	De te betalen bijdrage die staat vermeld in de begroting 2026 van de GGD is € 1.011.000. Daarnaast is een bijdrage is een bedrag van € 32.000,- voor toezicht Kinderopvang opgenomen. De totale bijdrage 2026 van de gemeente Staphorst , inclusief het voorschot toezicht kinderopvang is € 1.043.000.		
Openbaar belang/ doelstelling	GGD IJsselland werkt aan publieke gezondheid voor 11 gemeenten en wil het gezicht zijn van de publieke gezondheid in de samenleving. Zij zetten hun expertise in en delen deze in de samenwerking met andere partijen. Alle inwoners in de regio zijn op een eigen manier bezig met gezondheid. Daar sluiten zij bij aan met als uitgangspunt zoveel mogelijk regie bij de inwoner. Ze spelen snel en flexibel in op vragen en ontwikkelingen in de samenleving en gaan daarbij actief op zoek naar kansen. GGD IJsselland is daarnaast onderdeel van een samenhangend aanbod van publieke gezondheid in Nederland en voert taken uit zoals deze in de wet Publieke gezondheid aan gemeenten zijn opgedragen.		
Financiële kengetallen	**Bedragen (x €1.000)**	**Begin van het jaar 2024**	**Einde van het jaar 2024**
	Eigen vermogen	3.191	4.110
	Vreemd vermogen	12.432	12.419
	Financieel resultaat	2023: 1.146	2024: 975
Risico's	Elke gemeente geeft een bijdrage per inwoner voor de basisproducten die voor alle gemeenten gezamenlijk worden uitgevoerd (inwonerbijdrage). Voor de diensten Jeugdgezondheidszorg worden de kosten op basis van het aantal inwoners 0-18 jaar verdeeld. GGD IJsselland voert een actief financieel risicobeleid. De weerstandscapaciteit wordt geëvalueerd op basis van een financiële risico-inventarisatie. Aanvullende producten worden gefinancierd door de gemeenten die deze afnemen. Voor de risico's voor incidentele additionele taken(maatwerk en projecten) is een aparte voorziening getroffen. Risico's voor additionele producten kunnen niet ten laste komen van alle gemeenten in de Gemeenschappelijke regeling. Indien de weerstandscapaciteit niet voldoet, kunnen gemeenten - naar rato van het inwonertal - worden aangesproken op een eventueel exploitatietekort. Op basis van de meerjarenraming van GGD IJsselland is het risico voor de gemeente Staphorst klein. In het risicoprofiel voor 2026 wordt geen rekening gehouden met de overgang van RSJ IJsselland naar de GGD. Deze kansen en risico's worden opgenomen in de eerstvolgende begrotingswijziging 2026.		
Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland te Zwolle			
Bestuurlijk belang	11 deelnemende gemeenten. Deelname in het dagelijks bestuur door burgemeester J. ten Kate.		

Financieel belang gemeente	Het financieel belang komt tot uiting in de jaarlijkse bijdrage. Voor 2026 afgerond € 1,3 miljoen.		
Openbaar belang/ doelstelling	In oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's in werking getreden. Op basis hiervan zijn in Nederland 25 veiligheidsregio's ingesteld waaronder Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ). Veiligheidsregio IJsselland richt zich op het voorkomen en bestrijden (van de gevolgen) van branden, ongevallen, rampen en crises. Dit gebeurt in het gebied van de elf, via een gemeenschappelijke regeling, aangesloten gemeenten.		
Financiële kengetallen	**Bedragen (x € 1.000)**	**Begin van het jaar 2024**	**Einde van het jaar 2024**
	Eigen vermogen	5.417	5.403
	Vreemd vermogen	39.700	37.475
	Financieel resultaat	2023: 652	2024: 633
Risico's	In 2023 is een externe toets uitgevoerd op de meerjarenbegroting 2024 – 2027 van Veiligheidsregio IJsselland. Hierbij is mede gekeken naar de risico's die door IJsselland worden gesignaleerd ook in vergelijking met vier andere vergelijkbare veiligheidsregio's. Hoewel de omvang van het weerstandsvermogen binnen Veiligheidsregio IJsselland ten opzichte van de andere vier vergelijkbare veiligheidsregio's laag is, is het advies om o.b.v. de externe toets op de begroting de norm voor de omvang van de algemene reserve te handhaven. Er is nog maar beperkt beroep gedaan op de algemene reserve sinds 2014 en zo wordt voorkomen dat er onnodig "dood" geld op de plank ligt. Wanneer in de toekomst blijkt dat de omvang van de algemene reserve te beperkt is dan zal een bijstelling plaats moeten vinden.		
Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Reestmond te Meppel			
Bestuurlijk belang	De gemeenten Meppel, Westerveld en Staphorst nemen deel. Staphorst levert als lid voor het dagelijks bestuur en algemeen bestuur: wethouder J.C. Bos In het algemeen bestuur is de gemeente vertegenwoordigd door wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	Het financieel belang komt tot uiting in de jaarlijkse bijdrage 2025: € 991.000.		
Openbaar belang/ doelstelling	Het zorg dragen voor aangepaste werkgelegenheid voor personen met medische/ of sociale beperkingen.		
Financiële kengetallen	**Bedragen (x €1.000)**	**Begin van het jaar 2024**	**Einde van het jaar 2024**
	Eigen vermogen	3.188	3.648
	Vreemd vermogen	2.139	1.387
	Financieel resultaat	2023: 570	2024: 460
Risico's	*Bijdragen gemeenten* De gemeenten die de gemeenschappelijke regeling hebben getroffen, waaronder Staphorst, zijn verantwoordelijk voor de volledige financiering van deze regeling, ook als dit onverwachte verliezen betreft. De waarschijnlijke impact van de risico's is in 2026 geschat op € 274.000,-. Deze verwachting is gebaseerd op het gewogen gemiddelde van alle inschattingen van kansen en impact. De algemene reserve, die ultimo 2024 € 2.060.000 bedraagt, is in principe volledig beschikbaar als incidentele weerstandscapaciteit en is momenteel van voldoende omvang teneinde de geschatte risico's op te vangen.		
Gemeenschappelijke regeling Serviceteam Jeugd IJsselland te Zwolle			

Bestuurlijk belang	11 gemeenten nemen deel in deze nieuwe vorm van een GR, waar geen sprake is van een algemeen bestuur; alleen van een dagelijks bestuur. In dit dagelijks bestuur is Staphorst vertegenwoordigd door wethouder J.C. Bos. Het bestuur besluit bij volstrekte meerderheid van stemmen.		
Financieel belang gemeente	Het financieel belang komt tot uiting in de jaarlijkse bijdrage. Dit betreft 2,39 % van de totale bijdrage uit de GR die de RSJ-IJsselland ontvangt. Voor 2025 bedroeg de bijdrage € 51.681 exclusief budget voor de zorgkosten.		
Openbaar belang/ doelstelling	Uitvoeringsorganisatie die in opdracht van de samenwerkende gemeenten verantwoordelijk is voor jeugdhulp. De kerntaken bestaan uit inkoop van de jeugdhulp en contractbeheer/contractmanagement, bevoorschotten en afhandelen facturatie en het leveren van financiële monitoring van de jeugdhulp.		
Financiële kengetallen	**Bedragen (x €1.000)**	**Begin van het jaar 2024**	**Einde van het jaar 2024**
	Eigen vermogen	0	0
	Vreemd vermogen	716	518
	Financieel resultaat	2023: 0	2024: 0
Risico's	Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende gemeenten. Hiervoor is een vereveningsovereenkomst opgesteld (betaling naar rato deelname). Na afloop van het jaar vindt er een verevening plaats.		

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJsselland te Zwolle			
Bestuurlijk belang	11 gemeenten en provincie Overijssel nemen deel in deze GR. De oprichting vond plaats op 22 december 2016. Ingangsdatum 1 januari 2018. In het algemeen bestuur is Staphorst vertegenwoordigd door wethouder H. Brinkman.		
Financieel belang gemeente	Het financieel belang komt tot uiting in de jaarlijkse bijdrage. Volgens de ontwerpbegroting 2026 is de bijdrage voor Staphorst in 2026 ongeveer € 0,84 miljoen, dit loopt in de jaren 2027 t/m 2029 op tot ongeveer € 0,9 mln.		
Openbaar belang/ doelstelling	De Omgevingsdienst IJsselland wil: • een hoogwaardige bijdrage leveren aan een veilige, gezonde, aantrekkelijke en duurzame omgeving om in te wonen, werken en leven. • onder het motto 'Lokale binding, regionale bundeling' de Omgevingsdienst nabijheid met schaalvergroting combineren. De verbinding van kwaliteitsverbetering en efficiencywinst komt zo binnen bereik. • de Omgevingsdienst een betrouwbare partner zijn in de keten met het Openbaar Ministerie (OM), politie, Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) en Veiligheidsregio (VR) en een samenwerkingspartner van de waterschappen in Overijssel. De Omgevingsdienst heeft daarbij als doel om meerwaarde te creëren op het gebied van de fysieke leefomgeving. • van toegevoegde waarde zijn voor het bedrijfsleven, de inwoners en de leefomgeving van IJsselland.		
Financiële kengetallen	**Bedragen (x €1.000)**	**Begin van het jaar 2024**	**Einde van het jaar 2024**
	Eigen vermogen	3	507
	Vreemd vermogen	3.513	7.657
	Financieel resultaat	2023: -/- 313	2024: 191
Risico's	De risico inventarisatie zoals deze in de begroting 2024 is vastgesteld, resulteert in een benodigd weerstandsvermogen van € 311.000 en bedraagt hiermee ongeveer 3% van de begroting.		

3 | Bestaande verbonden partijen - Vennootschappen en coöperaties

BNG Bank N.V. Den Haag			
Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 0,054%, portefeuillehouder: wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	30.030 aandelen; één stem per aandeel van € 2,50. Totale waarde € 75.075.		
Openbaar belang/ doelstelling	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.		
Financiële kengetallen	**Bedragen (x € 1 miljoen)**	**Begin van het jaar 2024**	**Einde van het jaar 2024**
	Eigen vermogen	€ 4.721	€ 4.777
	Vreemd vermogen	€ 110.819	€ 123.814
	Achtergestelde schulden	€ 18	€ 19
	Dividend per aandeel (*€ 1,00)	2023: € 2,16	2024: € 2,51
	Financieel resultaat (*€ 1 mln)	2023: € 254	2024: € 294
Risico's	Beperkt, tot deelname in het aandelenkapitaal. Het resultaat op financiële transacties zal ook in de nabije toekomst gevoelig blijven voor politieke, economische en monetaire ontwikkelingen.		
Beleidsvoornemens en veranderingen	In 2024 heeft de BNG solide resultaten geboekt en vergrootte haar kredietportefeuille. De bank blijft investeren in duurzaamheid en sociale vooruitgang. De verwachting is dat kredietvraag voor investeringen in nieuwbouw en verduurzaming hoog zal blijven. BNG Bank blijft alert op economische ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op hun financiële resultaten.		

Vennootschap NV Rendo Holding te Meppel			
Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 4,34%, portefeuillehouder: wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	43 aandelen ad € 453,77, totale waarde € 19.512.		
Openbaar belang/ doelstelling	De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met onder andere toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.		
Financiële kengetallen	**Bedragen (x €1.000)**	**Begin van het jaar 2024**	**Einde van het jaar 2023**
	Eigen vermogen	76.941	78.688
	Vreemd vermogen	8.322	11.552
	Financieel resultaat	2022: 5.917	2023: 7.283
	Dividend Staphorst (x €1)	2022: 239.000	2023: 223.000
Risico's	*Risico's:* Beperkt, tot deelname aandelenkapitaal.		

Vennootschap N.V. Rova te Zwolle	
Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 3,09%. Portefeuillehouder: J. Bos
Financieel belang gemeente	217 aandelen, nominale waarde € 113,45. Totale waarde € 24.618. Achtergestelde lening van € 378.903. Rentevergoeding: 8%.

Openbaar belang/ doelstelling	Werken aan het terugdringen van afval en het bevorderen van hergebruik van grondstoffen. De gemeente Staphorst draagt zorg voor onze publieke leefomgeving en alles wat daarin gebeurt. Is verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van het afval van inwoners. Omdat beheer in alle dynamiek en hectiek van het dagelijkse leven efficiënt en effectief uit te kunnen voeren werken gemeenten w.o. Staphorst veelal samen. Zo ook binnen ROVA. Als gemeentelijke uitvoeringsorganisatie in dienst van 23 samenwerkende gemeenten heeft deze zich verbonden aan bovengenoemde maatschappelijke verantwoordelijkheid. ROVA heeft zich ontwikkeld tot een duurzaam dienstenbedrijf. Duurzame ontwikkeling begint bij het besef van het dragen van verantwoordelijkheid naar toekomstige generaties en het zuinig moeten zijn op de schaarse grondstoffen die worden verbruikt.		
Financiële kengetallen	**Bedragen (x € 1.000)**	**Begin van het jaar 2024**	**Eind van het jaar 2024**
	Eigen vermogen	39.348	40.794
	Vreemd vermogen	63.662	67.092
	Financieel resultaat	2023: 5.384	2024: 4.820
	Dividend Staphorst (x €1)	2023: 73.000	2024: 73.000
Risico's	Beperkt, tot: 1. Deelname aandelenkapitaal. 2. Verstrekte achtergestelde lening ad € 379.000 (afgerond). 3. Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten (maakt onderdeel uit van de kostendekkendheid van het product afval).		
Vennootschap N.V. Vitens te Zwolle			
Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 0,32%. Aantal aandelen: 18.531. Portefeuillehouder: wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	De aandelen van Vitens zijn voor 100 procent in handen van provincies en gemeenten. Vitens kent 110 aandeelhouders, die gezamenlijk 5.777.247 aandelen bezitten. Staphorst bezit 18.531 aandelen ad € 1, totale waarde: € 18.531. De nominale waarde is € 0,24 per aandeel, de totale boekwaarde is € 4.571.		
Openbaar belang/ doelstelling	Het produceren, distribueren en leveren van drinkwater aan onze klanten en de daarbij horende dienstverlening. Doelstelling: elke druppel duurzaam is de strategie tot en met 2030, hierbij zijn er drie aandachtsgebieden: duurzaam watersysteem, duurzame bronnen en duurzaam gebruik van drinkwater.		
Financiële kengetallen	**Bedragen (x € 1 miljoen)**	**Begin van het jaar 2024**	**Eind van het jaar 2024**
	Eigen vermogen	678	714
	Vreemd vermogen	1.560	1685
	Financieel resultaat na belastingen	2024: € 34,5	2023: € 27,2
	Dividend Staphorst	2023: 0	2024: 0
Risico's	Beperkt tot deelname in aandelenkapitaal. Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten. De toegenomen investeringsbehoefte zorgt voor druk op de financiële ratio's . Per eind 2024 is de solvabiliteit 29,8%. Bij een solvabiliteit < 30% wordt in beginsel geen dividend uitgekeerd, maar Vitens streeft naar een solvabiliteit van minimaal 35%. Dit betekent dat bij ongewijzigd beleid de komende jaren geen perspectief op dividend is.		
Enexis Holding N.V.			
Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 0,0226% Portefeuillehouder: wethouder L. Mulder.		

Financieel belang gemeente	Totaal aantal aandelen: 33.779. Daarnaast heeft de gemeente Staphorst in 2020 een converteerbare hybride aandeelhouderslening verstrekt aan Enexis Holding N.V. voor een bedrag van € 112.836. Begin 2023 heeft een aandelenwaarding plaatsgevonden, de puntschatting bedraagt € 38,83 per aandeel.		
Openbaar belang/ doelstelling	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,8 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met onder andere toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.		
Financiële kengetallen	**Bedragen (x € 1 miljoen)**	**Begin van het jaar 2024**	**Eind van het jaar 2024**
	Eigen vermogen	5.320	5.538
	Vreemd vermogen	5.140	5.949
	Financieel resultaat	2023: 72.000	2024: 254.000
	Dividend Staphorst (x €1)	2023: 8.000	2024: 29.000
Risico's	Verkenningen van netbeheer NL en de individuele netbeheerders geven aan dat de energietransitie een enorme investeringsopgave en daaruit voortvloeiende kapitaalbehoefte tot gevolg heeft. Uitgangspunt is dat Enexis financieel solide blijft, geen financiële risico's neemt en tenminste een A credit-rating behoudt. Eind 2022 hebben de 3 regionale netbeheerders (Enexis, Alliander en Stedin) en hun aandeelhouders een onderhandelaarsakkoord bereikt met het Rijk over de voorwaarden en het proces voor een toekomstige participatie door het Rijk als de kapitaalbehoefte de mogelijkheden van het bedrijf en de huidige aandeelhouders overstijgt. In het voorjaar van 2024 heeft de AvA ingestemd met een aanpassing van het strategisch plan (2022) in verband met de nieuwe wet collectieve warmtevoorziening. Enexis treft op basis daarvan voorbereidingen voor een actieve rol bij de ontwikkelingen van initiatieven in haar verzorgingsgebied.		
Vennootschap Wadinko B.V. te Zwolle			
Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 1,67%, portefeuillehouder wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	40 aandelen, geen balanswaarde		
Openbaar belang/ doelstelling	De vennootschap heeft tot doel het deelnemen in ondernemingen en vennootschappen, met name die welke ten doel hebben het stimuleren van en het deelnemen in ontwikkelingen en projecten op het gebied van milieu, techniek en innovatie, alsmede het daartoe deelnemen in andere ondernemingen en vennootschappen.		
Financiële kengetallen	**Bedragen (x € 1 miljoen)**	**Begin van het jaar 2024**	**Einde van het jaar 2024**
	Eigen vermogen	82,9	85,0
	Vreemd vermogen	8,7	10,2
	Financieel resultaat	2023: 1,9	2024: 3,6
	Dividend Staphorst (x €1)	2023: 25000	2024: 25.000
Risico's	Inherent aan haar doelstellingen loopt Wadinko risico's. Door de interne maatregelen, met betrekking tot risicobeheersing, zoals beschreven in de jaarrekening, zijn de risico's voor de aandeelhouders beperkt.		

4 | Bestaande verbonden partijen - Stichtingen en verenigingen

Stichting dagelijks beheer MCR te Rouveen

Bestuurlijk belang	Via stemrecht in dagelijks bestuur van de MCR. Andere partijen in de stichting: basisschool de Triangel en basisschool de Levensboom.		
Financieel belang gemeente	De begrote exploitatiebijdrage aan de stichting voor de kosten van de sportzalen en peuterspeelzaal bedraagt voor 2026 € 46.000.		
Openbaar belang/ doelstelling	De gemeente geeft het publieksbelang en de behartiging hiervan vorm via de privaatrechtelijke weg door: • De wettelijke zorgplicht voor het aanbieden van een ruimte voor gymlessen; • Het initiëren en te faciliteren van het multifunctionele karakter van de MCR vorm en inhoud te geven; • Ruimte te bieden aan het peuterspeelzaalwerk; • De openbare bibliotheek een uitleenruimte ter beschikking te stellen. Door deze constructie worden basisschool de Triangel en basisschool de Levensboom hierbij betrokken		
Financiële kengetallen	**Bedragen (x € 1)**	**Begin van het jaar 2024**	**Einde van het jaar 2024**
	Eigen vermogen	43.000	57.000
	Vreemd vermogen	118.000	153.000
	Resultaat	2023: -/- 61.000	2024: +/+ 14.000
Risico's	Doordat de exploitatie en beheer van de bijzondere scholen wettelijk op afstand zijn gezet, is geen sprake van volledige betrokkenheid. De gemeente heeft een (gering) aandeel van 27% in deze stichting op basis van de vloeroppervlakte.		

Paragraaf 6 - Grondbeleid

Inleiding op de paragraaf

Algemeen

Deze paragraaf beschrijft de gemeentelijke visie op het grondbeleid en de wijze van uitvoering en de ontwikkelingen. Er wordt een actuele prognose van de te verwachten resultaten, de onderbouwing van de geraamde winstnemingen, de beleidsuitgangspunten en de bestaande risico's binnen de grondexploitatie voor de omvang van de reserve opgenomen. Onder grondbeleid verstaan we het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om de vastgestelde ruimtelijke, en deels ook economische doelstellingen te realiseren. Het grondbeleid is opgenomen in de omgevingsvisie 'Staphorst voor elkaar' welke is vastgesteld door de raad op 9 januari 2018.

In deze begroting en de paragraaf grondbeleid is geen rekening gehouden met mogelijke kosten en opbrengsten voor grondexploitaties die nog niet zijn vastgesteld.

In exploitatie zijnde gronden

Voor het totaal van in exploitatie zijnde complexen geven wij u de volgende uitkomsten:

Geraamde te maken kosten:

Per complex (x €1.000)	2026	2027	2028	2029	Totaal
De Esch IV (faciliterend)	1.580	0	0	0	1.580
De Esch 0	877	821	145	308	2.151
Rouveen-Zuid fase 1 + 2A	1.467	0	0	0	1.467
Totaal	**3.924**	**821**	**145**	**308**	**5.198**

Geraamde verkopen/opbrengsten:

Per complex (x €1.000)	2026	2027	2028	2029	Totaal
De Esch 0	1.297	1.297	1.297	0	3.891
Totaal	**1.297**	**1.297**	**1.297**	**0**	**3.891**

Het geraamde eindresultaat:

Per complex (x €1.000)	2026	2027	2028	2029	Totaal
De Esch IV (faciliterend)	174	0	0	0	174
De Esch 0	0	0	0	942	942
Rouveen-Zuid fase 1 +2A	0	N.t.b. (wordt herzien)	0	0	0
Totaal	**174**	**0**	**0**	**942**	**1.116**

Strategische gronden

De gemeente heeft op 1 januari 2026 naar verwachting een boekwaarde strategische gronden / gronden gebiedsontwikkeling van € 2.891.000. Deze waarde is toegenomen vanwege de verwerving van strategische gronden in boekjaar 2025.

Tussentijdse winstnemingen
Winsten op grondexploitaties mogen niet in de begroting worden opgenomen. Voordelen op grondexploitaties worden bij de samenstelling van de jaarrekening ten gunste van de reserve grondexploitatie gebracht.

Risico 's | Reserve
Grondbeleid gaat gepaard met (grote) financiële kansen en risico's. Als algemene risico's in de grondexploitatie kunnen worden genoemd:
a. Conjunctuur- en renterisico's
Hierdoor kan de vraag naar bouwgrond inzakken en renteverliezen ontstaan.
b. Verwerving
Het niet tijdig kunnen verwerven van gronden en het stijgen van aankoopprijzen.
c. Milieurisico's
De zogenaamde schone grond verklaring wordt niet afgegeven wegens aangetroffen milieuvervuiling.
d. Planschadeclaims
Omwonenden die zich gedupeerd voelen kunnen om een schadevergoeding vragen bij de initiatiefnemer.
e. Gevolgen economische situatie
Denk aan hoge inflatie

Reserve voor grondexploitatie
In de nota reserves en voorzieningen 2022 is bepaald dat, gelet op het bedrijfsrisico, een reserve gebaseerd op ± 30% van de boekwaarde van de strategische gronden en gronden gebiedsontwikkeling als voldoende kan worden beschouwd

Omschrijving (bedragen x €1.000)	1-1-25	1-1-26	1-1-27	1-1-28	1-1-29
Reserve voor grondexploitaties	5.997	5.973	5.935	5.897	5.859
Boekwaarde strategische gronden/gronden gebiedsontwikkeling	2.279	2.891	2.891	2.891	2.891
Percentage van de boekwaarde	**263 %**	**207 %**	**205 %**	**204 %**	**203 %**

De stand van de reserve is ruim voldoende. Hiermee wordt voldaan aan de hierboven genoemde beleidsbepaling.

Ontwikkelingen (toekomstige) grondexploitatie

De Esch 0
Het bestemmingsplan van het bedrijventerrein De Esch 0 is in 2024 samen met de bijbehorende grondexploitatie vastgesteld door de raad. Er zijn zienswijzen ingediend en op dit moment loopt de afhandeling daarvan nog. Verwacht wordt dat de uitvoering van het bouw- en woonrijp maken medio 2025 gestart kan worden. Waarop ook de uitgifte van de kavels eind 2025/begin 2026 gestart kan worden.

Facilitaire grondexploitatie De Esch IV
Binnen de grondexploitatie De Esch IV (facilitair) is de gemeente de uitvoerende partij. Vanuit die rol is zij verantwoordelijk voor het bouw- en woonrijp maken van het plangebied. De kosten hiervan kan de gemeente verhalen op de betreffende grondeigenaren, waaronder de gemeente. Naar verwachting zal in de loop van 2026 de grondexploitatie gereed zijn.

Rouveen- Zuid (Fase 1 en 2a)
De woningbouwlocatie Rouveen Zuid fase 1 is in 2024 uitgebreid met fase 2a, de ontwikkeling van 17 sociale huurwoningen. In fase 1 zijn nagenoeg alle kavels definitief uitgegeven. Dit jaar wordt er gestart met de definitieve inrichting van de woonwijk. Bij fase 2a is hoger beroep ingesteld bij de Raad van State, hierdoor is de realisatie van de 17 woningen vertraagd.

Paragraaf 7 - Lokale heffingen

Inleiding op de paragraaf

Naast de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de specifieke uitkeringen van het Rijk, zijn de lokale heffingen het belangrijkste deel van de gemeentelijke inkomsten. De lokale heffingen bestaan uit de gemeentelijke belastingen, rechten en retributies. Lokale belastingen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding gebonden dan wel ongebonden is. Ongebonden lokale heffingen (OZB, forensenbelasting en toeristenbelasting) worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat de besteding niet is gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffenheffing en de rioolheffing, worden verantwoord op het betreffende programma en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Voor het betalen van rechten en retributies verricht de gemeente diensten. De kosten van de gemeentelijke dienstverlening worden doorberekend in deze tarieven.

Begroting inkomsten

Over het houden van honden wordt een belasting geheven op grond van artikel 226 van de Gemeentewet.
Raming inkomsten in begroting

In onderstaande tabel zijn de verwachte baten uit gemeentelijke belastingen en leges opgenomen:

Soort heffing (bedragen x € 1.000)	Toelichting	Begrote opbrengst 2026	Begrote opbrengst 2025	Werkelijke opbrengst 2024
OZB-eigenaar (won./niet-woningen)	1	4.119	3.823	3.647
OZB-gebruiker (niet-woningen)	1	1.033	932	889
Toeristenbelasting	2	133	133	104
Forensenbelasting	3	87	86	111
Subtotaal algemene belastingen		5.372	4.974	4.751
Rioolheffing en rioolaansluitbijdrage	4	1.714	1.680	1.720
Afvalstoffenheffing	5	1.575	1.552	1.486
Begraafrechten	6	398	392	305
Marktgeld	7	37	37	36
Hondenbelasting	8	67	66	59
Leges omgevingsvergunningen	9	840	895	1.222
Leges burgerzaken	10	405	374	347
Leges vergunningen APV	11	13	13	12
Subtotaal tarieven, heffingen en leges		5.049	5.009	5.187
Totaal lokale heffingen		10.421	9.983	**9.938**

Toelichting gemeentelijke belastingen en heffingen

1) Onroerendezaakbelastingen (OZB)
De OZB kent 3 tarieven; ozb voor eigenaren van woningen, ozb voor eigenaren van niet-woningen en ozb voor gebruikers van niet-woningen.

Bij de onroerendezaakbelastingen is de herwaardering als gevolg van de wet Waardering Onroerende Zaken (wet WOZ) van belang. Deze WOZ-waarde wordt jaarlijks vastgesteld en voor het belastingjaar 2026 gaat het daarbij om de waarde per peildatum 1 januari 2025. De uitkomsten van deze herwaardering zijn medebepalend voor de definitieve tarieven onroerendezaakbelastingen voor 2026 die de raad medio december 2025 vast zal stellen. Als de gemiddelde waarde een stijging laat zien dan dalen de tarieven en als de gemiddelde waarde een daling laat zien stijgen de tarieven. Dit voorkomt dat eigenaren en gebruikers gemiddeld genomen meer of minder gaan betalen dan de inflatie aanpassing. De definitieve OZB-tarieven worden in december aangeboden aan de raad ter vaststelling samen met de andere leges en tarieven.

2) Toeristenbelasting
De toeristenbelasting wordt geheven van personen die tegen een vergoeding in de gemeente verblijven zonder hier ingeschreven te staan. De wettelijke grondslag ligt in artikel 224 van de Gemeentewet. Voor 2025 is het tarief vastgesteld op € 1,25 per overnachting. Dit tarief geldt voor de periode 2025–2027.

De opbrengst bedroeg in 2024 € 104.000. Voor 2025 en 2026 is een opbrengst van € 133.000 begroot. Bij de vaststelling van de verordening in december 2025 wordt uitgegaan van het reeds vastgestelde tarief van € 1,25. De daadwerkelijke opbrengst hangt af van het aantal overnachtingen en de toeristische aantrekkingskracht van Staphorst.

3) Forensenbelasting
De forensenbelasting wordt geheven van personen die in de gemeente een gemeubileerde woning beschikbaar houden, zonder dat zij hier hun hoofdverblijf hebben. De heffing wordt gebaseerd op de WOZ-waarde van de betreffende woningen.

De opbrengst in 2024 bedroeg € 111.000. Voor 2025 is een bedrag van € 86.000 begroot. Voor 2026 wordt gerekend met een opbrengst van € 87.000. Deze inkomsten hangen samen met het aantal beschikbare recreatiewoningen. De raad stelt jaarlijks de tariefklassen vast.

4) Rioolheffing
De rioolheffing wordt geheven om de kosten voor het beheer van de riolering en de gemeentelijke waterzorg te dekken. Huishoudens en bedrijven betalen via een vast tarief, dat is afgestemd op de kosten van het beheer. De wettelijke basis ligt in artikel 228a van de Gemeentewet. De opbrengst bedroeg in 2024 € 1.720.000. Voor 2026 is een opbrengst van € 1.714.000 begroot. Voor een gemiddeld huishouden bedraagt het tarief in 2025 € 208. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld op basis van de meerjarige kosten en de gewenste kostendekkendheid.

Op basis van artikel 229 Gemeentewet heft de gemeente een rioolaansluitbijdrage voor de totstandkoming van een rioolaansluiting op gemeentelijke voorzieningen. Ook is het rioolaansluitbeleid hierop van toepassing. De aansluitbijdrage wordt niet afzonderlijk geheven voor percelen die onder de gemeentelijke uitbreidingsplannen vallen. Daar zijn de kosten verwerkt in de grondprijs.

5) Afvalstoffenheffing
De afvalstoffenheffing wordt geheven om de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval te bekostigen. De tarieven bestaan uit een vast recht en een bedrag per lediging. De wettelijke basis ligt in de Wet milieubeheer.

De opbrengst in 2024 bedroeg € 1.486.000. Voor 2026 is een opbrengst van € 1.575.000 begroot. Voor een gemiddeld huishouden bedraagt de heffing in 2026 € 265 per jaar (2025: € 257). De tarieven worden jaarlijks aangepast op basis van de werkelijke kosten en de inflatieontwikkeling. Indien er tekorten of overschotten zijn, worden deze via de voorziening of reserve afvalstoffenheffing verrekend.

6) Begraafrechten
De begraafrechten worden geheven voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen en de dienstverlening rondom begraven. De wettelijke basis ligt in artikel 229 van de Gemeentewet. De kostendekkendheid van deze heffing ligt momenteel rond de 60%. Dit betekent dat de gemeente een belangrijk deel van de kosten zelf bijlegt, vanuit de algemene middelen. Dit wordt bewust gedaan om de lasten voor nabestaanden betaalbaar te houden.

7) Marktgeld
Het marktgeld wordt geheven voor het innemen van een standplaats op de wekelijkse markt en bij evenementen. De wettelijke basis ligt in artikel 229 van de Gemeentewet.

8) Hondenbelasting
Over het houden van honden wordt een belasting geheven op grond van artikel 226 van de Gemeentewet.

9) Leges omgevingsvergunningen
Voor het behandelen van aanvragen voor bouw- en omgevingsvergunningen brengt de gemeente leges in rekening. De opbrengsten mogen maximaal kostendekkend zijn en hangen sterk samen met de ontwikkeling in de bouwactiviteiten. In 2024 bedroegen de opbrengsten € 1.222.000, dit had te maken met bovengemiddeld veel aanvragen in 2024 als gevolg van de nieuwe Omgevingswet vanaf 2025. Voor 2026 is € 840.000 begroot.

10) Leges burgerzaken
Voor producten en diensten van burgerzaken, zoals paspoorten, rijbewijzen en uittreksels, worden leges geheven. De tarieven bestaan uit een landelijke component (rijksleges) en een gemeentelijke opslag.

11) Leges APV-vergunningen
Onder deze leges vallen vergunningen op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), zoals evenementenvergunningen. De opbrengsten zijn afhankelijk van het aantal evenementen.

Kostendekkendheid tarieven

De berekening van de kostendekkendheid van de heffingen en leges is op basis van de begroting 2026 als volgt:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Afvalstoffenheffing	Rioolheffing	Rioolaansluitbijdrage	Begraven	Leges burgerzaken	Leges Omgevingswet	Leges APV
Kosten	1.553	1.211	91	415	385	769	35
Inkomsten	261	-	-	-	-	-	-
Netto kosten	1.293	1.211	91	415	385	769	35
Toe te rekenen kosten							
Kwijtschelding	30	31	-	-	-	-	-
Overhead	101	170	19	250	122	314	30
BTW	272	147	14	-	-	-	-
Totale kosten	1.696	1.559	124	664	507	1.083	65
Opbrengsten	1.575	1.545	91	398	405	840	13
Kostendekkendheid tarieven (%)	93%	99%	73%	60%	80%	78%	20%

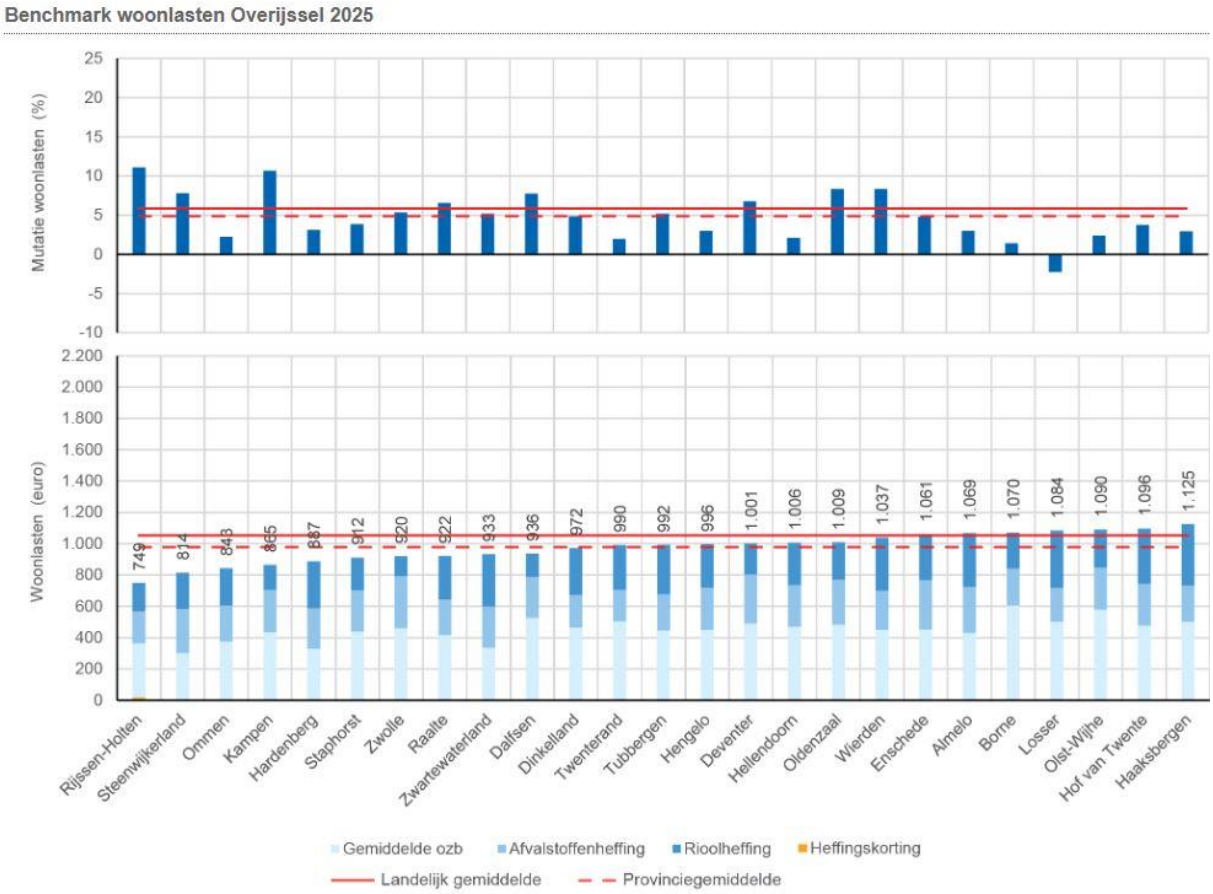
De tekorten op de afvalstoffen- en rioolheffing worden gedekt uit de reserve matiging afvalstoffenheffing en de voorziening rioolbeheer.

Kwijtscheldingsbeleid

Belastingschuldigen voor wie het buitengewoon bezwaarlijk is om de aanslag gemeentelijke belastingen te betalen vanwege het lage inkomen kunnen voor kwijtschelding in aanmerking komen. In de ‘Leidraad Invordering” staan de voorwaarden en berekeningen voor het verlenen van kwijtschelding. Voor wat betreft kwijtschelding is de verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2023 tevens van toepassing. In deze verordening is geregeld dat kwijtschelding mogelijk is voor: afvalstoffenheffing, rioolheffing en onroerendezaakbelasting (eigenaar woningen). Of iemand in aanmerking komt voor kwijtschelding van de aanslag gemeentelijke belastingen is afhankelijk van het inkomen, ontvangen toeslagen, vermogen en specifieke uitgaven zoals huur, premie ziektekostenverzekering en kosten van kinderopvang.

Lokale lastendruk

Voor een meerpersoonshuishouden in Staphorst bedragen de woonlasten € 912 per jaar (2025). De woonlasten in de goedkoopste gemeente bedragen € 680 (Ameland) en in de duurste € 2.117 (Bloemendaal) per jaar. Daarbij wordt rekening gehouden met de OZB (voor een woning met een gemiddelde waarde), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt nader ingegaan op de aanwezige ruimte in de belastingcapaciteit van onze gemeente.

Bron: www.coelo.nl

Paragraaf 8 - Openbaarheidsparagraaf (Woo)

Inleiding op de paragraaf

De Wet open overheid (Woo) trad in 2022 in werking ter vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo beoogt een transparante overheid met als uitgangspunt dat iedereen recht heeft op toegang tot overheidsinformatie en dat die informatie in beginsel openbaar is. Een belangrijk verschil met de Wob is dat gemeenten onder de Woo naast informatie op verzoek ook verplicht zijn informatie actief openbaar te maken. Deze paragraaf beschrijft de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo.

Wet open overheid

Actieve openbaarmaking
De Woo verplicht gemeenten om documenten uit elf informatiecategorieën actief openbaar te maken. Deze verplichting wordt landelijk gefaseerd ingevoerd. Staphorst sluit hierbij aan bij de landelijke fasering en voorzieningen zoals het Woo-register. Sinds 2024 publiceren we Woo-besluiten via open.staphorst.nl. In 2026 zetten we verdere stappen om nieuwe categorieën actief openbaar te maken.

Passieve openbaarmaking
Woo-verzoeken worden behandeld door de Woo-coördinator, met ondersteuning van Juridische Zaken (anonimisatie) en Communicatie (publicatie). In 2025 zijn tot september elf Woo-verzoeken ontvangen. Bij zes verzoeken zijn besluiten gepubliceerd, de overige zijn ingetrokken, omgezet of nog in behandeling.

Gepubliceerde Woo-dossiers 2025 (peildatum september 2025)

Datum	Dossier
04-09-2025	Woo-dossier Sinterklaasintocht 2025
20-08-2025	Woo-dossier woningbouwplannen ontwikkellocaties Slingenberg
17-06-2025	Woo-dossier perceel Gemeenteweg
04-04-2025	Herstelbesluit Woo-dossier slootdempingen
26-03-2025	Herstelbesluit Woo-dossier Sinterklaasintocht
20-03-2025	Woo-dossier verwerking en opslag van persoonsgegevens buiten vak applicaties

Middelen
De structurele middelen uit de algemene uitkering worden ingezet om de uitvoering van de Woo structureel te borgen. Hiermee wordt voorzien in de afhandeling van Woo-verzoeken, het versterken en onderhouden van de informatiehuishouding en de licenties die daarvoor benodigd zijn. De incidentele middelen worden gericht aangewend voor implementatie en vernieuwingsprojecten die bijdragen aan de verdere uitrol van de Woo, zoals de ontwikkeling van het platform open.staphorst.nl en de ondersteuning van de projectorganisatie.

Vooruitblik
De komende jaren breidt Staphorst de actieve openbaarmaking uit en wordt de informatiehuishouding versterkt. Daarbij ligt de nadruk op het verbeteren van werkprocessen, het moderniseren van systemen en het vergroten van de vindbaarheid van informatie via een nieuwe digitale omgeving en een betere Informatiehuishouding.

Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten

Exploitatie	Begroting 2026				
	Lasten	Baten	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo
0 Bestuur en ondersteuning	**-4.425.061**	**41.774.970**	**0**	**1.365.803**	**38.715.712**
1 Veiligheid	**-2.062.751**	**79.394**	**0**	**8.182**	**-1.975.175**
2 Verkeer, vervoer & waterstaat	**-3.584.912**	**133.960**	**-1.379.501**	**1.561.574**	**-3.268.880**
3 Economie	**-2.888.137**	**2.728.482**	**0**	**5.000**	**-154.654**
4 Onderwijs	**-2.821.494**	**439.014**	**0**	**1.375.439**	**-1.007.040**
5 Sport, cultuur & recreatie	**-5.085.865**	**240.992**	**0**	**424.307**	**-4.420.566**
6 Sociaal domein	**-21.948.634**	**8.270.970**	**0**	**198.000**	**-13.479.665**
7 Volksgezondheid & milieu	**-6.049.732**	**4.251.316**	**0**	**536.190**	**-1.262.227**
8 Volkshuisvesting & Ruimt.ord.	**-4.147.490**	**2.323.007**	**0**	**0**	**-1.824.483**
9 Overhead	**-11.000.978**	**112.235**	**0**	**208.157**	**-10.680.586**
Totaal	**-64.015.055**	**60.354.339**	**-1.379.501**	**5.682.652**	**642.435**

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen

1 | Lokale heffingen

Het verloop van de opbrengsten van de niet bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen is als volgt:

Soort	Rekening 2024	Begroting 2025 (na wijz.)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
OZB	4.535	4.754	5.152	5.439	5.745	5.938
Forensenbelasting	111	86	87	114	115	116
Toeristenbelasting	104	133	133	133	183	183
Hondenbelasting	59	66	67	68	69	70
Totaal	**4.809**	**5.039**	**5.439**	**5.754**	**6.112**	**6.307**

(x € 1.000)

2 | Algemene uitkeringen

Soort	Rekening 2024	Begroting 2025 (na wijz.)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Algemene uitkering	32.627	33.716	35.278	36.287	37.403	38.796
Uitkeringsfactoren	1,395	1,472	1,493	1,539	1,583	1,630

(x € 1.000)

De geraamde algemene uitkeringen uit het gemeentefonds zijn gebaseerd op de meicirculaire 2025.

3 | Dividenden en interest

Onderstaand een overzicht van de (geraamde) dividenden en interest (rente).

	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Enexis N.V. - dividend	8	17	17	17	17	17
Enexis B.V. - interest deelneming	-	2	2	2	2	2
Rendo N.V. - dividend	223	238	238	238	238	238
Wadinco N.V. - dividend	25	21	21	21	21	21
Rova N.V. - dividend	-	80	80	80	80	80
Rova N.V. - achtergestelde lening	30	30	30	30	30	30
Bank Nederlandse gemeenten	883	259	250	-	-	-
	1.169	**647**	**638**	**388**	**388**	**388**

(x € 1.000)

Het dividend en de rente van de achtergestelde lening Rova wordt als bate meegenomen in de kostendekkendheid berekening van de afvalstoffenheffing.

4 | Saldo financieringsfunctie

	Rekening 2024	Begroting 2025 (na wijz.)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Rentebaten	908	264	255	35	35	35
Rentelasten	0	0	0	0	0	173
Saldo	**908**	**264**	**255**	**35**	**35**	**-138**

(x € 1.000)

Incidentele lasten per programma

Aanvullende toelichting:
Het wegenonderhoud en vervangingsinvesteringen wegen betreffen (jaarlijkse) stortingen in de reserve, incidentele formatie is een tijdelijk inhuurbudget en de overige posten (m.u.v. de vennootschapsbelasting) betreffen projecten (incidentele budgetten) met een start- en einddatum en zijn daarmee incidenteel van aard.

Incidentele lasten per programma	Begroting 2026	MJB 2027	MJB 2028	MJB 2029
Programma 0 | Algemeen bestuur en organisatie				
Vennootschapsbelasting - t.l.v. reserve grondexploitatie	33	33	33	33
Incidentele formatie - t.l.v. reserve zonder bestemming	80			
Stelpost invulling welzijnsfunctie	700	700	700	700
Installatie nieuwe raad - t.l.v. reserve zonder bestemming	50			
Programma 1 | Openbare orde en veiligheid				
Programma 2 | Verkeer en openbare ruimte				
Groot wegenonderhoud - t.g.v. reserve wegenonderhoud	1030	1.030	1.030	1.030
Vervangingsinvesteringen wegen - t.g.v. reserve wegen	350	325	300	300
Programma 3 | Economie / ondernemen				
Agrarische coaching - t.l.v.. reserve zonder bestemming	29	29		
Beveiliging bedrijventerrein	5	5	5	5
Programma 4 | Onderwijs				
Opstellen business cases Integraal Huisvestingsplan Onderwijs - t.lv. reserve zonder bestemming	970	900		
Programma 5 | Sport, cultuur, recreatie en toerisme				
Groenrenovatie (Kastanjelaan, Staphorst-Zuid/Noord, Rouveen) - t.l.v. reserve zonder bestemming	50			
Herijking groenbeheerplan - t.l.v. reserve zonder bestemming	35			
Projectplan permanente bewoning/revitalisering recreatiewoningen	102			
Bijdrage stichting recreatie & toerisme (projectondersteuning) - t.l.v. reserve zonder bestemming	70			
Programma 6 | Sociaal domein				
Huisvesting Nieuwkomersonderwijs	26	15		
Programma 7 | Volksgezondheid en milieu				
Duurzaamheid - t.l.v. reserve duurzaamheid	413	648		
Programma 8 | Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening				
Omgevingsplan - t.l.v. reserve zonder bestemming	250			
Beleidshuis - t.l.v. reserve zonder bestemming	125			
Uitvoering actieprogramma Wonen - t.l.v. reserve zonder bestemming	100			
Programma 9 | Overhead				
Informatiemanagement - t.l.v. reserve zonder bestemming	129	130		
Implementatie applicatie	11			
Incidentele formatie - t.l.v. reserve zonder bestemming	535	337	307	37
Totaal incidentele lasten	**5.093**	**4.152**	**2.375**	**2.105**

Incidentele baten per programma

Incidentele baten per programma	Begroting 2026	MJB 2027	MJB 2028	MJB 2029
Programma 0 | Algemeen bestuur en organisatie				
Reserve grondexploitatie	33	33	33	33
Reserve zonder bestemming	130			
Stelpost invulling welzijnsfunctie	700	700	700	700
Programma 1 | Openbare orde en veiligheid				
Programma 2 | Verkeer en openbare ruimte				
Reserve wegenonderhoud	1008	1.008	1.008	1.008
Programma 3 | Economie / ondernemen				
Reserve zonder bestemming	29	29		
Programma 4 | Onderwijs				
Reserve zonder bestemming	970	900		
Programma 5 | Sport, cultuur, recreatie en toerisme				
Reserve zonder bestemming	257			
Programma 6 | Sociaal domein				
Programma 7 | Volksgezondheid en milieu				
Reserve duurzaamheid	413	648		
Programma 8 | Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening				
Reserve zonder bestemming	475			
Programma 9 | Overhead				
Reserve zonder bestemming	675	467	307	37
Totaal incidentele baten	**4.690**	**3.785**	**2.048**	**1.778**

Balans

Balans per 31 december 2024 t/m 2029

ACTIVA	Rekening 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029
VASTE ACTIVA						
Materiële vaste activa	**35.330**	**39.064**	**46.549**	**50.773**	**50.707**	**45.974**
Investeringen met een economisch nut *	19.603	17.145	20.369	26.345	25.825	23.321
Investeringen met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven	7.499	8.079	8.954	8.154	8.488	7.769
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	8.228	13.840	17.226	16.274	16.394	14.884
Financiële vaste activa	**1.607**	**1.129**	**1.156**	**1.156**	**1.156**	**1.156**
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	184	184	184	184	184	184
Leningen aan deelnemingen	492	492	492	492	492	492
Overige langlopende leningen	931	453	480	480	480	480
TOTAAL VASTE ACTIVA	**36.937**	**40.193**	**47.705**	**51.929**	**51.863**	**47.130**
VLOTTENDE ACTIVA						
Voorraden	**-1.573**	**1.773**	**-357**	**429**	**-709**	**-401**
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	-1.573	1.773	-357	429	-709	-401
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**30.962**	**10.508**	**10.329**	**2.200**	**1.165**	**3.659**
Vorderingen op openbare lichamen	4.949	3.547	0	0	0	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	24.524	5.598	8.938	809	-226	2.268
Overige vorderingen	1.489	1.362	1.391	1.391	1.391	1.391
Liquide middelen	**13**	**19**	**14**	**14**	**14**	**14**
Kassaldi	1	1	1	1	1	1
Banksaldi	12	18	13	13	13	13
Overlopende activa	**1.625**	**1.509**	**1.852**	**1.852**	**1.852**	**1.852**
Van Europese of Nederlandse overheid nog te ontvangen specifieke uitkeringen	125	562	495	495	495	495
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.500	947	1.357	1.357	1.357	1.357

TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**31.028**	**13.809**	**11.838**	**4.495**	**2.322**	**5.124**
TOTAAL-GENERAAL	**67.965**	**54.002**	**59.543**	**56.424**	**54.185**	**52.254**

PASSIVA	Rekening 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029
VASTE PASSIVA						
Eigen vermogen	**55.564**	**47.165**	**46.626**	**43.451**	**42.160**	**41.170**
Algemene reserves	13.371	16.570	13.991	13.200	12.855	12.882
Bestemmingsreserves: - overige bestemmingsreserves	40.066	29.087	31.992	30.251	29.203	28.155
Resultaat na bestemming: nog te bestemmen resultaat	2.127	1.508	643	0	102	133
Voorzieningen	**2.873**	**2.095**	**2.217**	**2.273**	**2.073**	**1.735**
Voorzieningen	2.873	2.095	2.217	2.273	2.073	1.735
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar						
Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0	0	0	0	0
TOTAAL VASTE PASSIVA	**58.437**	**49.260**	**48.843**	**45.724**	**43.485**	**41.554**
VLOTTENDE PASSIVA						
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd <1 jaar	**2.672**	**1.640**	**3.000**	**3.000**	**3.000**	**2.000**
Overige vlottende schulden	2.672	1.640	3.000	3.000	3.000	2.000
Overlopende passiva	**6.856**	**3.102**	**7.700**	**7.700**	**7.700**	**7.700**
Van Europese of Nederlandse overheid ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen	3.060	752	3.500	3.500	3.500	3.500
Nog te betalen bedragen	3.796	2.350	4.200	4.200	4.200	4.200
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**9.528**	**4.742**	10.700	10.700	10.700	10.700
TOTAAL-GENERAAL	**67.965**	**54.002**	**59.543**	**56.424**	**54.185**	**52.254**
Gewaarborgde geldleningen						

Garantstellingen						

(x € 1.000)

* Het verloop van de activa is gebaseerd op huidige besluitvorming. Hierbij is nog geen rekening gehouden met mogelijke toekomstige in exploitatie te nemen gronden, de mogelijke opbrengsten die hieruit voortkomen en het effect hiervan op andere balansposten.

Overzicht reserves- en voorzieningenpositie

Reserves en voorzieningen

Ontwikkeling reserves- en voorzieningenpositie 2024 - 2029

Omschrijving (x € 1.000)	JR 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Niet bestemde reserves	19.368	16.695	14.634	13.200	12.957	13.015
Bestemmingsreserves	34.068	33.518	31.992	30.251	29.203	28.155
Voorzieningen	2.873	2.636	2.217	2.273	2.073	1.735
Totaal	**56.309**	**52.849**	**48.843**	**45.724**	**44.233**	**42.905**

Toelichting
Reservestaat
In bovenstaande reservestaat zijn niet alleen de door uw raad genomen besluiten verwerkt, maar ook de voorgenomen investeringen zoals deze zijn opgenomen in het overzicht investeringen en waarbij een reserve als dekkingsmiddel is aangewezen. Hierdoor geeft de reservestaat een beter inzicht in de ontwikkeling en de stand van de reserves en voorzieningen. Immers de voorgenomen dekking van investeringen worden ten laste van de reserves weergegeven.

Overzicht reserves en voorzieningen

Omschrijving (x € 1.000)	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2025	Saldo 31-12-2026	Saldo 31-12-2027	Saldo 31-12-2028	Saldo 31-12-2029
Niet bestemde reserves						
Algemene reserve	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Reserve zonder bestemming *	9.871	7.222	5.199	3.802	3.598	3.694
Reserve voor grondexploitatie *	5.997	5.973	5.935	5.897	5.859	5.821
Totaal niet bestemde reserves	**19.368**	**16.695**	**14.634**	**13.200**	**12.957**	**13.015**
Overige bestemmingsreserves						
Reserve voor grondexploitatie met bestemming	1.614	1.614	1.614	1.614	1.614	1.614
Reserve afschrijving investeringen openbare ruimte met maatschappelijk nut	9.538	9.156	8.604	8.048	7.503	6.958
Reserve zandput Hooidijk	198	198	198	198	198	198
Reserve rioolbeheer **	2.800	2.800	2.800	2.800	2.800	2.800

Reserve matiging afvalstoffenheffing **	378	329	280	231	182	132
Reserve met bestemmingen	2					
Reserve wegenbeheer (verkeersinfra) a. betonwegen	735	735	735	735	735	735
b. asfalt en elementenverharding	1.189	1.209	1.231	1.253	1.274	1.296
Reserve wegen (motie 131)	400	775	1.125	1.450	1.750	2.050
Reserve verkeersontsluiting	460	460	460	460	460	460
Reserve afschrijving gemeentelijke gebouwen	8.799	8.138	7.511	6.907	6.324	5.741
Reserve afschrijving vervoermiddelen	305	227	168	124	104	85
Reserve duurzaamheid	1.061	1.061	648	0	0	0
Reserve beschermd wonen	2.426	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Reserve vluchtelingen, statushouders en Oekraïners	4.165	3.817	3.619	3.432	3.260	3.088
Totaal overige bestemmingsreserves	**34.069**	**33.518**	**31.992**	**30.251**	**29.203**	**28.155**
Totaal reserves	**53.437**	**50.213**	**46.626**	**43.451**	**42.160**	**41.170**
Voorzieningen						
Voorziening pensioenverplichting wethouders	1.506	1.506	1.506	1.506	1.506	1.506
Voorziening zandput Hooidijk	62	62	62	62	62	62
Voorziening reparatie 3e WW-jaar	36	36	36	36	36	36
Voorziening verlofsparen	115	115	115	115	115	115
Voorziening gebouwenbeheer	649	585	245	380	259	0
Voorziening rioolbeheer**	411	332	253	174	95	16
Voorziening matiging afvalstoffenheffing	93	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	**2.872**	**2.636**	**2.217**	**2.273**	**2.073**	**1.735**
Totaal reserves/voorzieningen	**56.309**	**52.849**	**48.843**	**45.724**	**44.233**	**42.905**

(x € 1.000)

* De meerjarige positieve begrotingssaldi zijn als toevoeging meegenomen in de reserve zonder bestemming. Afhankelijk van de resultaten in de jaarrekeningen kunnen deze toevoegingen daadwerkelijk gerealiseerd worden. Mogelijke toekomstige in exploitatie te nemen gronden, waaruit opbrengsten voort kunnen vloeien en mogelijk tot resultaat kunnen leiden, zijn niet meegenomen in de reservepositie.

** Het verloop van de reserve/voorziening rioolbeheer en afvalstoffenheffing is gebaseerd op de huidige tarieven (zonder indexatie).

Bijlagen

Taakvelden overzicht

Exploitatie	Begroting 2026	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
Lasten				
0 Bestuur en ondersteuning				
0.1 Bestuur	**-1.689.236**	**-1.615.712**	**-1.666.845**	**-1.721.192**
0.2 Burgerzaken	**-701.008**	**-724.604**	**-745.747**	**-765.676**
0.5 Treasury	**0**	**0**	**0**	**-173.000**
0.61 OZB woningen	**-418.596**	**-642.992**	**-686.252**	**-733.644**
0.62 OZB niet woningen	**-49.584**	**-52.113**	**-54.302**	**-56.745**
0.64 Belastingen overig	**-36.917**	**-38.569**	**-40.014**	**-41.517**
0.8 Overige baten en lasten	**-1.496.916**	**-913.568**	**-989.568**	**-989.568**
0.9 Vennootschapsbelasting	**-32.803**	**-33.295**	**-33.795**	**-34.302**
Totaal 0 Bestuur en ondersteuning	**-4.425.061**	**-4.020.854**	**-4.216.522**	**-4.515.645**
1 Veiligheid				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**-1.389.541**	**-1.393.871**	**-1.432.686**	**-1.436.898**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**-673.210**	**-703.848**	**-730.532**	**-759.955**
Totaal 1 Veiligheid	**-2.062.751**	**-2.097.718**	**-2.163.218**	**-2.196.853**
2 Verkeer, vervoer & waterstaat				
2.1 Verkeer en vervoer	**-3.546.533**	**-4.102.782**	**-4.219.678**	**-4.258.900**
2.2 Parkeren	**-25.408**	**-20.398**	**-21.255**	**-22.211**
2.5 Openbaar vervoer	**-12.971**	**-13.587**	**-14.122**	**-14.718**
Totaal 2 Verkeer, vervoer & waterstaat	**-3.584.912**	**-4.136.767**	**-4.255.055**	**-4.295.830**
3 Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	**-253.987**	**-259.248**	**-263.839**	**-268.939**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**-2.457.105**	**-1.301.864**	**-1.301.864**	**-312.856**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsreg.	**-84.978**	**-86.446**	**-58.803**	**-60.259**
3.4 Economische promotie	**-92.067**	**-96.506**	**-100.365**	**-104.661**
Totaal 3 Economie	**-2.888.137**	**-1.744.064**	**-1.724.871**	**-746.715**
4 Onderwijs				
4.1 Openbaar basisonderwijs	**-26.000**	**-15.000**	**0**	**0**
4.2 Onderwijshuisvesting	**-1.546.155**	**-1.570.227**	**-872.185**	**-969.370**
4.3 Onderw.beleid en leerlingzaken	**-1.249.339**	**-1.272.666**	**-1.295.372**	**-1.313.416**
Totaal 4 Onderwijs	**-2.821.494**	**-2.857.893**	**-2.167.556**	**-2.282.787**
5 Sport, cultuur & recreatie				
5.1 Sportbeleid en activering	**-277.430**	**-280.763**	**-291.280**	**-302.949**
5.2 Sportaccommodaties	**-1.374.850**	**-1.559.308**	**-1.638.687**	**-1.664.531**
5.3 Cultuurpresentatie-participat.	**-167.423**	**-173.076**	**-178.043**	**-183.538**
5.4 Musea	**-76.983**	**-80.088**	**-83.187**	**-86.454**
5.5 Cultureel erfgoed	**-112.689**	**-116.387**	**-119.606**	**-123.188**
5.6 Media	**-534.793**	**-440.828**	**-452.876**	**-465.033**
5.7 Openbaar groen en recreatie	**-2.541.696**	**-2.417.378**	**-2.470.179**	**-2.511.683**
Totaal 5 Sport, cultuur & recreatie	**-5.085.865**	**-5.067.828**	**-5.233.860**	**-5.337.377**
6 Sociaal domein				
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	**-6.616.948**	**-6.719.540**	**-6.785.929**	**-6.852.903**
6.21 Toegang en eerstelijnsv. WMO	**-593.932**	**-624.223**	**-650.440**	**-679.710**
6.23 Toegang+eerstelijnsv.Integraal	**-384.288**	**-387.037**	**-389.828**	**-392.660**
6.3 Inkomensregelingen	**-4.396.898**	**-4.459.546**	**-4.533.905**	**-4.593.381**

Exploitatie	Begroting 2026	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
6.4 WSW en beschut werk	**-1.101.587**	**-1.102.246**	**-1.114.508**	**-1.147.131**
6.5 Arbeidsparticipatie	**-466.582**	**-482.298**	**-495.093**	**-510.538**
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	**-535.247**	**-552.239**	**-566.594**	**-583.516**
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	**-1.041.366**	**-937.010**	**-976.257**	**-1.008.638**
6.712 Begeleiding (WMO)	**-1.030.977**	**-1.061.906**	**-1.093.764**	**-1.126.577**
6.714 Overige Maatwerkarrang. (WMO)	**0**	**0**	**0**	**0**
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	**-3.053.768**	**-3.141.669**	**-3.227.184**	**-3.318.299**
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	**-183.314**	**-188.814**	**-194.478**	**-200.312**
6.762 Jeugdhulp met verblijf region.	**-1.146.950**	**-1.164.154**	**-1.181.617**	**-1.199.341**
6.763 Jeugdhulp met verblijf landel.	**-233.450**	**-236.952**	**-240.506**	**-244.114**
6.791 PGB WMO	**-57.475**	**-59.199**	**-60.975**	**-62.804**
6.792 PGB Jeugd	**-69.810**	**-70.857**	**-71.920**	**-72.999**
6.811 Beschermd wonen (WMO)	**-200.000**	**-200.000**	**-200.000**	**-200.000**
6.812 Maatsch.-en vrouwenopvang(WMO)	**-245.005**	**-253.211**	**-260.581**	**-268.625**
6.821 Jeugdbescherming	**-539.525**	**-564.312**	**-588.566**	**-608.031**
6.822 Jeugdreclassering	**-51.511**	**-52.284**	**-53.068**	**-53.068**
Totaal 6 Sociaal domein	**-21.948.634**	**-22.257.497**	**-22.685.213**	**-23.122.647**
7 Volksgezondheid & milieu				
7.1 Volksgezondheid	**-1.120.233**	**-1.137.425**	**-1.153.329**	**-1.170.984**
7.2 Riolering	**-1.286.340**	**-1.367.898**	**-1.392.703**	**-1.421.154**
7.3 Afval	**-1.538.488**	**-1.565.790**	**-1.592.606**	**-1.620.350**
7.4 Milieubeheer	**-1.690.028**	**-1.971.956**	**-1.362.579**	**-1.384.080**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**-414.644**	**-447.465**	**-460.625**	**-475.287**
Totaal 7 Volksgezondheid & milieu	**-6.049.732**	**-6.490.533**	**-5.961.842**	**-6.071.855**
8 Volkshuisvesting & Ruimt.ord.				
8.1 Ruimtelijke ordening	**-1.520.869**	**-1.199.764**	**-1.242.336**	**-1.293.730**
8.2 Grondexploitatie	**-1.477.133**	**-15.700**	**-20.686**	**-26.253**
8.3 Wonen en bouwen	**-1.149.488**	**-1.098.137**	**-1.139.819**	**-1.185.838**
Totaal 8 Volkshuisvesting & Ruimt.ord.	**-4.147.490**	**-2.313.601**	**-2.402.841**	**-2.505.821**
9 Overhead				
0.4 Overhead	**-11.000.978**	**-11.196.118**	**-11.187.975**	**-11.287.238**
Totaal 9 Overhead	**-11.000.978**	**-11.196.118**	**-11.187.975**	**-11.287.238**
Totaal Lasten	**-64.015.055**	**-62.182.875**	**-61.998.953**	**-62.362.767**
Baten				
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**
0 Bestuur en ondersteuning				
0.1 Bestuur	**37.308**	**37.308**	**37.308**	**37.308**
0.2 Burgerzaken	**384.190**	**379.520**	**385.213**	**387.626**
0.5 Treasury	**595.221**	**375.221**	**375.221**	**375.221**
0.61 OZB woningen	**2.860.691**	**3.026.268**	**3.203.042**	**3.323.682**
0.62 OZB niet woningen	**2.542.699**	**2.666.714**	**2.797.644**	**2.872.077**
0.64 Belastingen overig	**66.625**	**67.625**	**68.639**	**69.669**
0.7 Algemene uitkeringen gem.fonds	**35.278.624**	**36.287.558**	**37.402.927**	**38.796.173**
0.8 Overige baten en lasten	**9.612**	**9.756**	**9.903**	**10.051**
Totaal 0 Bestuur en	**41.774.970**	**42.849.970**	**44.279.896**	**45.871.808**

Exploitatie	Begroting 2026	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
ondersteuning				
1 Veiligheid				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**66.255**	**66.709**	**67.170**	**67.638**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**13.139**	**13.336**	**13.536**	**13.739**
Totaal 1 Veiligheid	**79.394**	**80.045**	**80.706**	**81.377**
2 Verkeer, vervoer & waterstaat				
2.1 Verkeer en vervoer	**133.960**	**135.354**	**136.769**	**138.206**
Totaal 2 Verkeer, vervoer & waterstaat	**133.960**	**135.354**	**136.769**	**138.206**
3 Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	**13.642**	**13.846**	**14.054**	**14.265**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**2.457.105**	**1.296.864**	**1.296.864**	**307.856**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsreg.	**37.261**	**37.613**	**37.970**	**38.333**
3.4 Economische promotie	**220.475**	**246.785**	**298.115**	**299.464**
Totaal 3 Economie	**2.728.482**	**1.595.108**	**1.647.003**	**659.918**
4 Onderwijs				
4.2 Onderwijshuisvesting	**3.049**	**3.095**	**3.141**	**3.189**
4.3 Onderw.beleid en leerlingzaken	**435.965**	**442.505**	**449.142**	**455.879**
Totaal 4 Onderwijs	**439.014**	**445.600**	**452.284**	**459.068**
5 Sport, cultuur & recreatie				
5.2 Sportaccommodaties	**183.486**	**186.238**	**189.031**	**191.867**
5.3 Cultuurpresentatie-participat.	**13.000**	**13.000**	**13.000**	**0**
5.6 Media	**17.000**	**17.000**	**17.000**	**17.000**
5.7 Openbaar groen en recreatie	**27.506**	**27.844**	**28.186**	**28.534**
Totaal 5 Sport, cultuur & recreatie	**240.992**	**244.082**	**247.218**	**237.401**
6 Sociaal domein				
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	**4.351.995**	**4.356.429**	**4.360.930**	**4.362.407**
6.23 Toegang+eerstelijnsv.Integraal	**228.000**	**228.000**	**228.000**	**228.000**
6.3 Inkomensregelingen	**3.386.033**	**3.419.050**	**3.452.561**	**3.452.865**
6.5 Arbeidsparticipatie	**47.018**	**47.723**	**48.439**	**49.165**
6.714 Overige Maatwerkarrang. (WMO)	**57.924**	**108.793**	**159.674**	**205.570**
6.811 Beschermd wonen (WMO)	**200.000**	**200.000**	**200.000**	**200.000**
Totaal 6 Sociaal domein	**8.270.970**	**8.359.994**	**8.449.604**	**8.498.008**
7 Volksgezondheid & milieu				
7.2 Riolering	**1.714.314**	**1.725.249**	**1.748.584**	**1.748.584**
7.3 Afval	**1.835.855**	**1.859.483**	**1.883.466**	**1.887.289**
7.4 Milieubeheer	**303.121**	**303.121**	**303.121**	**303.121**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**398.027**	**403.997**	**410.057**	**416.208**
Totaal 7 Volksgezondheid & milieu	**4.251.316**	**4.291.850**	**4.345.228**	**4.355.202**
8 Volkshuisvesting & Ruimt.ord.				
8.1 Ruimtelijke ordening	**67.093**	**68.100**	**69.121**	**70.158**
8.2 Grondexploitatie	**1.484.627**	**17.433**	**17.433**	**17.433**
8.3 Wonen en bouwen	**771.287**	**807.481**	**868.843**	**870.270**

Exploitatie	Begroting 2026	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2027	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2028	Meerjarenbegroting 2026 - Jaarschijf 2029
Totaal 8 Volkshuisvesting & Ruimt.ord.	**2.323.007**	**893.014**	**955.397**	**957.861**
9 Overhead				
0.4 Overhead	**112.235**	**112.373**	**114.058**	**114.201**
Totaal 9 Overhead	**112.235**	**112.373**	**114.058**	**114.201**
Totaal Baten	**60.354.339**	**59.007.390**	**60.708.164**	**61.373.049**
Stortingen				
2 Verkeer, vervoer & waterstaat				
0.10 Mutatie reserves	**-1.379.501**	**-1.354.501**	**-1.329.501**	**-1.329.501**
Totaal 2 Verkeer, vervoer & waterstaat	**-1.379.501**	**-1.354.501**	**-1.329.501**	**-1.329.501**
Totaal Stortingen	**-1.379.501**	**-1.354.501**	**-1.329.501**	**-1.329.501**
Onttrekkingen				
0 Bestuur en ondersteuning				
0.10 Mutatie reserves	**1.365.803**	**528.803**	**339.803**	**69.803**
Totaal 0 Bestuur en ondersteuning	**1.365.803**	**528.803**	**339.803**	**69.803**
1 Veiligheid				
0.10 Mutatie reserves	**8.182**	**8.182**	**8.182**	**8.182**
Totaal 1 Veiligheid	**8.182**	**8.182**	**8.182**	**8.182**
2 Verkeer, vervoer & waterstaat				
0.10 Mutatie reserves	**1.561.574**	**1.559.366**	**1.548.968**	**1.548.968**
Totaal 2 Verkeer, vervoer & waterstaat	**1.561.574**	**1.559.366**	**1.548.968**	**1.548.968**
3 Economie				
0.10 Mutatie reserves	**5.000**	**5.000**	**5.000**	**5.000**
Totaal 3 Economie	**5.000**	**5.000**	**5.000**	**5.000**
4 Onderwijs				
0.10 Mutatie reserves	**1.375.439**	**1.283.339**	**362.464**	**362.464**
Totaal 4 Onderwijs	**1.375.439**	**1.283.339**	**362.464**	**362.464**
5 Sport, cultuur & recreatie				
0.10 Mutatie reserves	**424.307**	**202.307**	**202.307**	**202.307**
Totaal 5 Sport, cultuur & recreatie	**424.307**	**202.307**	**202.307**	**202.307**
6 Sociaal domein				
0.10 Mutatie reserves	**198.000**	**187.000**	**172.000**	**172.000**
Totaal 6 Sociaal domein	**198.000**	**187.000**	**172.000**	**172.000**
7 Volksgezondheid & milieu				
0.10 Mutatie reserves	**536.190**	**696.925**	**49.119**	**49.119**
Totaal 7 Volksgezondheid & milieu	**536.190**	**696.925**	**49.119**	**49.119**
9 Overhead				
0.10 Mutatie reserves	**208.157**	**58.749**	**34.433**	**34.433**
Totaal 9 Overhead	**208.157**	**58.749**	**34.433**	**34.433**
Totaal Onttrekkingen	**5.682.652**	**4.529.671**	**2.722.276**	**2.452.276**
Saldo van baten en lasten na bestemming	**642.435**	**-315**	**101.986**	**133.057**

Overzicht investeringen

Onderstaand is de meerjareninvesteringsprognose opgenomen. Deze bestaat uit lopende kredieten die in het verleden beschikbaar zijn gesteld, maar nog niet zijn afgerond. Het overzicht is aangevuld met een aantal nieuwe kredieten voor investeringen. Van een aantal kredieten is het restantbedrag opgenomen. Dit wil zeggen dat het project deels afgerond is in het verleden.

Omschrijving van de investering	Nieuw / bestaand	Meerjarenbegroting 2026 - 2029						Dekking	Ten laste van reserves				Last begroting 2026	Last begroting 2027	Last begroting 2028	Last begroting 2029
		Beschikbaar gesteld														
Bedragen x € 1.000		< 2025	2026	2027	2028	2029	Verwacht afrondings-jaar		2026	2027	2028	2029				
Programma 2 | Verkeer en openbare ruimte																
Vervangingsinvesteringen wegen (constructief afgeschreven) gelet op motie 131.	bestaand begroting 2024 + Nieuw 2029	500	500	500	500	500	Jaar van beschikbaar stellen	Exploitatie					25	50	75	100
Herinrichting Staphorst Noordoost fase 4: nieuw materiaal herinrichting	Bestaand begroting 2021	145					2027	Reserve afschr. Maatsch. nut			10	10				
Herinrichting Staphorst Noordoost fase 5: nieuw materiaal herinrichting	Bestaand begroting 2023	150					2027	Reserve afschr. Maatsch. Nut			10	10				
Renovatie lichtmastenareaal 2023 - 2029	Bestaand begroting 2025	100	25	25	25	25	2024-2028	Exploitatie					8	9	10	11
Reconstructie JC van Andelweg	Bestaand begroting 2022	275					2025	Exploitatie					28	28	28	28
Reconstructie paden Dorpspark Rouveen	Bestaand begroting 2023	44					2025	Exploitatie					3	3	3	3
Afkoppelen en herinrichten Acaciastraat, Leliestraat ged. en Beukenlaan ged. in Rouveen	Bestaand begroting 2023	251					2026	Exploitatie						25	25	25
Verkeersplan Rouveen (kapitaalslasten worden verlaagd met € 38.000 in de 2e begrotingswijziging 2025, gelet op aangenomen amendement)	Bestaand begroting 2022 raadsbesl. 24-09-2024	535					2025	Exploitatie/ voorm. grex Rouveen-West 4 /verwachte subsidie					74	74	74	74
Reconstructie Groensland	Bestaand begroting 2023 raadsbesl. 10-10-2023	675					2025	Exploitatie					27	27	27	27
Herinrichting Korte Kerkweg	Bestaand raadsbesl. 05-06-2018	270					2025	Reserve afschr. Maatsch. nut	18	18	18	18				
Fietspad Heerenweg	Bestaand raadsbesl. 04-07-2017	1.135					2026	Reserve afschr. Maatsch. nut		57	57	57				
Fietspad Heerenweg fase 2	Nieuw Kadernota 2026		945				2026	Exploitatie						38	38	38
Reconstructie Poeleweg	Nieuw Kadernota 2026		125				2026	Exploitatie						6	6	6
Ontbrekende fietsschakels	Nieuw Kadernota 2027		300				2026	Exploitatie						12	12	12
Herinrichting omgeving station	Bestaand begroting 2016 / 2019	520					Onbekend	Reserve afschr. Maatsch. nut								
Middenwolderweg klimaatadaptatie	Bestaand Begroting 2024	100					2025	Exploitatie					5	5	5	5

Omschrijving van de	Nieuw / bestaand		Meerjarenbegroting 2026 - 2029					Dekking	Ten laste van reserves				Last begrot	Last begrot	Last begrot	Last begrot
Duikerbrug Conradsweg	Bestaand Begroting 2025	285					2026	Exploitatie						7	7	7
Stovonde: linksaf Burgermeester v/d Walstraat en fietspad	Bestaand Begroting 2023 raadsbesl. 10-10-2023	916					2026	Exploitatie						48	48	48
Reconstructie Klaas Kloosterweg	Bestaand raadsbesl. 12-12-2023	3.265					2026	Reserve afschr. Maatsch. nut		0	0	0				
Herinrichting Staphorst Noordoost fase 6 in combinatie met Vechthorst	Bestaand Begroting 2024			90			2027	Exploitatie							6	6
Nieuwe ontsluitingsweg De Slagen: voorbereiding	Bestaand Begroting 2023	25					2026	Exploitatie						1	1	1
Herinrichting Bergerslag - Staphorster Kerkweg (fietsverbinding / afkoppelen)	Bestaand Begroting 2024		900				2030	Exploitatie								
Fietspadenplan	Bestaand Begroting 2024	2.000					2027	Exploitatie							100	100
Verbeteren oversteek zwembad	Nieuw Kadernota 2026		200				2027	Exploitatie							8	8
Reconstructie kruising Halfweg	Bestaand raadsbesl. 06-12-2022	259					2025	Exploitatie / verwachte subsidie					12	12	12	12
Reconstructie Poeleweg	Bestaand Begroting 2024	370					2026	Exploitatie						15	15	15
Parallelweg incl. keerwand	Bestaand Begroting 2024	415					2025	Exploitatie					21	21	21	21
Fietspadenplan (ontbr. Gorterlaan)	Begroting 2022	363					2025	Exploitatie					15	15	15	15
Verkeersveiligheid kruispunt Berkenlaan	Bestaand raadsbesl. 16-05-23	40					2026	Exploitatie						4	4	4
Vervangen straatmeubilair	Nieuw vervangingsinvestering		20				2026	Exploitatie					2	2	2	2
Programma 3 | Economie en ondernemen																
Programma 4 | Onderwijs																
Programma 5 | Sport, cultuur, recreatie en toerisme																
Activiteitenzone Rouveen	Bestaand Begroting 2018 raadsbesl. 26-09-2023	715					2026	Exploitatie						26	26	26
Verlichting sportvelden VV Staphorst/SC Rouveen	Bestaand begroting 2023	250					2025	Exploitatie					13	13	13	13
Multifunctioneel complex Noorderslag (2 velden)	Nieuw Kadernota 2026		1.500				2026	Exploitatie					125	125	125	125
Vervangingsbudget speelruimte fase 1	Nieuw Kadernota 2026		260				2026	Exploitatie					26	26	26	26
Programma 6 | Sociaal domein																
Units Oekraïne fase 3+	Bestaand Begroting 2024	157					2025	Bekostigingsregeling	16	16	16	16				

Omschrijving van de	Nieuw / bestaand		Meerjarenbegroting 2026 - 2029					Dekking	Ten laste van reserves				Last begrot	Last begrot	Last begrot	Last begrot
								opvang ontheemden Oekraïne								
Inrichting dienstencentrum	Bestaand raadsbesl. 26-09-2023	642					2026	Exploitatie						65	65	65
Programma 7 | Gezondheid en milieu																
GRP-V - jaarschijf 2023-2028*	Bestaand Begroting 2025	2.359	644	342	507		2025-2028	Reserve riolering	15	76	81	88				
Energiebesparende maatregelen gemeentelijke gebouwen	Bestaand Begroting 2013	300					2026	Exploitatie						20	20	20
Begraafplaats Scholenweg uitbreiding	Bestaand Begroting 2020 raadsbesl. 14-06-2023	530					2026	Exploitatie						18	18	18
Begraafplaats Staphorst uitbreiding	Bestaand raadsbesl. 19-01-2021	38					2025	Exploitatie					1	1	1	1
Groot onderhoud begraafplaats Staphorst	Bestaand Begroting 2020 raadsbesl. 18-04-2023	280					2025	Exploitatie					20	20	20	20
Programma 8 | Volkshuisvesting en ruimte ordening																
Programma 9 | Overhead																
Bestelbus met open laadbak	Bestaand Begroting 2024		65				2024	Exploitatie					9	9	9	9
Pick-up bus met laadkraan	Bestaand Begroting 2024		70				2026	Exploitatie						14	14	14
Grote trekker (incl. toebehoren materieel)	Bestaand begroting 2023 raadsbesl. 10-10-2023 Voortg.rapp. 2025	460					2024	Exploitatie					58	58	58	58
Heftruck	Bestaand Begroting 2024	20					2026	Exploitatie					3	3	3	3
Dienstauto BOA	Nieuw Begroting 2025		45				2025	Exploitatie					6	6	6	6
Refurbished strooier gladheidbestrijding	Nieuw Begroting 2026		30	30	30	30	2025-2028	Exploitatie					4	9	13	17
Aanschaf opraapwagen	Nieuw Kadernota 2026		50					Exploitatie					5	5	5	5
Voertuig met laadbak	Nieuw vervangingsinvestering		80					Exploitatie					8	8	8	8
Voertuig gesloten ruimte	Nieuw vervangingsinvestering		50					Exploitatie					5	5	5	5
Kantoormeubilair	Bestaand Voortg.rapp. 2024	165					2025	Exploitatie					11	11	11	11
Verduurzaming gemeentehuis	Bestaand raadsbesl. 11-05-2021	2.700					2025	Exploitatie					180	180	180	180
Hardware ICT	Bestaand/Nieuw begroting 2025	412	185	155	130	140	Jaar van beschikbaar stellen	Exploitatie					59	80	102	123

Indicatoren

Formatie (fte per 1.000 inwoners)

Gebied	2023	2024
Staphorst	9,7	10,0

Bezetting (fte per 1.000 inwoners)

Gebied	2023	2024
Staphorst	9,9	10,4

Kosten externe inhuur (x € 1.000)

Gebied	2023	2024
Staphorst	3.031	4.291

Organisatiekosten (kosten per inwoner)

Gebied	2023	2024
Staphorst	1.087	1.199

% Overhead

Gebied	2023	2024
Staphorst	18,3	20,3

Verwijzingen Halt (per 10.000 inwoners, 12-17 jaar)

Bron: Halt

Gebied	2023	2024
Staphorst	5	3
Gemeenten < 25.000 inwoners	9	9

Aantal misdrijven in 2022 (per 1.000 inwoners)

Bron: CBS - Diefstallen/Criminaliteit

Gebied	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners
Staphorst	0,6	1,7	2,0	0,8
Gemeenten < 25.000 inwoners	1,1	2,6	3,6	0,8

Functiemenging (verhouding tussen banen en woningen in %)

Bron: CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research

Gebied	2022	2023
Staphorst	59,9	60,4
Gemeenten <25.000 inwoners	49,3	49,9

Vestigingen van bedrijven (per 1.000 inwoners, 15 t/m 64 jaar)

Bron: LISA

Gebied	2022	2023
Staphorst	177,5	183,5
Gemeenten <25.000 inwoners	180,3	187,3

Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (5-18 jaar) (niet ingeschreven op school)

Bron: Duo/Ingrado

Gebied	2023	2024
Staphorst	4,8	7,5
Gemeenten < 25.000 inwoners	6,1	8,5

Relatief verzuim per 1.000 leerlingen (5-18 jaar) (ongeoorloofd afwezig)

Bron: Duo/Ingrado

Gebied	2023	2024
Staphorst	13	11
Gemeenten < 25.000 inwoners	21	21

Vroegtijdige schoolverlaters (VO+MBO, 12-23 jaar)

Bron: Duo/Ingrado

Gebied	2023	2024
Staphorst	1,3%	1,0%
Gemeenten < 25.000 inwoners	1,9%	1,8%

% niet sporters van 19 jaar en ouder

Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM

Gebied	2022	2024
Staphorst	54,6	49,5
Gemeenten < 25.000 inwoners	47,9	44,1

Aantal re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners, 15-75 jaar)

Bron: CBS - Participatiewet

Gebied	2022	2024
Staphorst	10,2	17,3
Gemeenten < 25.000 inwoners	14,2	15,6

Werkloze jongeren (% jeugdwerkloosheid: 16-22 jaar)

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	2022	2023
Staphorst	1,0%	1,0%
Gemeenten < 25.000 inwoners	1,0%	1,0%

Banen (aantal per 1.000 inwoners, 15-64 jaar)

Bron: CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research

Gebied	2022	2023
Staphorst	845,3	853,1
Gemeenten < 25.000 inwoners	695,8	708,1

Kinderen in uitkeringsgezin

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	2022	2023
Staphorst	2	2
Gemeenten <25.000 inwoners	3	3

Bijstandsuitkeringen (per 10.000 inwoners, 18 jaar en ouder)

Bron: CBS - Participatiewet

Gebied	2023	2024
Staphorst	15,0	15,3
Gemeenten < 25.000 inwoners	17,0	17,6

% Jongeren met delict voor rechter (12-21 jaar)

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	2022	2023
Staphorst	1	0
Gemeenten < 25.000 inwoners	1	1

% Jongeren met jeugdbescherming (tot 18 jaar)

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	2023	2024
Staphorst	0,8	0,8
Gemeenten < 25.000 inwoners	0,9	0,9

% Jongeren met jeugdhulp (tot 18 jaar)

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	2023	2024
Staphorst	6,4	6,5
Gemeenten < 25.000 inwoners	12,9	13,1

% Jongeren met jeugdreclassering (12-22 jaar)

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	2023	2024
Staphorst	0,0	0,0
Gemeenten < 25.000 inwoners	0,3	0,4

% Netto arbeidsparticipatie

Bron: CBS - Arbeidsdeelname

Gebied	2023	2024
Staphorst	78,6	78,7
Gemeenten < 25.000 inwoners	73,7	73,8

Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement (per 10.000 inwoners)

Bron: CBS - Monitor Sociaal Domein WMO

Gebied	2023	2024
Staphorst	350	360
Gemeenten < 25.000 inwoners	653	669

% Hernieuwbare elektriciteit

Bron: Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor

Gebied	2021	2022
Staphorst	28,7	35,2
Overijssel	-	28,6

Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner)

Bron: CBS - Statistiek Huishoudelijk Afval

Gebied	2022	2023
Staphorst	52	52
Gemeenten < 25.000 inwoners	109	103

% Demografische druk (personen 0-20 jaar en 65 jaar e.o. in verhouding tot personen van 20-65 jaar)

Bron: CBS - Bevolkingsstatistiek

Gebied	2024	2025
Staphorst	83,6	83,8
Gemeenten < 25.000 inwoners	81,1	82,0

Nieuw gebouwde woningen (per 1.000 woningen)

Bron: BAG

Gebied	2022	2023
Staphorst	8,9	10,3
Gemeenten < 25.000 inwoners	8,9	7,5

Gemiddelde woonlasten éénpersoonshuishouden (in €)

Bron: COELO, Groningen

Gebied	2024	2025
Staphorst	855	888
Gemeenten < 25.000 inwoners	947	996

Gemiddelde woonlasten meerpersoonshuishouden (in €)

Bron: COELO, Groningen

Gebied	2024	2025
Staphorst	879	912
Gemeenten < 25.000 inwoners	1.037	1.091

Gemiddelde WOZ-waarde woningen

Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

Gebied	2023	2024
Staphorst	350.000	359.000
Overijssel	325.000	343.000

Liquiditeitsplanning

Liquiditeitsplanning 2026-2029

De liquiditeitsplanning is een prognose van de inkomende en uitgaande geldstromen op basis van de meerjarenbegroting en geeft het verloop van het liquiditeitssaldo in de jaren 2026 t/m 2029 weer.

Kasstroomoverzicht 2026 - 2029

Omschrijving (Bedragen x €1000)	2026	2027	2028	2029
** Beginstand liquiditeitssaldo	20.030	6.311	1.271	898
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Inkomsten (+)	**60.355**	**59.008**	**60.708**	**61.373**
Rijksinkomsten	35.279	36.288	37.403	38.796
Belastingen leges	10.263	10.651	11.130	11.341
Overige ontvangsten	14.813	12.069	12.175	11.236
Uitgaven (-)	63.710	61.654	62.186	62.702
Loonkosten en inhuurkosten	18.693	19.312	19.961	20.560
Verstrekte subsidies	2.871	2.821	2.786	2.848
Incidentele budgetten	2.585	1.799	936	508
Overige uitgaven (gecorr. met onderuitputting incidentele budgetten)	39.561	37.721	38.502	38.786
Inkomsten - uitgaven	**-3.355**	**-2.646**	**-1.478**	**-1.329**
Correctie afschrijvingen	2.705	3.137	3.552	3.635
Correctie voorzieningen	-340	135	-121	-259
Correctie mutatie werkkapitaal				
Activering projecturen	-103	-103	-105	-105

Saldo operationele activiteiten	-1.093	523	1.849	1.944

Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Inkomsten (+)	1.297	1.297	1.297	0
*Grondexploitatie	1.297	1.297	1.297	0
Uitgaven (-)	13.953	6.890	3.528	934
*Grondexploitatie	3.924	821	145	308
Investeringen MVA:				
Investeringen economisch nut	1.458	717	160	161
Investeringen economisch nut (heffingen)	478	1.128	972	0
Investeringen maatschappelijk nut	8.094	4.225	2.251	465
Saldo investeringsactiviteiten	**-12.656**	**-5.593**	**-2.231**	**-934**

Kasstroom uit financieringsmiddelen				
Saldo financieringsactiviteiten	**30**	**30**	**9**	**10**

Saldo liquiditeit eind van het jaar	**6.311**	**1.271**	**898**	**1.918**
Saldo liquiditeit exclusief grondbedrijf	**8.938**	**809**	**-226**	**2.268**

* Het verloop van de grondexploitaties is gebaseerd op huidige besluitvorming. Hierbij is nog geen rekening gehouden met mogelijke toekomstige in exploitatie te nemen gronden, de mogelijke opbrengsten die hieruit voortkomen

** Het beginsaldo 2026 is het verwachte eindsaldo per 31-12- 2025 op basis van de jaarrekening 2024 (= beginsaldo 2025) en de geraamde mutaties volgens de begroting 2025.

Grafiek verloop liquiditeit

